

Verkort Jaarverslag 2021

Triodos Bank

Triodos Bank

Triodos Bank is medeoprichter van de Global Alliance for Banking on Values, een netwerk van toonaangevende duurzame banken – ga naar www.gabv.org

Belangrijke data voor de aandeelhouders en certificaathouders van Triodos Bank:

Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders	29 maart 2022
Algemene Vergadering van Aandeelhouders	20 mei 2022
Ex-dividend datum	24 mei 2022
Betaaldatum dividend	27 mei 2022

Verkort Jaarverslag 2021

Triodos Bank N.V.

Kerncijfers	4
Ons doel: bewust omgaan met geld	6
Verslag van de Raad van Bestuur	9
2021 – Een uitdagend jaar met een oplevende pandemie	10
1.1 Onze stakeholders en materiële onderwerpen	22
1.2 Strategische doelstellingen	35
1.3 Impact en financiële resultaten	44
1.4 Sociaal jaarverslag	87
1.5 Milieuverslag	96
1.6 Risico en compliance	101
Verkort financieel verslag	107
Geconsolideerde balans per 31 december 2021	108
Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2021	110
Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten 2021	112
Kerncijfers per bankeenheden en per business unit	114
Kredietverlening per sector in 2021	118

De assurance bij het Annual Report heeft alleen betrekking op het originele Engelstalige Annual Report en is niet afzonderlijk door de accountant gecontroleerd. In de Engelse uitgave is tevens de Engelstalige jaarrekening opgenomen, die door PwC Accountants N.V. is gecontroleerd. Wij verwijzen u verder naar het Engelstalige Annual Report 2021.

Kerncijfers

Bedragen in miljoenen euro's¹	2021	2020	2019	2018	2017
Financieel					
Eigen vermogen	1.250	1.208	1.201	1.112	1.013
Toevertrouwde middelen van klanten	13.285	11.747	10.694	9.564	8.722
Kredieten en voorschotten aan klanten	10.168	9.157	8.209	7.267	6.598
Balanstotaal	16.504	13.888	12.082	10.867	9.902
Fondsen in beheer ²	7.662	6.362	5.671	4.673	4.604
Totaal beheerd vermogen	24.166	20.250	17.753	15.540	14.506
Totaal baten	341,9	305,1	292,2	257,1	240,3
Bedrijfslasten	-275,2	-245,4	-234,4	-204,3	-190,2
Waardevermindervingsverliezen financiële instrumenten	0,4	-24,2	-3,7	-6,4	-1,8
Waardeveranderingen deelnemingen	-	-	-	-	1,3
Bedrijfsresultaat vóór belastingen	67,1	35,5	54,1	46,4	49,6
Belastingen bedrijfsresultaat	-16,4	-8,3	-15,1	-11,2	-12,2
Nettowinst³	50,8	27,2	39,0	35,2	37,4
Rendement op eigen vermogen in %	4,1%	2,3%	3,4%	3,3%	3,9%
Rendement op activa in %	0,3%	0,2%	0,3%	0,3%	0,4%
Bedrijfslasten/totaal baten	80%	80%	80%	79%	79%
Totale kapitaalratio	21,3%	18,8%	17,9%	17,5%	19,2%
Minimumvereiste totale kapitaalratio	13,0%	12,6%	12,8%	13,7%	12,8%
(Common) Equity Tier 1 ratio	17,5%	18,7%	17,9%	17,5%	19,2%
Minimumvereiste (Common) Equity Tier 1 Ratio	5,9%	6,6%	6,6%	8,2%	7,9%
Leverage Ratio	8,1%	8,8%	8,5%	8,9%	8,9%
Minimumvereiste Leverage Ratio	3,5%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%
Rendement op risico gewogen activa in %	0,8%	0,5%	0,6%	0,6%	0,8%

¹ IFRS: EU is aangenomen met ingang van 1 januari 2018. De kerncijfers voor 2017 zijn gerapporteerd onder Dutch GAAP.

² Inclusief fondsen in beheer bij gelieerde partijen die niet in de consolidatie zijn opgenomen.

³ Nettowinst is onderhevig aan afrondingsverschillen.

Bedragen in miljoenen euro's¹	2021	2020	2019	2018	2017
In de reële economie geïnvesteerd vermogen / Balanstotaal ²	70%	75%	76%	77%	80%
Triple Bottom Line-vermogen / Balanstotaal ²	70%	74%	75%	76%	75%
Per aandeel (in euro's)					
Intrinsieke waarde per jaareinde ³	88	85	83	82	83
Nettowinst ⁴	3,56	1,91	2,80	2,73	3,19
Dividend ⁵	1,80	0,65	-	1,95	1,95
Aantal					
Aantal certificaathouders	43.521	43.614	44.401	42.416	40.077
Aantal rekeningen – toevertrouwde middelen van klanten	880.374	867.377	830.816	839.242	808.090
Aantal rekeningen – kredieten en voorschotten aan klanten	84.386	81.726	77.984	68.751	60.339
Aantal klanten	747.413	728.056	721.039	714.887	681.082
Sociaal					
Aantal medewerkers ultimo	1.715	1.592	1.493	1.427	1.377
Aantal FTE ultimo	1.583,5	1.463,1	1.370,3	1.317,4	1.259,2
Medewerkersverloop	10%	8%	10%	9%	9%
Percentage vrouwen in managementfuncties	39%	39%	44%	39%	44%
Verhouding tussen hoogste salaris en mediaan van het salaris ⁶	5,2	5,4 ⁷	5,6	5,6	5,7
Milieu					
Eigen uitstoot van Triodos Bank, 100% gecompenseerd (in kiloton CO ₂ -equivalent)	0,7	1,0	2,9	2,8	3,1
Netto uitstoot in uitstaande kredieten en beleggingen (in kiloton CO ₂ -equivalent) ⁸	364	358	293	152	-
Vermeden uitstoot in kredieten en investeringen voor duurzame energie (in kiloton CO ₂ -equivalent) ⁸	-851	-933	-963	-985	-

¹ IFRS: EU is aangenomen met ingang van 1 januari 2018. De kerncijfers voor 2017 zijn gerapporteerd onder Dutch GAAP.

² Triple Bottom Line-vermogen betreft vermogen dat niet alleen gericht is op economische baten, maar ook op sociale en milieubaten. Wij zijn van mening dat dit cijfer de beste indicator is van het streven van een bank naar duurzaamheid. De cijfers voor 2019 en 2018 zijn aangepast aan de IFRS-verslaggeving.

³ De intrinsieke waarde per aandeel is het totaal eigen vermogen gedeeld door het totaal aantal uitstaande aandelen. De intrinsieke waarde per aandeel is niet de handelsprijs. De intrinsieke waarde per 31 december 2020 is berekend op 85 EUR na verwerking van alle financiële gegevens voor de jaarrekening voor 2020. De laatste handelsprijs op 5 januari 2021 (EUR 84) was gebaseerd op het financiële model dat voor die dag de berekende nettoactivawaarde van Triodos Bank afleidde. Deze berekening werd dagelijks uitgevoerd.

⁴ Het cijfer van de nettowinst per aandeel wordt berekend op het in het boekjaar gemiddeld aantal uitstaande aandelen.

⁵ Voor het jaarresultaat van 2021 stelt Triodos Bank een dividend voor van EUR 1,80 per aandeel. Dit komt overeen met een uitbetalingsratio van 50% (het percentage van de totale winst dat als dividend wordt uitgekeerd).

⁶ De verhouding tussen het hoogste en het gemiddelde salaris (met uitzondering van het hoogste salaris) is gebaseerd op de GRI-criteria en wordt als best practice gezien. Alle salarissen zijn berekend op fulltime basis.

⁷ De verhouding tussen het hoogste en het gemiddelde salaris voor 2020 is aangepast van 5,5 naar 5,4, omdat de verhouding voor het Verenigd Koninkrijk niet correct was. Zie voor meer informatie de tabel Verhouding hoogste salaris tot gemiddeld salaris in het beloningsverslag.

⁸ 2018 was het eerste jaar waarin verslag werd gelegd volgens de PCAF-methode (Partnership for Carbon Accounting Financials). Sinds 2019 beoordeelt Triodos Bank 100% van onze kredieten en fondsbeleggingen om het aandeel van Triodos Bank in de uitstoot van broeikasgassen te berekenen op basis van de wereldwijde PCAF-norm (in 2018 werd ongeveer 68% van de kredieten en fondsbeleggingen van Triodos Bank beoordeeld).

Ons doel: bewust omgaan met geld

Triodos Bank wil menselijke waardigheid, zorg voor de aarde en de kwaliteit van leven bevorderen. Met als sleutelbegrippen: maatschappelijk verantwoord ondernemen, transparantie en bewust omgaan met geld. Triodos Bank brengt op waarden gebaseerd bankieren in de praktijk. We willen spaarders en investeerders verbinden met sociale ondernemingen en instellingen om samen te bouwen aan een duurzame, sociaal inclusieve samenleving, gebaseerd op bewust omgaan met geld.

De missie van Triodos Bank is

- bij te dragen aan een samenleving waarin de kwaliteit van leven wordt bevorderd en menselijke waardigheid centraal staat;
- het voor mensen, instellingen en bedrijven mogelijk te maken bewust met geld om te gaan en daarmee duurzame ontwikkeling te bevorderen;
- onze klanten duurzame financiële producten en hoogwaardige dienstverlening te bieden.

Ga naar www.triodos.com/about-us voor meer informatie over onze missie, visie en kernwaarden.

Markten en kernactiviteiten

Triodos Bank wil haar missie en strategie als duurzame bank op drie verschillende manieren realiseren.

Als op waarden gebaseerde dienstverlener

Klanten willen niet alleen duurzame producten en diensten, maar ook eerlijke prijzen en betrouwbare service. Triodos Bank biedt producten en diensten aan met als doel duurzame ontwikkeling te bevorderen. Dit doen wij in het kader van betekenisvolle, transparante relaties met onze klanten.

Als relatiebank

De dienstverlening van Triodos Bank is gebaseerd op het verdiepen en ontwikkelen van duurzame relaties met onze klanten. Wij leveren diensten aan onze relaties via verschillende online en offline kanalen, waaronder kantoren waar klanten en medewerkers elkaar persoonlijk ontmoeten, en community-evenementen. Triodos Bank streeft naar een breed klantenbestand van zowel particulieren als bedrijven en instellingen die

bewust voor Triodos Bank kiezen en zich nauw verbonden voelen met Triodos Bank. Hoe dit precies in zijn werk gaat, verschilt van land tot land; de dienstverlening van Triodos Bank heeft zich in elk van de landen waarin wij actief zijn op een andere manier ontwikkeld, deels afhankelijk van het ontwikkelingsstadium van de betreffende bankvestigingen.

Als voortrekker in verantwoord bankieren

Triodos Bank wil het bewust omgaan met geld bevorderen, via de eigen organisatie, maar ook in de financiële sector als geheel. Als voortrekker op het gebied van op waarden gebaseerd bankieren stimuleren wij het publieke debat over zaken zoals de noodzaak om maatschappelijk verantwoord ondernemen mainstream te maken, zodat de economie kan veranderen. Onze stakeholders hebben Triodos Bank aangemoedigd om zich op deze voortrekkersrol te richten. Triodos Bank was met 40 jaar ervaring op het gebied van op waarden gebaseerd bankieren een van de grondleggers van de Global Alliance for Banking on Values, een wereldwijde beweging van meer dan 60 gelijkgestemde banken die zich inzetten voor positieve veranderingen in de banksector. Door onze visie en aanpak heeft Triodos Bank internationaal erkenning gekregen. Onze deelname aan het publieke debat, vaak via evenementen met een grote impact, die wij organiseren of waaraan wij deelnemen, maakt zichtbaar waar Triodos Bank voor staat en wat onze visie is op belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen. De identiteit van Triodos Bank is van cruciaal belang voor haar merk en reputatie.

Verlag van de Raad van Bestuur

Het verlag in het kort

In het verlag van de Raad van Bestuur worden de visie van Triodos Bank op de wereld waarin zij opereert, de impact en activiteiten van de bank in 2021 en de vooruitzichten van de bank voor de toekomst beschreven. Om te zorgen dat u als lezer wat gemakkelijker uw weg kunt vinden in dit hoofdstuk, hebben we dit als volgt onderverdeeld:

Een verhalend gedeelte: over onze overkoepelende visie op de wereld waarin we leven en de plek daarin van Triodos Bank kunt u lezen in 2021 – Een uitdagend jaar met een oplevende pandemie (zie pagina 10).

In het tweede deel geven een analyse van de belangrijkste of materiële onderwerpen: deze onderwerpen worden bepaald door onze stakeholders en Triodos Bank en worden in het gehele rapport genoemd, met name in Onze stakeholders en materiële onderwerpen (zie pagina 22). Bovendien hebben wij onze strategische doelstellingen uiteengezet, die ook in dit hoofdstuk worden beschreven, met inbegrip van onze vooruitgang ten opzichte van onze doelstellingen en onze toekomstplannen (zie pagina 42).

In het derde deel beschrijven we de resultaten over 2021 in de zin van de financiële prestaties, de impact die we met onze financiering hebben gehad en de gevolgen daarvan voor het milieu (uitstoot). Wij belichten onze visie op impactmanagement en de stappen die wij hebben genomen om onze bedrijfsmissie te stimuleren door relevante sociale, culturele en milieuonderwerpen aan te pakken in onze unieke rol als voortrekker op het gebied van duurzaamheid (zie pagina 44).

In het vierde en laatste deel geven we een overzicht van onze aanpak en onze resultaten als organisatie, onze directe impact. Dit deel bevat een Sociaal jaarverslag (zie pagina 87) en een Milieujaarverslag (zie pagina 96), alsmede belangrijke informatie over risico's en naleving in Risico's en compliance (zie pagina 101).

2021 – Een uitdagend jaar met een oplevende pandemie

Het jaar 2021 werd wederom gekenmerkt door de aanhoudende COVID-19-pandemie, aangezien nieuwe besmettingsgolven, veroorzaakt door nieuwe virusmutaties zoals Omicron, het langzaam op gang komende herstel van de wereldeconomie dwarsboomde. De COVID-19-pandemie blijft een uitdaging vormen voor de inrichting van onze economie en hoe dit bijdraagt aan een duurzamere en inclusievere samenleving.

Dit gaat gepaard met de beleidskeuzes die overheden nu maken en is bepalend voor het slagen van een overgang naar een groenere, meer inclusieve en veerkrachtige toekomst. Triodos Bank ziet dit als een geweldige kans om een pad uit te stippelen dat iedereen in staat stelt een bijdrage te leveren door haar klanten werkelijk duurzame bankproducten en -diensten aan te bieden in het kader van het initiatief Finance Change.

In de afgelopen 12 maanden zijn wij onze klanten blijven ondersteunen met robuuste en veerkrachtige bankdiensten. Sommige klanten in bepaalde segmenten kregen te maken met verstoringen van hun eigen activiteiten door de directe of indirecte impact van COVID-19 op de stabiliteit van de economie in 2021.

Onze medewerkers hebben voornamelijk thuis gewerkt en geven inmiddels de voorkeur aan het toekomstige gemengde model met flexibiliteit om zowel thuis als vanuit onze kantoren te werken.

In februari 2021 heeft Triodos Bank een openbare kredietrating aangevraagd. Fitch heeft Triodos

Bank een Issuer Default Rating (IDR) voor de lange termijn van BBB toegekend met een stabiel vooruitzicht en een levensvatbaarheidsrating (VR) van bbb. Fitch benoemt: “De ratings van Triodos Bank zijn een weerspiegeling van haar gevestigde nichefranchise in het duurzame banksegment en een consistent uitstekende uitvoering van haar strategie. De afdoende activakwaliteit en het gezonde financierings- en liquiditeitsprofiel van de bank onderstrepen de ratings.”

De leiderschapstransitie binnen de Raad van Bestuur is goed afgerond: we hebben afscheid genomen van zowel Jellie Banga (voormalig COO) als Peter Blom (voormalig CEO). We hebben een nieuwe CEO verwelkomd, die nieuw is bij onze bank, en een CCO en COO benoemd die uit de Triodos Bank-organisatie komen.

Nieuw ontwerp van ons kapitaalinstrument

Hoewel onze kapitaalbasis stabiel blijft, hebben we op 5 januari 2021 de handel in certificaten

van aandelen (CVA's) opgeschort volgend op een eerdere opschorting in 2020. Dit besluit werd ingegeven door onvoldoende vooruitzicht op een stabiel evenwicht tussen instroom en uitstroom van CVA-kapitaal binnen de door de toezichthouders goedgekeurde buffer voor marktmaking voor Triodos Bank.

In de loop van het jaar hebben we onderzocht hoe de verhandelbaarheid van het bestaande kapitaalinstrument, de certificaten van aandelen, kon worden vergroot en hoe de diversificatie van onze kapitaalbasis kon worden verbeterd. Meerdere criteria, zoals marktregulering, de belangen van onze stakeholders, de eisen van de toezichthouders, onze aantrekkelijkheid voor nieuwe investeerders, de mogelijkheid om toegang te krijgen tot nieuw kapitaal en de impact op de bankorganisatie, werden zorgvuldig overwogen bij het bepalen van de volgende stappen.

Hoewel het systeem van kapitalisatie via certificaten van aandelen veertig jaar lang naar behoren heeft gefunctioneerd, zijn de grenzen van de groei en verhandelbaarheid ervan bereikt door de strenge wettelijke voorschriften in combinatie met een gebrek aan evenwicht tussen vraag en aanbod van certificaten van aandelen. Wij werden ons ervan bewust dat een groeiend bestand van houders van certificaten van aandelen in combinatie met strenge wettelijke voorschriften voor de buffer voor marktmaking van onze certificaten van aandelen met een vaste verhandelingsprijs op basis van de intrinsieke waarde (IW) niet langer voldoet aan de behoefte van de houders van certificaten van aandelen aan verhandelbaarheid en niet meer de toegang van de bank tot kernkapitaal op lange termijn kan waarborgen. Het gebrek aan evenwicht tussen vraag en aanbod van onze certificaten van aandelen in combinatie met een afgetopte buffer voor marktmaking had een negatieve invloed op de verhandelbaarheid van onze certificaten van aandelen. Als gevolg daarvan is de handel in certificaten van aandelen opgeschort en wordt verwacht dat het maximum van de afgetopte buffer voor marktmaking (door de toezichthouder goedgekeurd maximum van 3% van ons kernkapitaal) in korte tijd wordt bereikt. Een heropening van het huidige systeem voor de handel in certificaten van aandelen kon dan ook niet in 2021 worden verwezenlijkt.

Op 28 september 2021 kondigde Triodos Bank aan dat zij had geconcludeerd dat het huidige systeem voor het aantrekken van kapitaal en de verhandelbaarheid door het aanbieden van CVA's aan beleggers, tegen een prijs op basis van de intrinsieke waarde, zijn grenzen had bereikt. Na een zorgvuldige afweging van uiteenlopende kapitaalopties werd besloten twee haalbare en geschikte opties voor kapitaalinstrumenten verder uit te werken: een notering aan een communautair platform (multilaterale handelsfaciliteit) of een notering aan een openbare effectenbeurs. De notering van certificaten van aandelen (CVA) op een platform buiten Triodos Bank zal handel in CVA's tussen huidige en nieuwe CVA-houders tegen een variabele prijs mogelijk maken.

Het vinden van een levensvatbaar alternatief voor het mogelijk maken van de handel en potentiële toegang tot nieuw kapitaal, heeft veel tijd en inzet van veel mensen gevergd. Dankzij deze gezamenlijke inspanningen waren wij in staat onze besluiten net voor het einde van het jaar bekend te maken.

Op 21 december 2021 kondigden wij aan dat Triodos Bank een notering van haar certificaten van aandelen aan een zogenaamde multilaterale handelsfaciliteit (MTF) zal nastreven. Op basis van de inzichten die Triodos Bank heeft verkregen uit de interacties met diverse stakeholders is de conclusie gekomen dat een notering aan een MTF de beste optie is om haar doelstellingen te halen en als volgende evolutionaire stap te dienen.

Met een notering op een communautair MTF-platform zal de handel in CVA's worden gebaseerd op variabele prijzen. Zowel particuliere als institutionele beleggers krijgen toegang tot dit nieuwe platform. Het verhandelen van CVA's op een MTF tegen variabele prijzen houdt in dat Triodos Bank zelf niet meer zal zijn betrokken bij het verhandelen van CVA's en de CVA-handel niet meer zal worden gebaseerd op de intrinsieke waarde. Prestaties, verwachtingen, marktontwikkelingen, de voortdurende toewijding aan de missie en waarden van Triodos Bank, het niveau van vraag en aanbod en talloze andere factoren, bepalen samen de handelsprijs van de CVA's zodra de notering van kracht wordt. Op basis van de huidige waarderingen van verhandelde Europese financiële

instellingen is momenteel te verwachten dat de variabele handelsprijs aanzienlijk lager is dan de eerdere handelsprijs op basis van de intrinsieke waarde. Wij verwachten dat vanaf december 2021 in ongeveer 12-18 maanden een notering op een MTF kan worden gerealiseerd.

Zoals was te verwachten, werd de aankondiging van ons besluit door velen goed en door sommigen minder goed ontvangen. Dit is begrijpelijk. Het betreft immers een fundamentele verandering voor onze houders van certificaten van aandelen en hun belegging in onze certificaten van aandelen, en een zeer persoonlijk onderwerp: het eigen geld en de beleggingen van mensen. Wij zijn ervan overtuigd dat ons besluit om een notering aan een MTF na te streven de beste keuze is voor Triodos Bank en in het belang is van haar stakeholders, waaronder de beleggersgemeenschap. Deze conclusie is niet lichtvaardig tot stand gekomen. Wij hebben veel alternatieven overwogen en veel stakeholders tijdens het proces geraadpleegd. Het is nu van belang dat wij onze besluiten zo zorgvuldig en snel mogelijk uitvoeren en dat wij transparant blijven over de tussenliggende stappen.

Introductie van onze eerste groene obligatie

Eind oktober 2021 heeft Triodos Bank een achtergestelde groene obligatie van 250 miljoen euro uitgegeven, niet lang na publicatie van haar kader voor groene obligaties. Deze groene obligatie wordt gekwalificeerd als Tier 2-kapitaal in overeenstemming met de prudentiële vereisten. Hiermee wordt de strategie van de bank om de totale kapitaalbasis verder te diversifiëren ondersteund. De opbrengst van de groene obligatie zal worden ingezet voor de financiering van kredieten op het gebied van duurzame energie, ecologisch duurzaam beheer van levende natuurlijke hulpbronnen en landgebruik (natuurontwikkeling en bosbouw) en groene gebouwen (commercieel en residentieel). Dit stelt ons in staat een leidende rol aan te nemen bij het bevorderen en aansturen van de overgang naar een koolstofarme en klimaatbestendige economie.

Een strategie voor de toekomst

De reguliere strategiecycclus, met de lancering van een driejarige strategie in 2019, werd beïnvloed door COVID-19. De verstoring van de economie en de organisatie was substantieel, waardoor de oorspronkelijke plannen en KPI's moesten worden herzien. Daarnaast was, met de strategische vraagstukken die de kapitaalstrategie oproep, verder beraad nodig om er zeker van te zijn dat de voorwaarden voor notering aan een MTF geoptimaliseerd zijn, zodat een geslaagde notering zoveel mogelijk wordt ondersteund.

In juli 2021 werd de nieuwe afdeling Corporate Development opgericht om deze en andere strategische uitdagingen op gestructureerde wijze aan te pakken. Het team is begonnen met een herziening van de bedrijfs-, financiële en impactstrategie van de bank. We nemen ook onze organisatie onder de loep en zoeken naar manieren om de slogan One Bank, One Team, One Mission nog tastbaarder en impactvoller te maken.

De menselijke factor

In Human Resources hebben we belangrijke stappen gezet met de Learning Hub, door de catalogus van e-learningmodules voor verplichte compliancetraining en digitale trainingsmodules uit te breiden, zodat medewerkers zelfs thuis trainingsprogramma's kunnen volgen. We hebben een nieuwe prestatie managementmethode geïntroduceerd onder de titel FLOW (Feedback, Learning, Objectives & Well-being), die medewerkers aanmoedigt meer verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen ontwikkeling en inzetbaarheid.

We hebben het initiatief Green to Colourful gelanceerd, een gestructureerde manier om een dialoog aan te gaan over hoe we allemaal kunnen bijdragen aan gelijkheid, diversiteit en inclusie binnen onze organisatie en hoe we zelfgestuurde initiatieven op gang kunnen helpen.

Wij hebben besloten om structureel meer hybride te gaan werken, ook nadat de COVID-19-pandemie is afgelopen. In dit kader hebben we het kantoor in Nieuweroord verkocht en alle Nederlandse

COVID-19 en de impact op onze medewerkers

De COVID-19-pandemie had ook in 2021 grote gevolgen voor ons allemaal. Dit had ook grote invloed op de manier van werken bij Triodos Bank. De fysieke veiligheid en het geestelijk welzijn van medewerkers waren onze eerste prioriteit.

De voortdurend veranderende context die door COVID-19 is ontstaan, betekende voor iedereen in de organisatie op verschillende vlakken een uitdaging. We hebben dan ook ons best gedaan om op verschillende gebieden ondersteuning te bieden.

We hebben gezorgd voor professionele mentale ondersteuning beschikbaar, voortdurende toegang tot het kantoor (indien gewenst), apparatuur voor het kantoor aan huis, steun voor kinderopvang en zorgverlofregelingen.

Er waren drie volgeboekte en goed ontvangen werksessies met open inschrijving met de titel Beperkingen omzetten in kracht. Externe coaches behandelden de impact van werken onder COVID-beperkingen en de nieuwe mogelijkheden die deze ervaringen kunnen bieden voor werken, nu en in de toekomst (NL).

In diverse formaten en situaties besprak onze groepsbrede gemeenschap van medewerkers hoe ze na COVID-19 willen werken. We hebben in ieder geval geleerd hoe belangrijk het is om verbonden te blijven met elkaar en onze missie voor het welzijn en de productiviteit van onze medewerkers. Voor Triodos Bank is het van essentieel belang om voortdurend dialoog te voeren over het evenwicht tussen de individuele voorkeuren van medewerkers en hun verantwoordelijkheden.

activiteiten in één gebouw aan de Reehorst samengebracht. In Spanje hebben we ook een van de twee kantoren in Madrid gesloten voor een efficiënter gebruik van kantoorruimte.

Evenwicht tussen groei en efficiëntie handhaven

Ook dit jaar was het weer duidelijk dat de financiële sector een rol kan spelen bij het aanpakken van hedendaagse uitdagingen op het gebied van klimaat, sociale inclusie en biodiversiteit door bepaalde relevante initiatieven te financieren. Wij blijven pleiten voor bewust omgaan met geld en verbetering van regelgevingskaders om te waarborgen dat financiële instellingen die verantwoordelijkheid nemen. Regelgevers en overheden steunen dit concept met nieuwe regelgeving en duurzame financieringskaders

Tegelijkertijd moeten wij omgaan met de gevolgen voor onze financiële resultaten van de aanhoudend lage rentetarieven die door de Europese Centrale Bank zijn vastgesteld en de stijgende kosten die gekoppeld zijn aan de toenemende regelgevingseisen.

In 2021 hebben wij een aantal maatregelen genomen om de groei van de toevertrouwde middelen af te remmen en de daaraan verbonden kosten te compenseren. In Nederland hebben we negatieve rente boven de drempel van 100.000 euro en een maandelijkse vergoeding op betaal- en spaarrekeningen ingevoerd. Niettemin blijft de groei van de toevertrouwde middelen aanhouden, echter wel in een lager tempo. Voor een solide en duurzaam financieel resultaat moeten aanvullende maatregelen worden overwogen om de voortdurende groei van de toevertrouwde middelen te beperken.

Ook hebben wij onze prijsstelling voor kredietverlening verbeterd, waardoor een hogere winstmarge wordt behaald. We mogen de behoefte aan geavanceerde prijsstelling voor strategische projecten en in sectoren met een sterke bijdrage aan de missie niet uit het oog verliezen, zodat wij voortrekker kunnen blijven.

Onze ambitie om netto nul te bereiken

Triodos Bank wil zo snel mogelijk, en uiterlijk in 2035, netto nul bereiken. We streven ernaar de uitstoot van broeikasgassen van alle leningen en beleggingen van Triodos Bank sterk terug te dringen met behulp van een wetenschappelijke benadering van doelstellingen. De resterende uitstoot wordt gecompenseerd of 'inset' door grote investeringen in natuurprojecten die broeikasgassen uit de lucht halen.

Triodos Bank is opgericht met als doel geld in te zetten voor positieve verandering. Vandaag bewust met geld omgaan zonder de behoeften van toekomstige generaties in gevaar te brengen. Het is onze missie een samenleving te creëren die de levenskwaliteit van al haar leden beschermt en ondersteunt en menselijke waardigheid als uitgangspunt heeft.

Hoewel de bestrijding van klimaatverandering van fundamenteel belang is vanwege het existentiële belang en de urgentie ervan, hebben we nog veel meer effecten in het vizier. Bij het formuleren van onze doelstelling heeft Triodos Bank gekozen voor een holistische benadering om onze missie te ondersteunen en een positieve impact te hebben op mens en natuur. Wij willen de uitstoot verminderen zonder de planetaire grenzen te schenden en sociale inclusie van alle mensen te waarborgen. Wij geloven dat we alleen de nul halen als we ons verenigen.

Deze keuze stelt ons echter voor praktische dilemma's. Een voorbeeld hiervan is onze hypotheekportefeuille. We zouden er simpelweg voor kunnen kiezen om alleen hypotheekleningen te verstrekken voor energiezuinige woningen. Wij willen echter bijdragen aan de financiering van een overgang. Onze nieuwe aanpak zal dus bestaan uit prioriteit geven aan woningen met een minder goede energiezuinigheid zodat deze kunnen worden veranderd (tot minstens energielabel B) en uitstootvrij gebouwen kunnen worden wanneer hiervoor een andere energiebron wordt gebruikt. Dit is het geval wanneer ze bijvoorbeeld op een uitstootvrij stadsverwarmingsnet worden aangesloten.

Als poortwachter blijven wij onze activiteiten in de strijd tegen het witwassen van geld en de naleving van wet- en regelgeving versterken. Bovendien hebben wij onze investeringen en de daaraan gerelateerde kosten op deze gebieden verhoogd.

#AsOneToZero

Triodos Bank heeft zich altijd ingezet voor verbetering van de milieueffecten en -resultaten door zowel haar bankdiensten als haar activiteiten inzake investment management positief te benaderen. De wereldwijde klimaatnoodsituatie heeft steeds meer impact op het leven van mensen en de natuur: bosbranden, hittegolven, zware overstromingen, verlies van biodiversiteit. Deze gebeurtenissen vormen concreet bewijs dat de uitstoot van broeikasgassen dringend moet worden verminderd, in ieder geval ruim voor 2050. Dit is het beslissende decennium.

Begin dit jaar sloot Triodos Bank zich als een van de eerste banken aan bij de door de VN bijeengeroepen Net-Zero Banking Alliance (NZBA), waarmee de basis werd gelegd voor de enorme maar cruciale uitdaging waarvoor de mondiale bankgemeenschap zich gesteld ziet. De leden van de Net-Zero Banking Alliance verbinden zich ertoe de operationele en toerekenbare emissies van hun portefeuilles af te stemmen op trajecten naar netto nul voor 2050 of eerder. Er zijn nu ambitieuze doelstellingen en snellere actie nodig om het uiteindelijke doel te bereiken: een netto-nuleconomie.

Om deze reden streeft Triodos Bank ernaar om in 2035 netto nul te zijn. Deze ambitie is gericht op zowel onze bank- als onze beleggingsactiviteiten. Zelfs voor een bank die is opgericht met duurzaamheid als kernwaarde en een portefeuille heeft met een reeds lage koolstofintensiteit, is dit geen eenvoudige opgave.

Onze doelstelling zal onze medewerkers en alle stakeholders die met ons samenwerken motiveren om sneller te handelen en robuustere plannen te ontwikkelen voor onze ambities en uiteindelijk die van de financiële sector als geheel om netto nul te bereiken. Bij het formuleren van onze wetenschappelijk onderbouwde doelstellingen heeft Triodos Bank gekozen voor een holistische benadering om onze missie te ondersteunen en een positieve impact te hebben op mens en natuur. We kunnen tenslotte alleen de nul halen als we ons verenigen.

EU Taxonomy

Wij ondersteunen EU-regelgeving over duurzaamheid in de financiële sector om ervoor te zorgen dat geld naar verantwoorde soorten financiering en beleggingen wordt geleid. Wij erkennen niet alleen de positieve ontwikkeling van de EU-taxonomie, maar vooral ook dat in het eerste jaar van de gefaseerde invoering een aanzienlijk deel van onze portefeuille niet als groen kan worden bestempeld volgens de criteria van de EU-taxonomie. We kunnen echter wel stellen dat onze gehele portefeuille een weerspiegeling is van onze missie en voortrekkersrol als een op waarden gebaseerde bank. Hoewel Triodos Bank moet verslagleggen over de EU-taxonomie, vallen niet alle posities onder het huidige toepassingsgebied van de regeling, waardoor ze niet kunnen worden beoordeeld op taxonomieverenigbaarheid. MKB-bedrijven komen bijvoorbeeld momenteel niet in aanmerking en andere soorten impact zijn nog niet in de taxonomie ingebed. De screeningcriteria zullen echter in de komende jaren worden uitgebreid tot de resterende milieudoelstellingen. Bovendien kan de taxonomie nog worden uitgebreid met criteria voor economische activiteiten die bijdragen aan sociale doelstellingen.

Bewustzijn over geld creëren

Met het spaargeld dat bij ons wordt gestort en dat wij aan onze ondernemers uitlenen, blijven wij de sociale en duurzame projecten financieren die volgens ons een positieve impact hebben op de samenleving en het milieu.

In 2021 is aan de hypotheek van Triodos Bank die zijn aangeboden in Nederland, België en Spanje het Energy Efficient Mortgage Label (EEML) toegekend. Dit is een duidelijk en transparant label dat consumenten, kredietverstrekkers en beleggers in staat stelt hypotheek te herkennen die bijdragen aan de verduurzaming van gebouwen. In Nederland hebben we de mijlpaal van 10.000 hypotheek bereikt.

Triodos Bank Spanje heeft een geslaagd begin gemaakt met de distributie van beleggingsfondsen van Triodos Investment Management en bepaalde externe distributeurs; in Nederland zijn via een nieuwe marketingcampagne (Made for Change) burgers opgeroepen het vermogen om te veranderen te omarmen en dit in te zetten voor het stimuleren van positieve ontwikkelingen in de samenleving. We hebben een publieke oproep gedaan voor meer ambitie van andere banken in België om de klimaatproblematiek aan te pakken.

In het Verenigd Koninkrijk hebben wij een grote bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van bedrijfsmodellen voor natuurherstel waarin kan worden geïnvesteerd. We hebben de eerste obligatie voor natuurherstel en in Duitsland een nieuwe beheerde beleggingsrekening met de hoogste duurzaamheidsnormen geïntroduceerd. Triodos Investment Management heeft het Triodos Emerging Markets Renewable Energy Fund geïntroduceerd. Bovendien kreeg Triodos Bank de status van *Most Active Lead Arranger* in Clean Energy deals toegekend, wat bewijst dat je niet groot hoeft te zijn om een grote impact te hebben.

De Triodos Foundation vierde haar 50^e verjaardag en zeven van de Gift Money-initiatieven van Triodos Foundation haalden de top 10 van de Duurzame top 100 in Nederland.

Triodos Regenerative Money Centre is een van de initiatiefnemers van *Aardpeer*, dat landbouwgrond voor minstens zeven generaties wil veiligstellen en zich inzet voor de overgang naar een sociale en natuurvriendelijke voedselketen.

In maart 2021 zijn alle fondsen van Triodos Investment Management aangeduid als artikel 9-producten onder de nieuwe Europese Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). Dit is de hoogste duurzaamheidsnorm die beschikbaar is.

Hoewel dit logisch lijkt, was het antwoordproces niet eenvoudig, omdat de verordening was opgesteld in het kader van mainstreammarkten en niet voor gelegenheidsbeleggers of pioniers zoals Triodos Investment Management.

Omgaan met dilemma's

Triodos Bank baseert zich op duidelijke zakelijke principes, minimumnormen en kredietverleningscriteria bij de overweging bepaalde ondernemers en initiatieven te financieren of erin te investeren. We staan regelmatig voor uitdagende dilemma's door onze missie om positieve impact te creëren via de initiatieven die we financieren en de producten die we aanbieden, waarbij menselijke waardigheid het uitgangspunt is.

Een voorbeeld van een dergelijk dilemma is het verlenen van zakelijke bankdiensten aan NGO's en liefdadigheidsinitiatieven van burgers die actief zijn in conflictlanden waar mogelijk sancties van toepassing zijn.

Wij onderkennen het spanningsveld omtrent dergelijke initiatieven. Sommigen zien hulpverlening aan mensen in oorlogsgebieden als cruciale humanitaire hulp, anderen houden rekening met een mogelijke dekmantel voor het illegaal doorsluizen van geld naar buitenlandse regimes. Wij hebben als bank de plicht te waarborgen dat onze producten en diensten niet worden misbruikt voor onwettige en ondermijnende financiële activiteiten. Dit houdt in dat wij strikte eisen moeten stellen aan onze klanten en moeten ze kunnen aantonen wat de herkomst en bestemming van hun geld is. Bovendien moeten zij aangeven wie uiteindelijke begunstigen van hun initiatief zijn. Dit staat vaak haaks op de burgerinitiatieven voor goede doelen die voortkomen uit een oprechte wens om anderen te helpen. Dat is ook waar onze organisatie om draait. Soms worden onze vragen en behoefte aan informatie uitgelegd als wantrouwen of gebrek aan steun voor hun initiatieven. Wij zoeken actief naar manieren om hen bij deze initiatieven te ondersteunen en hen te helpen aan de KYC-, CDD- en AML-vereisten te voldoen.

We kunnen ook met dilemma's te maken krijgen bij individuele projecten. Een recent voorbeeld hiervan is een dilemma op het gebied van energietransitie. We werden betrokken bij een project waarbij warmte uit een geothermische installatie werd geleverd aan een aantal niet-ecologische glastuinbouwbedrijven. Triodos Bank gaat normaal gesproken alleen in zee met ecologische glastuinbouwbedrijven. Dit geothermieproject staat enerzijds los van de glastuinbouwactiviteiten, anderzijds is het de enige afnemer van de energie die op deze wijze wordt opgewekt. Op de elektriciteitsmarkt werkt dit anders, waar stroom uit een duurzame bron aan het net wordt geleverd. Daarbij is elke mega watt die duurzaam wordt geproduceerd gezien als vooruitgang. In dit geval zou niet alleen gas worden bespaard, maar ook een niet-ecologische landbouwmethode in stand worden gehouden en energie-efficiënter worden gemaakt.

Voor een ander project werd financiering van een biomassa-installatie aangevraagd. Het afval van de glastuinbouw zou als hun enige verwarmingsbron dienen. Na uitvoerige overweging van het dilemma hebben we gekozen voor het geothermische project, omdat dit de energietransitie daadwerkelijk ondersteunt. De kennis die bij dit project wordt opgedaan, zal bij toekomstige projecten waarbij geothermische warmte wordt gebruikt voor verwarming van woningen kunnen worden toegepast. We hebben besloten het biomassaproject niet te financieren, omdat dit echt een end-of-pipe-oplossing is.

Nieuw leiderschap

Op 9 februari 2021 maakten we het besluit bekend van Jellie Banga om per 1 mei 2021 terug te treden uit haar functie van vicevoorzitter van de Raad van Bestuur en Chief Operating Officer (COO). Na een beoordeling van Jellie's rol is besloten deze op te splitsen in de rol van COO, gericht op de operationele kant van de bank, en die van Chief Commercial Officer (CCO), gericht op de commerciële kant van de bank. Dit brengt het totale aantal leden van de Raad van Bestuur op vijf.

Zoals vorig jaar aangekondigd, is Peter Blom na een dienstverband van meer dan 40 jaar bij Triodos Bank teruggetreden als voorzitter van de Directie en Chief Executive Officer. Gedurende het grootste deel van zijn dienstverband was hij lid van de Raad van Bestuur. Peter nam op 21 mei 2021 afscheid tijdens de jaarvergadering van Triodos Bank. Tijdens diezelfde vergadering werd Jeroen Rijkema aan de aandeelhouders voorgesteld en vervolgens in de Raad van Bestuur verwelkomd als de nieuwe voorzitter en Chief Executive Officer. Na een Buitengewone Algemene Vergadering op 28 september 2021 is met ingang van 1 oktober 2021 Nico Kronemeijer benoemd tot Chief Operating Officer en Jacco Minnaar tot Chief Commercial Officer.

Naast de rol van Andre Haag als CFO heeft hij tijdelijk de statutaire rol van CRO van Carla van der Weerd overgenomen, omdat zij met ziekteverlof is wegens COVID-19.

Financiële resultaten

Triodos Bank boekte in 2021 een aanzienlijke groei. Onze inzet voor op waarden gebaseerd bankieren is relevanter dan ooit voor mens en maatschappij. Dit resulteerde in een groei van ons totaal beheerd vermogen met EUR 3916 miljoen (19%) in 2021 tot EUR 24,2 miljard (eind 2020: 20,3 miljard) per eind december 2021. De onderliggende trend is positief en toont aan dat onze balans en onze fondsen in beheer vorig jaar aanzienlijk zijn toegenomen. Onze balans is bewust met 19% gegroeid tot EUR 16,5 miljard (eind 2020: EUR 13,9 miljard) en de fondsen in beheer zijn met 20% gegroeid tot EUR 7,7 miljard per eind december 2021 (eind 2020: EUR 6,4 miljard). De toegenomen aandacht van de samenleving voor duurzaamheid en de vraag naar het proactief aansturen van de overgangsdelen betekent een grotere vraag naar bankproducten met een directe impact op de financiering van echte verandering. Ons trouwe klantenbestand is gegroeid tot 747.413 klanten in 2021 (eind 2020: 728.056 klanten).

Aan de passiefzijde werd de groei van het balanstotaal vooral veroorzaakt door de extra instroom van toevertrouwde middelen, de deelname aan TLTRO-tender III.7 en een met succes aangetrokken groene obligatie die kwalificeert als achtergesteld Tier 2-instrument. Onze toevertrouwde middelen zijn in de afgelopen 12 maanden met EUR 1,5 miljard toegenomen, met als gevolg een totale positie van EUR 13,3 miljard (ultimo 2020: EUR 11,7 miljard) per eind december 2021. Deze algehele toename van de passiefzijde werd verder ondersteund door onze deelname aan de TLTRO-tender III.7 met nog eens EUR 800 miljoen, waardoor de totale positie per eind december 2021 uitkomt op EUR 1,6 miljard euro (eind 2020: EUR 0,8 miljard). Daarnaast heeft Triodos Bank een achtergestelde groene obligatielening van EUR 250 miljoen uitgegeven, die voldoet aan de criteria van een achtergesteld Tier 2-instrument. Voor de prudentiële doeleinden van de bank kan dit dan ook als aanvullend kapitaal worden aangemerkt. De eigenvermogenspositie van de bank nam enigszins toe met EUR 42 miljoen tot EUR 1,3 miljard per eind december 2021. Over het geheel genomen was de positie vrij stabiel in vergelijking met de resterende passiefzijde.

De extra financiering werd aan de activazijde voornamelijk ingezet om onze duurzame kredietportefeuille verder te ontwikkelen. Triodos Bank noteerde in 2021 een toename van duurzame leningen met EUR 1,0 miljard in 2021 tot EUR 10,2 miljard eind 2021 (eind 2020: EUR 9,2 miljard). De rest van de aanvullende financiering werd gedeeltelijk belegd in zeer liquide schuldbewijzen (EUR 166 miljoen) of resulteerde in een verhoging van onze kasmiddelenpositie (EUR 1322 miljoen).

De voorziening voor verwachte kredietverliezen (ECL) werd met EUR 2,5 miljoen verlaagd tot EUR 51,5 miljoen per eind december 2021. De berekening voor ECL-stadia 1 en 2 voor potentiële toekomstige (nog niet opgelopen) kredietverliezen zijn bijzonder gevoelig voor toekomstgerichte macro-economische parameters (bijvoorbeeld bruto binnenlands product, werkloosheidscijfers). In 2021 zijn de mondiale economische vooruitzichten gestabiliseerd, maar er blijft onzekerheid bestaan door de aanhoudende besmettingsgolven van COVID-19 en mogelijke verdere virusmutaties die de waardeketens aanzienlijk zouden kunnen verstoren. Als gevolg daarvan is de voorziening voor ECL-fase 1 en 2 in de afgelopen twaalf maanden gedeeltelijk vrijgefallen met EUR 6,3 miljoen tot EUR 13,6 miljoen per eind december 2021. De in de fasen 1 en 2 opgetekende vrijval werd echter gedeeltelijk gecompenseerd door verhogingen in fase 3. De voorziening voor ECL-fase 3 is met EUR 3,9 miljoen verhoogd tot EUR 38 miljoen in 2021.

Voor 2021 rapporteert Triodos Bank ondanks de gevolgen van COVID-19 een Rendement op eigen vermogen (RoE) van 4,1% (2020: 2,3%). Dit is in overeenstemming met de aangepaste ambitie voor RoE op middellange termijn van 4%-6%. De bank rapporteert een solide nettowinst van EUR 50,8 miljoen na belastingen voor het jaar 2021. Dit is EUR 23,6 miljoen hoger dan dezelfde periode van het vorige jaar (EUR 27,2 miljoen). Onze totale inkomsten hebben zich met EUR 341,9 miljoen in 2021 (2020: EUR 305,1 miljoen) in de afgelopen 12 maanden hersteld en liggen boven het niveau van vóór COVID-19. Dit is te danken aan een duurzame groei van de kredietverlening en hogere fondsen in beheer. Het onderliggende renteresultaat is gestegen van

EUR 23,3 miljoen naar EUR 221,5 miljoen in 2021 (2020: EUR 198,2 miljoen), ondersteund door een bewuste groei van de kredietverlening in duurzame sectoren in Europa die onze ambitieuze netto nul-doelstelling in 2035 en TLTRO III-rente moet aansturen. Het provisieresultaat van de bank is met 9% gestegen naar EUR 116 miljoen in 2021 (2020: EUR 106,1 miljoen) dankzij extra tarieven voor betalings- en transactieoplossingen en beheerprovisies voor beleggingsfondsooplossingen.

De totale operationele kosten van de bank stegen met EUR 29,8 miljoen naar EUR 275,2 miljoen in 2021 (2020: EUR 245,4 miljoen), met name door extra personeelskosten voor AML-onderwerpen (compliance en antiwitwassen) en een extra bijdrage aan het depositogarantiestelsel (DGS). De lasten zonder bijkomende compliance- en reguleringskosten verbeteren dankzij het structurele kostenbesparingsprogramma en de grotere kostendiscipline die in de hele groep wordt toegepast. Ook in de toekomst blijft de bank zich richten op het realiseren van kostensynergieën en omgaan met de door de regelgeving opgelegde kostenstijgingen. In 2021 rapporteert de bank een kosten-batenverhouding (CIR) van 80% (2020: 80%).

Onze kredietactiviteiten blijven veerkrachtig. De gecumuleerde ECL-lasten zijn in de afgelopen 12 maanden scherp gedaald en hadden in 2021 een netto vrijval (winst) van EUR 0,5 miljoen als gevolg. Met name gunstigere macroeconomische parameters voor de toekomst leidden tot een vrijval van ECL-fase 1 en 2, die gedeeltelijk werd gecompenseerd door een stijging van ECL-fase 3, die betrekking had op niet nagekomen leningen.

Veerkrachtige kapitaal- en liquiditeitspositie

De totale kapitaalratio (TCR) van de bank is gestegen van 18,8% in december 2020 tot 21,3% in december 2021. Deze solide verhoging van het TCR in 2021 werd voornamelijk veroorzaakt door de uitgifte van EUR 250 miljoen Tier 2-kapitaal dat in aanmerking kwam in november 2021. De minimale totale kapitaalratio voor de bank bedraagt 13% op basis van het totale benodigd kapitaal. De CET-1-ratio eindigde zoals werd verwacht

Sociale inclusie: een leerproces voor Triodos Bank

Door COVID-19 en de opstand van de Black Lives Matter-beweging in 2020 zijn bestaande patronen van sociale exclusie een heet hangijzer geworden. De COVID-19-pandemie heeft de afgelopen twee jaar een negatieve invloed gehad op de sociale vooruitgang in de hele wereld. Door de Black Lives Matter-beweging beseffen we dat racisme en discriminatie nog steeds diep geworteld zijn in onze instellingen en samenleving.

Hierdoor is niet alleen in de samenleving, maar ook binnen onze eigen organisatie een debat op gang gebracht. Hoewel maatschappelijke vernieuwing om de kwaliteit van leven te verbeteren al meer dan 40 jaar een speerpunt is van Triodos Bank, veranderen samenlevingen en (het bewustzijn van) maatschappelijke vraagstukken na verloop van tijd. Dit impliceert dat Triodos Bank ook haar manier van denken moet blijven ontwikkelen, met nieuwsgierigheid naar de wereld moet kijken en bereid moet zijn overtuigingen en praktijken bij te stellen.

In 2021 heeft Triodos Bank een intern discussiestuk gepubliceerd om een bredere debat over sociale inclusie te stimuleren. In elke business unit ondersteunden lokale coördinatoren het debat over diverse onderwerpen, bijvoorbeeld financiële inclusie, hoe Triodos Bank kan bijdragen aan de versterking en inclusie van gemarginaliseerde groepen of het belang van inclusieve of rechtvaardige overgangen met betrekking tot de ecologische transformatie die nodig is om binnen de planetaire grenzen te leven. Wat kunnen we doen om Triodos Bank te veranderen, verandering te financieren of financiën te veranderen? Het interne document en de debatten leiden naar meer inzicht in hoe Triodos Bank kan bijdragen aan sociale inclusie.

Wat betreft de onderwerpen eigen vermogen, diversiteit en inclusie (EDI) heeft Triodos Bank stappen ondernomen om te onderzoeken wat de blinde vlekken en onbewuste vooroordelen zijn. In 2021 werd een internationale enquête gehouden over diversiteit en inclusie. Bovendien werden in de gehele organisatie dialogen georganiseerd om een veilige omgeving te creëren voor het bespreken van EDI-onderwerpen. Er is een jaarplan voor 2022 opgesteld dat in de organisatie is geïntroduceerd. Deze stappen zijn nog maar het begin van de weg die we zijn ingeslagen naar meer diversiteit en inclusie in onze organisatie.

op 17,5% in 2021 (2020: 18,7%). Triodos Bank streeft voor de middellange-termijnstrategie in de huidige regelgevingscontext naar een CET-1-ratio van minstens 15,5%. De leverage ratio van Triodos Bank voor 2021 is 8,1% (2020: 8,8%), wat ruim boven de minimumeis van 3,5% valt.

De algehele liquiditeitspositie van de bank blijft robuust met een LCR van 229% per eind december 2021 (2020: 232%). Het reglementaire minimum LCR is 100%.

Triodos Bank blijft werken aan verbetering van de winstgevendheid en kiest daarbij voor een relatief hoog eigen vermogen met een sterke kapitaalratio en een aanzienlijk liquiditeitsoverschot.

Triodos Bank in 2022

Een belangrijk aandachtspunt voor Triodos Bank is de implementatie van het besluit om de notering van de certificaten van aandelen (CVA's) aan een multilaterale handelsfaciliteit na te streven en de impact van deze transitie voor onze certificaathouders zorgvuldig te beheren binnen het bredere perspectief van onze kapitaalstrategie.

Om de opschortingsperiode voor de handel in CVA's te overbruggen, onderzoekt Triodos Bank tussentijdse oplossingen om de gevolgen hiervan voor de houders van CVA's enigszins te verzachten.

In deze context zal een bedrag van EUR 14,4 miljoen, gelijk aan de resterende ruimte voor de aankoop van CVA's (buffer voor marktmaking), beschikbaar worden gesteld om een beperkt terugkoopprogramma voor CVA's te mogelijk te maken (onderhevig aan goedkeuring van EGM). Van de EUR 14,4 miljoen euro wordt EUR 3 miljoen als solidariteitsregeling gereserveerd voor de houders van certificaten van aandelen die het dringendst behoefte hebben aan liquide middelen om de lopende levensnoodzakelijke uitgaven te bekostigen. De CVA-houders hebben op 15 februari 2022 meer informatie over dit programma ontvangen.

Wij verwachten de provisie-inkomsten op termijn te kunnen verhogen door de activiteiten van Triodos Investment Management uit te breiden, evenals de provisie-inkomsten uit bankactiviteiten. Triodos Bank heeft de ambitie dat haar bankbalans een bescheiden groei zal vertonen, waarbij we een stabiele verhouding tussen kredieten en toevertrouwde middelen zullen aanhouden. Onze voortdurende focus op de ontwikkeling van zowel onze vermogensbeheer- als bankactiviteiten zal de positieve impact verder vergroten, een redelijk rendement bevorderen en een algehele bescheiden risicobereidheid in stand houden. Bovendien blijven wij onze kostenefficiëntie verbeteren om onze kosten-/batendoelstelling van minder dan 75% in 2025 en een rendement op eigen vermogen van 4 - 6% te verwezenlijken.

Deze gecombineerde inspanningen zullen naar verwachting meer positieve impact die door onze klanten wordt gecreëerd hebben en winstgevende groei binnen een uitdagend renteklimaat realiseren. Bovendien kunnen wij hierdoor aan de toenemende regelgevingseisen blijven voldoen. We zijn ervan overtuigd dat Triodos Bank voortrekker blijft en onze klanten kan ondersteunen bij het realiseren van de positieve verandering die duurzaamheidsuitdagingen in de wereld vereisen door innoverende financieringsoplossingen aan te bieden en de rol van de financiële sector in de mondiale overgang naar een netto nul samenleving te veranderen.

De geografische en sectorale diversificatie van de kredietportefeuille draagt bij tot een bescheiden risicoprofiel van de activa, waardoor de resultaten minder wisselvallig zijn. In overeenstemming met de verklaringen bij de publicatie van de resultaten over het eerste halfjaar, blijven de economische ontwikkelingen onzeker naarmate de gevolgen van de COVID-19-pandemie merkbaar blijven. De grootste onzekerheid wordt echter gevoed door de nog onbekende gevolgen van de Russische invasie in Oekraïne. De opbouw van de ECL-voorziening kan dan ook overeenkomstig de IFRS-vereisten gedurende 2022 aanhouden.

De kapitaal- en liquiditeitspositie van Triodos Bank komt overeen met de ratio's waar intern naar wordt gestreefd en is ruim boven de wettelijke minimumeisen. Triodos Bank verwacht in de tweede helft van het jaar richtlijnen van de toezichthouder te ontvangen over de nieuwe MREL¹-kapitaaleis, die voortvloeit uit de implementatie van de richtlijnen inzake kapitaalreserves die de Europese Bankautoriteit (EBA) heeft vastgesteld.

Oekraïne

Door de Russische invasie in Oekraïne die eind februari 2022 begon, is nieuwe onzekerheid ontstaan. Triodos Bank maakt zich grote zorgen over de invasie van Rusland in een soeverein Europees land en leeft mee met de bevolking van Oekraïne.

De impact op de korte en langere termijn op de samenleving en de financiële sector is op het moment van publicatie van ons jaarverslag moeilijk te voorspellen. Triodos Bank heeft geen directe positieve in Rusland, maar de effecten op de samenleving en de financiële sector zullen naar verwachting onder andere invloed hebben op de beheervergoedingen en verwachte kredietverliezen. We kunnen niet voorspellen wat de impact van de voortschrijdende oorlog in Oekraïne is op onze activiteiten en het halen van onze doelstellingen voor dit jaar. Onze missie met behoud van een gezond niveau van risico en rendement zal het uitgangspunt blijven bij onze reactie op deze ontwikkelingen. Onze zakelijke banden met Oekraïne en Rusland zijn zeer beperkt.

¹ MREL = de uitgifte en kwaliteit van het minimumvereiste voor eigen vermogen en in aanmerking komende passiva.

De kredietportefeuille of de Treasury-activiteiten van de bank hebben geen vastgestelde banden met Oekraïne of Rusland. De fondsen voor beleggingsbeheer hebben een totale risicopositie in Oekraïne van EUR 21,3 miljoen, inclusief een voorziening van EUR 3,0 miljoen. Er is geen beleggingsrisico vastgesteld in Rusland.

Dividend

In het kader van het behaalde nettoresultaat over het boekjaar 2021 en de ontwikkeling van de externe marktomstandigheden stelt Triodos Bank een dividend voor van EUR 1,80 per aandeel. Dit dividendvoorstel komt overeen met een uitbetalingsratio van 50%, wat in overeenstemming is met het interne dividendbeleid van Triodos Bank. De resterende winst wordt toegewezen aan de ingehouden winsten van de bank.

1.1 Onze stakeholders en materiële onderwerpen

Triodos Bank streeft er voortdurend naar een link te leggen met de wereld om ons heen. Dit is essentieel als we relevant willen blijven, voortgang willen blijven boeken en onze ambities als voortrekker willen realiseren. Al onze zakelijke en financiële besluiten hebben een impact op onze stakeholders. Omgekeerd hebben de maatschappelijke onderwerpen die onze stakeholders aanspreken invloed op wat wij doen en hoe wij dat doen. Onze essentie is wat ons definieert. Het is het uitgangspunt van onze dialoog met de bredere gemeenschap van stakeholders.

In dialoog met onze stakeholders: dat houdt ons scherp

Door ons te richten op de belangrijkste stakeholders en ontwikkelingen in de samenleving als geheel, verwezenlijken wij onze essentie door middel van onze strategie en acties. Wij doen al vele jaren op verschillende manieren ons voordeel met de breed opgezette discussies met onze stakeholders. Wij hebben ngo's en burgers uitgenodigd deel te nemen aan avonddebatten, we houden enquêtes en we organiseren bijeenkomsten voor houders van certificaten van aandelen en

andere stakeholders. Onze business units en medewerkers binnen de groep nemen regelmatig deel aan deze en andere activiteiten.

Behalve de vele interactie gedurende het jaar op allerlei niveaus binnen de organisatie, volgen we ook een formeel proces om te analyseren welke kwesties het belangrijkste zijn voor onze stakeholders en onze organisatie (materialiteitsanalyses). Wij integreren deze kwesties binnen onze managementdoelstellingen. Onze verslaglegging over de voortgang ten aanzien van deze doelstellingen is conform de normen van het Global Reporting Initiative (GRI). Ga naar www.triodos.com/stakeholders voor meer informatie over hoe Triodos Bank contact onderhoudt met de stakeholders.

Materialiteitsanalyses

Triodos Bank onderscheidt drie algemene categorieën stakeholders:

- stakeholders met een financiële relatie met onze bank;
- stakeholders zonder financiële relatie, maar met een nauw belang in Triodos Bank vanuit een maatschappelijk perspectief;
- stakeholders die nieuwe inzichten, mogelijkheden en kennis bieden.

Binnen elke categorie hebben we specifieke stakeholdergroepen geïdentificeerd, onder andere ten aanzien van de invloed die ze uitoefenen op Triodos Bank en de verwachtingen die ze van ons hebben. Onderstaande tabel geeft een overzicht van alle belangrijke stakeholders en hun rol ten aanzien van relevante onderwerpen.

Stakeholder Tabel

Stakeholder	Definitie	Meest relevante onderwerpen (zie Materiële onderwerpen)
<i>Category: stakeholders die financiële transacties aangaan met Triodos Bank</i>		
Klanten	<p>Verwachten voortreffelijke bancaire en financiële diensten.</p> <p>Klanten verwachten dat hun belangen bij Triodos Bank altijd voorop staan.</p> <p>Zijn voor ons essentieel om te kunnen slagen in onze missie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Klantgegevens beschermen • Klantrelaties • Bijdragen aan gemeenschappen • Sociale inclusie • Duurzame investeringen • Thought leadership • Producten met een doel • Integratie missie/strategie • Nieuwe duurzame ondernemingen
Certificaathouders	<p>Hebben invloed op en verwachtingen over hoe Triodos Bank een evenwicht zoekt tussen rendement op beleggingen en sociaal, ecologische en cultureel rendement.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sociale inclusie • Veerkrachtige financiële instelling • Thought leadership • Integratie missie/strategie • Nieuwe duurzame ondernemingen
Obligatiehouders	<p>Hebben invloed op en verwachtingen over hoe Triodos Bank een evenwicht zoekt tussen rendement op beleggingen en sociaal, ecologische en cultureel rendement.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Duurzame investeringen • Nieuwe duurzame ondernemingen • Veerkrachtige financiële instelling • Bijdragen aan gemeenschappen

Stakeholder	Definitie	Meest relevante onderwerpen (zie Materiële onderwerpen)
Medewerkers	<p>Hebben invloed op en verwachtingen ten aanzien van het vermogen van Triodos Bank om een werkklimaat te creëren dat inspirerend, gezond en uitnodigend is.</p> <p>Verwachten en dragen bij aan een werkplaats waar elke medewerker ruimte heeft zich te buigen over de belangrijke vragen van onze tijd en waar elk individueel persoon effectief kan werken overeenkomstig onze missie en waarden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Billijke beloning • Lerende organisatie • Verantwoordelijke werkgever/diversiteit • Bijdragen aan gemeenschappen • Sociale inclusie • Duurzame investeringen • Thought leadership • Integratie missie/strategie • Nieuwe duurzame ondernemingen
Leveranciers	<p>Verwachten dat Triodos Bank een verantwoordelijke en betrouwbare zakelijke partner is.</p> <p>Partners in onze missie voor een duurzamere wereld.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Duurzame leveranciers • Bijdragen aan gemeenschappen • Sociale inclusie • Verantwoordelijke werkgever • Integratie missie/strategie
<i>Categorie: stakeholders die nauw betrokken zijn bij Triodos Bank</i>		
Ngo's	<p>Hebben invloed op en verwachtingen ten aanzien van het vermogen van Triodos Bank om haar missie op een verantwoordelijke en ethische manier uit te voeren, met een positief effect op de samenleving en het milieu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Billijke beloning • Sociale inclusie • Duurzame investeringen • Verantwoordelijke werkgever
Overheden en regelgevers	<p>Hebben invloed op en verwachtingen ten aanzien van het vermogen van Triodos Bank om haar missie op een verantwoordelijke en ethische manier uit te voeren.</p> <p>Verwachten van ons dat wij ons aan de wet- en regelgeving houden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Billijke beloning • Klantgegevens beschermen • Veerkrachtige financiële instelling • Thought leadership • Integratie missie/strategie
Lokale gemeenschappen	<p>Verwachten voordeel te halen uit onze financiële activiteiten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bijdragen aan gemeenschappen • Thought leadership • Producten met een doel • Sociale inclusie • Integratie missie/strategie
Financiële sector	<p>Van groot belang voor het slagen van onze missie om het positieve effect van financiering op de samenleving en het milieu te vergroten (onze missie om de financiële wereld te veranderen).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sociale inclusie • Veerkrachtige financiële instelling • Thought leadership • Integratie missie/strategie
Media	<p>Beïnvloeden de publieke opinie over Triodos Bank en de onderwerpen die relevant zijn voor onze missie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Alle onderwerpen kunnen relevant zijn.

Stakeholder	Definitie	Meest relevante onderwerpen (zie Materiële onderwerpen)
<i>Categorie: stakeholders die zorgen voor kennis en inzichten</i>		
Adviseurs en influencers	Zetten ons aan tot reflectie, heroverweging en ontdekking van nieuw terrein.	<ul style="list-style-type: none"> • Bijdragen aan gemeenschappen • Sociale inclusie • Thought leadership • Integratie missie/strategie

Verankering van de betrokkenheid van stakeholders in onze strategie

Triodos Bank heeft in de afgelopen jaren een solide basis gelegd voor betrokkenheid van onze stakeholders. In 2021 hebben we extra stappen genomen om de betrokkenheid van stakeholders beter in onze bedrijfsstrategiecycclus te verankeren.

We hebben met de belangrijkste stakeholders overlegd tijdens het opstellen van het strategische plan van onze groep. De belangrijkste doelstellingen uit het strategische groepsplan 2019-2021 (dat het kader vormt voor strategische keuzes en ontwikkeling in die periode) en het groepsjaarplan 2022 (dat de strategische koers voor het komende jaar uitzet) stonden op de agenda van onze jaarlijkse bijeenkomst van stakeholders. Dit was onze eerste internationale bijeenkomst van stakeholders, met deelnemers uit Nederland, België, het Verenigd Koninkrijk, Spanje en Duitsland.

De inbreng van de stakeholders wordt gebruikt voor interne analyse en bespreking van het strategische groepsplan en verdere ontwikkeling van onze strategie.

28

externe stakeholders uit 5 landen waren aanwezig bij onze jaarlijkse vergadering van stakeholders

Materiële onderwerpen en huidige ontwikkelingen

Een grondige analyse in 2019 en voortdurend overleg met onze stakeholders hebben 14 materiële onderwerpen voor Triodos Bank aan het licht gebracht. Voor elk van deze onderwerpen is een medewerker van Triodos Bank aangesteld als eigenaar: deze eigenaren zijn verantwoordelijk voor hun specifieke onderwerp en het bijbehorende contact met de stakeholders.

In 2021 hebben wij opnieuw een materialiteitsbeoordeling uitgevoerd. Naar aanleiding hiervan hebben wij kunnen vaststellen dat onze materiële onderwerpen niet zijn veranderd. Twee ontwikkelingen in de loop van het jaar hadden buitengewone invloed op Triodos Bank en onze stakeholders.

Ten eerste is in 2021 in verschillende publicaties van het IPCC (het VN-panel van klimaatwetenschappers), het UNEP (het VN-milieuprogramma) en het Internationaal Energieagentschap aangetoond dat de wereld op weg is naar een temperatuur in 2100 die wereldwijd tot ruim boven de 2°C zal zijn gestegen. De klimaatnoodsituatie heeft steeds meer impact op het leven van mensen en de natuur. Dit vormt concreet bewijs dat de uitstoot van broeikasgassen dringend moet worden verminderd, in ieder geval ruim voor 2050. We bevinden ons in het beslissende decennium en daarom heeft Triodos Bank (in 2021) de hoge ambitie om in 2035 netto nul te zijn, waarmee we ons als voortrekker in de financiële sector herbevestigen.

Ten tweede is de handel in certificaten van aandelen van Triodos Bank sinds 5 januari 2021 gesloten in verband met de toegenomen

onzekerheid in de gehele economie, met inbegrip van de financiële sector, als gevolg van de pandemie. Het aanpakken van de strategische uitdaging die de opschorting met zich meebrengt, was een urgent aandachtspunt in 2021 en blijft een topprioriteit voor Triodos Bank.

Bovendien bleven de gevolgen van de COVID-19-pandemie voelbaar voor de samenleving, met inbegrip van onze stakeholders, door nieuwe lockdowns en andere uitdagingen.

Deze ontwikkelingen hebben we gedurende het jaar uitgebreid besproken met onze stakeholders, zowel intern als extern.

Enquête onder stakeholders en jaarlijkse bijeenkomst

De 14 materiële onderwerpen zijn opgenomen in de jaarlijkse enquête onder stakeholders. Deze is verspreid onder vertegenwoordigers van alle specifieke stakeholdergroepen in de landen waar we bankactiviteiten ontplooiën. Ook hebben we stakeholders gevraagd overige mogelijke kwesties te vermelden, die op dit moment nog niet zijn opgenomen.

De jaarlijkse bijeenkomst van stakeholders van Triodos Bank (die uit twee plenaire sessies bestond) was voor het eerst in onze geschiedenis een internationale gelegenheid, met deelnemers uit Nederland, België, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Spanje. De 28 externe deelnemers vertegenwoordigden alle stakeholdergroepen. Twee leden van de Raad van Bestuur (de CEO en CCO) vertegenwoordigden Triodos Bank.

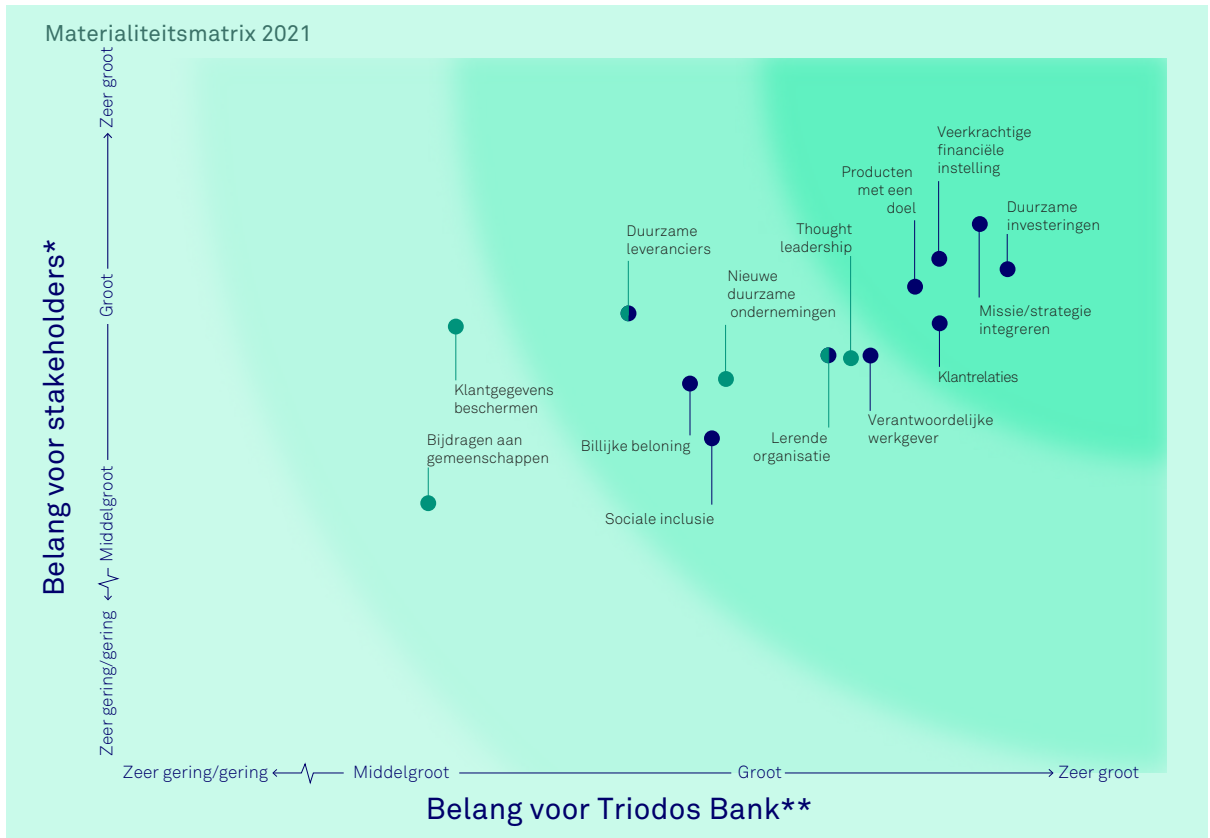
De eerste plenaire sessie behandelde de vraag hoe Triodos Bank haar missie kan voortzetten

met een andere kapitaalstructuur. De deelnemers bespraken hoe de bank ervoor kan zorgen dat de stem van de stakeholders gehoord blijft worden, zonder de belangen van de CVA-houders en de financiële continuïteit van de bank in gevaar te brengen. De vraag hoe de onafhankelijkheid van Triodos Bank en de uitvoering van haar missie kunnen worden behouden in geval van een beursnotering op een openbaar platform was een belangrijk aandachtspunt.

De tweede plenaire sessie behandelde de status van Triodos Bank als voortrekker op het gebied van duurzame financiering, met als doel financiën te veranderen en de verandering te financieren. Wij willen een positieve impact hebben op mens en planeet en onze doelstelling van netto nul in 2035 halen. Het debat ging vooral over de vraag welke samenwerkingsvorm het meest waardevol was voor de stakeholders en op welke punten Triodos Bank het meest uitgesproken moet zijn. Sommige deelnemers stelden voor dat Triodos Bank meer zou samenwerken met stakeholders buiten haar eigen ecosysteem; Anderen drongen er bij Triodos Bank op aan om de financiële sector te laten zien waar deze over pakweg tien jaar moet staan.

De enquête, de jaarlijkse bijeenkomst van stakeholders en de materialiteitsmatrix hebben ons belangrijke inzicht gegeven voor de materialiteitsanalyse van dit jaar. Verder hebben we de feedback verwerkt die we hebben ontvangen tijdens de Jaarlijkse Algemene Vergadering en onze deelname aan diverse mondiale strategische organen. De analyse wordt aangevuld met input van de onderwerpeigenaars en verscheidene evenementen en interacties met stakeholders in de loop van het jaar.

Materialiteitsmatrix 2021

- Wie we financieren en hoe we duurzame financiële diensten verlenen
- Hoe we te werk gaan als verantwoordelijke instelling

* Invloed op beoordelingen en beslissingen door stakeholders

** Betekenis voor de economische, ecologische en sociale impact van Triodos Bank

Materiële onderwerpen

Het doel om toe te werken naar een eerlijke en rechtvaardige samenleving en financiële sector, heeft sinds onze vestiging in 1980 altijd centraal gestaan binnen de visie en missie van Triodos Bank. Op basis van onze waarden en beginselen hebben wij onze essentie gedefinieerd als een waardengedreven bank die op een bewuste manier met geld omgaat. Dit heeft betrekking op alles wat wij doen, zowel binnen onze bedrijfsactiviteiten als binnen onze organisatie. De materiële onderwerpen staan centraal binnen onze strategie en vormen het fundament van onze managementdoelstellingen.

Vanaf het begin van onze activiteiten hebben wij onze belangrijkste stakeholders betrokken om zo gezamenlijk aan de verwezenlijking van onze doelen te werken. Onze stakeholders hebben herhaaldelijk bevestigd dat onze materiële onderwerpen in hun ogen eveneens het belangrijkste zijn.

Alle onderwerpen die zijn opgenomen in de materialiteitsmatrix, hebben direct of indirect betrekking op het doel van Triodos Bank als geïntegreerde duurzame bank die fondsen inzet ten behoeve van positieve verandering. Blauw gemarkeerde onderwerpen hebben prioriteit voor externe stakeholders. Zij worden gedefinieerd door onze bedrijfsstrategie en de manier waarop wij onze

klantenrelaties vormgeven. Groen gemarkeerde materiële onderwerpen hebben een meer interne focus. Zij worden beïnvloed door de manier waarop wij te werk gaan als maatschappelijk verantwoorde instelling. Op deze onderwerpen kunnen wij direct impact hebben, bijvoorbeeld door de manier waarop wij leveranciers selecteren of door ons beloningsbeleid.

Maatschappelijk verantwoorde en duurzame bedrijfsvoering is volledig geïntegreerd met de visie, missie en strategie van Triodos Bank. Als zodanig zijn er geen specifieke afzonderlijke managementplannen voor materiële onderwerpen. Deze zijn expliciet en impliciet verweven met de strategische plannen en doelstellingen van Triodos Bank.

Overeenkomstig de missie van het Global Reporting Initiative (GRI) om duurzame besluiten mogelijk te maken, gaan wij de dialoog aan met de stakeholder om diens visie te begrijpen en te verwerken. Wij streven ernaar de uitkomsten van onze diverse stakeholdercontacten (waaronder de enquête en de dialogosessies) te verwerken in onze visie, strategie en beleidsmaatregelen, en deze in onze dagelijkse activiteiten te verwerken. Zoals hierboven genoemd, hebben we in 2021 extra stappen genomen om de betrokkenheid van stakeholders beter in onze bedrijfsstrategieontwikkeling te verankeren.

Uit de resultaten van de materialiteitsmatrix blijkt dat onze stakeholders de wens en verwachting hebben dat Triodos Bank toonaangevend blijft op het gebied van duurzame financiering, met een strategie die haar missie weerspiegelt en ondersteunt. Triodos Bank streeft er voortdurend naar een veerkrachtige financiële instelling te zijn, diensten/producten met een sociaal en/of duurzaam doel aan te bieden en met duurzame leveranciers te werken. De materiële onderwerpen worden hieronder nader besproken en worden behandeld in de relevante paragrafen in de rest van het rapport.

Duurzame investeringen

Duurzame investeringen vormen de kern van het werk van Triodos Bank. De organisatie

bevordert verandering door duurzame initiatieven in belangrijke sectoren te financieren. De gezamenlijke impact daarvan geeft Triodos Bank de geloofwaardigheid om verandering te financieren. Als we onze invloed vergroten, kunnen we nog beter positieve systeemverandering in de banksector stimuleren.

De grenzen van duurzame investeringen worden bepaald door de missie, de zakelijke principes en de minimumnormen van Triodos Bank. Deze investeringen hebben een direct effect op ondernemers, bedrijven, sectoren en de samenleving. Dit wordt in meer detail beschreven in het hoofdstuk Impact per sector (zie pagina 68).

De definitie van duurzame investeringen en de vraag of een potentiële klant moet worden beperkt door de krediet- en investeringscriteria van Triodos Bank. Daarbij wordt uitgegaan van de evenwichtige beslissingen die door de deskundigen in de krediet- en investeringsteams van onze bank worden genomen.

Business managers voeren procedures voor het beoordelen en screenen van risico's uit, waarbij ze worden ondersteund door risicomangers uit het Europese kantorennetwerk van Triodos Bank. Dit proces wordt uitvoeriger beschreven in het hoofdstuk Risico's en compliance (zie pagina 101). De relatiemangers van Triodos Bank onderhouden over deze onderwerpen contact met onze kredietnemers. En al onze activa worden gescreend op hun positieve en negatieve impact op het milieu en de samenleving.

Nieuwe duurzame ondernemingen

Nieuwe duurzame ondernemingen zijn baanbrekende nieuwe ondernemingen die ten minste één van de belangrijkste uitdagingen van de samenleving aanpakken. Voor Triodos Bank is de transitie naar een regeneratieve economie een van de belangrijkste punten, en een bepalend aspect van dit materiële onderwerp. Het Triodos Regenerative Money Centre (TRMC) is erop gericht de bewuste omgang met geld te vergroten, onder andere door donaties en katalyserende initiatieven. Het doel van het initiatief is het ondersteunen van

een regeneratieve economie die mensen helpt en die zorgt voor het behoud van de ecosystemen van de aarde. Het TRMC moet deze doelen bereiken door initiatieven te ondersteunen, die experimenteren met nieuwe bedrijfsmodellen die uitdrukkelijk tot doel hebben de samenleving en de planeet te regenereren. Het doel is initiatieven te ondersteunen die een katalyserende rol kunnen spelen en mogelijk een doorbraak kunnen forceren. Het doel van elke donatie en elke katalyserende investering is om het bewustzijn te vergroten en nieuwe perspectieven te bieden voor actuele vragen op gebieden waar traditionele bank- en beleggingsproducten om verschillende redenen nog geen antwoord kunnen geven.

TRMC beheert vier initiatieven in één centrum (Triodos Foundation, Triodos Sustainable Finance Foundation, Triodos Renewable Energy for Development Fund en Triodos Ventures). Triodos Bank wil haar impact verder vergroten door deze activiteiten te bundelen in één centrum met een duidelijke focus op het transitiedenken.

Missie en strategie integreren

Sinds de oprichting heeft Triodos Bank een geïntegreerde missie en strategie. In tegenstelling tot andere banken hebben wij ons altijd gericht op risico, rendement en impact. Dit is dan ook een materieel onderwerp dat alle activiteiten van de bank omvat. Deze integratie van missie en strategie werkt door op alles: van onze bestuursstructuur, die de missie van de bank waarborgt, tot onze exclusieve focus op duurzame investeringen. Twee van de drie strategische doelstellingen van Triodos Bank – voortrekker op het gebied van verantwoord financieren en de Triodos-aanpak zichtbaar maken – verwijzen expliciet naar onze missie. De derde strategische doelstelling – één bank: vernieuwd, slagvaardig en robuust – is gerelateerd aan onze veerkracht op lange termijn, een belangrijk beginsel van waardengedreven bankieren.

Thought leadership

Uit de analyse bleek dat onze stakeholders het belang van Triodos Bank als opinielider onderstrepen. Als voortrekker kan de bank bredere veranderingen in de banksector stimuleren. Dit

geldt zowel voor de activiteiten die wij in specifieke sectoren financieren als voor het debat over hoe het bankstelsel beter de samenleving kan dienen en tegemoet kan komen aan de huidige uitdagingen.

Triodos Bank wil naast haar directe activiteiten voor financiering van duurzame sectoren een katalysator zijn voor veranderingen in de banksector. Verandering van het financiële systeem, zodat het beter in staat is om mensen te helpen terwijl we goed zorgen voor het milieu, waarvan we afhankelijk zijn, is een fundamenteel aspect van onze missie; daarom behandelen we dit als een materieel onderwerp. Om dit te bereiken, hebben niet alleen behoefte aan deskundigen op het gebied van bankieren, maar ook specialisten in de financiering van specifieke duurzame sectoren. Om die reden vallen sectorspecifieke kennis en expertise op het gebied van duurzame financiering binnen de grenzen van dit onderwerp.

In 2021 hebben wij onze netto-nuldoelstelling bekendgemaakt via artikelen in diverse gerenommeerde kranten en nieuwsberichten op de radio. Triodos Bank wil zo snel mogelijk (uiterlijk in 2035) netto nul bereiken. Als we deze doelstelling halen, wordt onze portefeuille van kredieten en beleggingen in fondsen afgestemd op een maximale wereldwijde temperatuurstijging van 1,5 graden Celsius.

Onze doelstelling van netto nul kan onze medewerkers en alle stakeholders die met ons samenwerken inspireren om sneller te handelen en robuustere plannen te ontwikkelen die ons, en de gehele financiële sector, in staat stellen sneller netto nul te bereiken. Wij willen onze samenwerking met klanten, opdrachtgevers en andere stakeholders versterken om samen netto nul te bereiken.

Triodos Bank heeft ook bijgedragen aan de 26e VN-klimaatconferentie (COP26). Wij hebben deelgenomen aan verschillende evenementen, waar wij onder andere de urgentie van klimaatactie en het belang voor alle financiële instellingen om zo spoedig mogelijk netto zero te bereiken hebben besproken.

Op Europees niveau volgen wij de ontwikkelingen van de nieuwe EU-strategie

voor duurzame financiering. Wij hebben onze reactie op het voorstel voor een Richtlijn duurzaamheidsverslaglegging van ondernemingen gepubliceerd. Wij zijn bezorgd over de recente ontwikkelingen op taxonomisch gebied en pleiten voor een taxonomie met een wetenschappelijke basis. Wij geven onze input voor het nieuwe bancaire pakket en hebben ons standpunt hierover bekendgemaakt. Ons werk aan dit onderwerp wordt geleid door de Chief Economist van Triodos Bank en een klein team op het hoofdkantoor en wordt gesteund door het senior management van Triodos Bank in de specifieke landen en de activiteiten van het Triodos Investment Management. De middelen die hiervoor worden ingezet, bestaan hoofdzakelijk uit tijd en mensen, meestal via overleg, samenwerking in werkgroepen en samenwerkingsverbanden.

Producten met een doel

Onze producten dragen bij aan de ontwikkeling van duurzame sectoren. Producten met een doel zijn een belangrijk onderdeel van onze strategische inspanningen om 'ons doel te ontsluiten'. Zij zijn de schakel tussen ons en klanten en de samenleving. De door ons geboden producten dienen om acties van de klant te bewerkstelligen of te stimuleren. Bij Triodos Bank Nederland, Spanje en België zijn bijvoorbeeld particuliere hypotheek verkrijgbaar die klanten stimuleren hun energie-efficiëntie te verbeteren doordat een korting op de hypotheekrente wordt geboden naarmate de milieuprestaties van hun huis beter worden.

Producten worden op het niveau van de business unit ontwikkeld en beheerd door specialisten op de desbetreffende gebieden. Platformen op groepsniveau bieden ook ruimte om overeenstemming te bereiken over belangrijke nieuwe producten, best practices te delen, en de prestaties ervan te evalueren met de business units. Dit zorgt ervoor dat we met de juiste, missie-gerelateerde producten en diensten kunnen inspelen op de lokale vraag.

Een ander concreet voorbeeld van een product met een doel is de garantieovereenkomst die in 2021 door Triodos Bank en het Europees Investeringsfonds (EIF) is ondertekend. Dankzij

deze garantiefaciliteit kan Triodos Bank de komende twee jaar tot EUR 200 miljoen aan kredieten verstrekken aan ondernemers in de creatieve en culturele sectoren in Nederland, België, Spanje en Duitsland.

Klantrelaties

Sterke klantrelaties zorgen ervoor dat kredieten en beleggingen beter zijn beschermd en eventuele problemen eenvoudig zijn op te lossen. Dit is met name relevant bij waardengedreven banken, omdat deze nauw samenwerken met de bedrijven die zij financieren en de sectoren waarin zij werken.

Als bank waarvan de aandacht uitgaat naar stakeholders in plaats van aandeelhouders, betreft onze impact op dit vlak verschillende soorten persoonlijke klanten. Als onderdeel van deze benadering richten we ons op het verbeteren van de klantervaring. Verdieping van onze relaties is een belangrijke strategische doelstelling en maakt integraal onderdeel uit van het model van Triodos Bank. Een indicator voor onze betrokkenheid bij dit onderwerp zijn de Net Promoter Scores, een mechanisme om te bepalen hoe positief of anderszins onze klanten hun relatie met Triodos Bank beschouwen. Daarnaast hebben we een klachtensysteem voor alle soorten klanten.

Sociale inclusie

Duurzaamheid draait niet alleen om milieuvraagstukken, maar ook om sociale integratie. Dat hangt samen met sociale ongelijkheid, die voor steeds meer verdeling in de samenleving zorgt. Triodos Bank wil een samenleving ondersteunen die de levenskwaliteit van iedereen beschermt en bevordert. Daarbij wordt de kern gevormd door menselijke waardigheid.

Wij ondersteunen diegenen die bijdragen aan een bloeiende, wederzijds ondersteunende gemeenschap en samenleving, die binnen de grenzen van onze planeet blijft. De sociale en milieutransities waar we voor staan, zijn onlosmakelijk verbonden en dat maakt sociale inclusie tot een belangrijk strategisch thema. Triodos Bank gaat zich meer inspannen om sociale

inclusie in de praktijk te brengen voor onze klanten en stakeholders en binnen onze organisatie (zie pagina 70). Het laatste wordt hierna in meer detail beschreven in het Sociaal jaarverslag.

De COVID-19-pandemie heeft tevens aangetoond dat sociale inclusie en duurzaamheid hand in hand gaan. We kunnen en we moeten deze twee aspecten niet als gescheiden zien. Iedereen is getroffen door de pandemie, maar de mate waarin mensen de problemen ervan ondervinden is in ruime mate verschillend voor mensen wereldwijd.

59.000

mensen hebben een woning gekregen via sociale woningbouwprojecten die door ons zijn gefinancierd

Veerkrachtige financiële instelling

Het is voor elke bank belangrijk om financieel veerkrachtig te zijn en dat geldt expliciet voor waardengedreven bankieren. Het is de basis van waaruit waardengedreven banken positieve effecten kunnen bewerkstelligen. Een effectieve aanpak van risicomanagement is een belangrijk element dat op de lange termijn de veerkracht van Triodos Bank garandeert. Onze instellingen en klanten vallen onder dit onderwerp.

Het belang om een veerkrachtige financiële instelling te zijn, was ook een speerpunt in 2021, omdat klanten en CVA-houders de negatieve gevolgen van de coronaviruspandemie ondervonden en we te maken kregen met de uitdagingen omtrent de kapitalisatie van Triodos Bank.

De handel in certificaten van aandelen van Triodos Bank is sinds 5 januari 2021 gesloten in verband met de toegenomen onzekerheid in de gehele economie, met inbegrip van de financiële sector, als gevolg van de pandemie.

Het aanpakken van de strategische uitdaging die de opschorting met zich meebrengt, was een urgent aandachtspunt in 2021 en blijft een toprioriteit voor Triodos. Wij hebben intensief over dit onderwerp overlegd met onze houders van certificaten van aandelen en andere stakeholders in vergaderingen, persoonlijke gesprekken en webinars. In december kondigden wij onze ambitie voor een notering aan een multilaterale handelsfaciliteit aan.

In 2021 hebben we een groene obligatie uitgegeven, die als Tier 2-kapitaalinstrument kwalificeert, om ons financieel nog weerbaarder te maken. Als zodanig is de obligatie een extra kapitaalbron voor Triodos Bank. De opbrengsten worden gebruikt voor financiering van kredieten op het gebied van duurzame energie, milieuvriendelijk beheer van levende natuurlijke hulpbronnen, landgebruik en groene gebouwen.

Financiële veerkracht is een onderwerp dat op vele plaatsen in het jaarverslag aan de orde komt, zoals in de hoofdstukken “Impact en financiële resultaten” en “Risico en naleving”, en in de financiële verslagen.

Klantgegevens beschermen

De bescherming van klantgegevens heeft voor zowel onze stakeholders als onszelf prioriteit. Triodos Bank gelooft dat geld de wereld kan helpen veranderen. Gegevens kunnen ook een grote impact hebben. Gegevens helpen Triodos Bank een betere bank te worden doordat ze ons dienstenpakket en onze activiteiten verbeteren. Door een beter begrip van de wereld en mensen kunnen we verspilling voorkomen, kosten verlagen en voordelen voor de samenleving creëren. Mede dankzij gegevens kunnen we risico's en fraude signaleren of voorspellen en de betrouwbaarheid van onze diensten verhogen.

Met betrekking tot privacy en gegevensbescherming is Triodos Bank van mening dat:

- gegevens een abstractie zijn, een reductie van de werkelijkheid en een interpretatie van gedrag. De wereld kan niet in abstracties worden gevat en mensen mogen niet worden gereduceerd tot

de gegevens die over hen worden verzameld. En omdat gegevens naar het verleden verwijzen, zijn ze niet altijd een betrouwbare voorspellende factor van de toekomst.

- ieder individu het recht heeft om anders te zijn in een andere situatie, in een andere rol of op een ander tijdstip.
- ieder individu de controle en regie over zijn of haar eigen leven moet hebben, met inbegrip van persoonsgegevens. Dit vraagt om keuzevrijheid, eerlijkheid en transparantie over het verzamelen, verwerken en gebruiken van gegevens.
- gegevens waardevol zijn en dat Triodos Bank daarom een verplichting heeft de gegevens die we bewaren nauwkeurig bij te houden, te beschermen en vertrouwelijk te houden.

Naast de onderwerpen die we hier bespreken, kunt u meer informatie over ons gegevensbeschermingsbeleid vinden in Privacy respecteren en persoonlijke gegevens beschermen is beschikbaar op www.triodos.com/download-centre.

Billijke beloning

Dit onderwerp heeft niet de hoogste prioriteit voor onze stakeholders en de bank. Dit komt vermoedelijk doordat men tevreden is met het huidige beloningsbeleid van Triodos Bank, en lijkt er tevens op te wijzen dat men goed bekend is met dit beleid. Bij Triodos Bank is de beloning gebaseerd op het beginsel dat de resultaten van de bank de gezamenlijke prestatie van alle medewerkers zijn. De beloning binnen Triodos Bank is neutraal voor alle medewerkers, ongeacht geslacht, etnisch achtergrond, leeftijd, seksuele geaardheid of afstand tot de arbeidsmarkt. Triodos Bank keert geen bonussen uit en het verschil tussen het mediaan en hoogste salaris binnen de bank is relatief gering. Zie voor meer informatie over ons beloningsbeleid en onze prestaties als verantwoordelijke werkgever het onderdeel Beloningsverslag in dit jaarverslag.

Verantwoordelijke werkgever

Als verantwoordelijke werkgever streeft Triodos Bank naar een gastvrije, inclusieve werkomgeving. Wij geloven dat elk individu belangrijk is. Iedereen in

onze organisatie moet zich welkom, gewaardeerd, veilig en gerespecteerd voelen.

De COVID-19-ontwikkelingen hebben eens te meer duidelijk gemaakt hoe belangrijk gezondheid en welzijn voor onszelf en onze vrienden, familie en collega's zijn. Triodos Bank neemt de gezondheid en veiligheid van medewerkers serieus. In het afgelopen jaar hebben wij onze focus gelegd op ondersteuning van onze medewerkers op dit gebied.

Als verantwoordelijke werkgever maken we ruimte om kwesties rond gelijkheid, diversiteit en inclusie (EDI) te bespreken en ons hierin te verdiepen en waar nodig veranderingen in gang te zetten. Triodos Bank heeft zich meer verdiept in de blinde vlekken en onbewuste vooroordelen die kunnen bestaan en de standpunten van medewerkers over EDI-onderwerpen geïnventariseerd. We hebben in april 2021 een EDI-enquête gehouden. Naar aanleiding van deze resultaten heeft de Raad van Bestuur een EDI-jaarplan voor 2022 goedgekeurd. Volgens dit plan zullen we meer bewustzijn creëren, onbewuste vooroordelen aanpakken, een veilige omgeving voor dialoogsessies creëren en een kick-start geven aan eigen initiatieven.

De Diversity & Inclusion Officer is bij Triodos Bank de aangewezen persoon voor het onderwerp EDI. Zij werkt nauw samen met het Learning & Development Team, de groepsdirecteuren, Corporate Communications en de Raad van Bestuur om veranderingen op het gebied van EDI te verwezenlijken.

De rol van Triodos Bank als verantwoordelijke werkgever wordt bewaakt door de groepsdirecteur personeelszaken op het hoofdkantoor en door specialisten in de business units die de primaire verantwoordelijkheid dragen en de resources hebben om ervoor te zorgen dat de organisatie haar verantwoordelijkheden als werkgever nakomt, inclusief de vitaliteit en ontwikkeling van medewerkers en een cultuur die onze ambities en missie ondersteunt. Hun inspanningen worden geschraagd door een aantal beleidsmaatregelen, zoals voor beloning, en klachtenprocedures. Doelstellingen en doelen worden in het jaarverslag en lokale plannen in de business units op groepsniveau vastgelegd.

Bijdragen aan gemeenschappen

Door rechtstreeks zakelijke relaties aan te gaan met ondernemers, particuliere klanten en CVA-houders, mobiliseert Triodos Bank spaargelden en beleggingen om op waarden gebaseerde ondernemers te financieren. Op deze manier realiseert Triodos Bank haar missie om een katalysator te zijn voor culturele, sociale en ecologische verandering.

Bijdragen aan gemeenschappen is een materieel onderwerp, waarvan de grenzen worden bepaald door de positieve criteria die Triodos Bank hanteert. Deze criteria, en ons bredere bedrijfsmodel zorgen ervoor dat een zeer hoog percentage van onze activiteiten betrokkenheid bij de bovengenoemde gemeenschappen behelst. Potentiële leners en investeerders moeten een sociale en milieubeoordeling ondergaan. Als bank die in de meeste landen waar we actief zijn geen netwerk van filialen heeft, bevinden veel van de gemeenschappen die we bedienen zich niet altijd op de plaats waar de bank is gevestigd. Dat is ook de reden waarom we geen grote ontwikkelingsprogramma's voor lokale gemeenschappen hebben.

Triodos Bank publiceert de resultaten van haar eigen sociale, milieutechnische en culturele beoordelingen in haar jaarverslag en in andere rapporten. Dit werk wordt ondersteund door een plan voor het betrekken van stakeholders met een gedetailleerde beschrijving van onze stakeholdersgroepen, die in de materialiteitsanalyse aan de orde komen.

Triodos Bank heeft een klachtenprocedure voor rekenschap aan derden.

Lerende organisatie

Het is voor Triodos Bank een strategische prioriteit om een lerende organisatie te zijn. Gezamenlijk leren geeft positieve energie, stimuleert innovatie, en verbetert onze efficiency en ons vermogen tot ontwikkeling en verandering. Leren en ontwikkeling

is van belang voor alle medewerkers, ongeacht hun rol of senioriteit.

Onze stakeholders roepen ons voortdurend op een voortrekkersrol op het gebied van financieren te vervullen. Wij zullen ons blijven ontwikkelen om ervoor te zorgen dat we deze doelstelling verwezenlijken en onze missie waarmaken. In 2021 hebben we een leermanagementsysteem binnen de gehele groep aangenomen en voeren we FLOW-dialogen (Feedback Learning Objectives and Well-being), waardoor we beter in staat zijn om de langetermijnontwikkeling van onze medewerkers te ondersteunen.

Elke groepsdirecteur is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van vakmanschap binnen zijn of haar verantwoordelijke functies. De groepsdirecteur personeelszaken is verantwoordelijk voor het uitwerken en aansturen van onze leer- en ontwikkelingsaanpak binnen de gehele groep, inclusief onze Triodos Academy, talent- en leiderschapsontwikkeling. Dit onderwerp wordt nader besproken in het Sociaal jaarverslag.

Duurzame leveranciers

Werken met duurzame leveranciers is een belangrijk materieel onderwerp voor Triodos Bank, omdat deze relaties ons in staat stellen onze positieve impact uit te breiden. Er is een taak voor ons weggelegd in de bewustmaking van leveranciers over impactverbetering. Voor het welslagen hiervan moeten we ook intern bewustmaking opbouwen over de verwevenheid van inkoop en duurzaamheid bij het selecteren en onderhouden van relaties met onze leveranciers. Dit wordt een aandachtspunt in 2022.

Met onze leveranciers en zakelijke partners willen we goede relaties onderhouden. We streven ernaar leveranciers met elkaar te verbinden om hen te helpen best practice te delen en inzicht te geven hoe ze een positieve impact kunnen hebben.

1.2 Strategische doelstellingen

Onze hierin genoemde strategische doelstellingen zijn afgeleid van ons strategische groepsplan 2019-2021. Het is onze bedoeling veranderingen door te voeren en voortgang te boeken op drie niveaus: binnen onze organisatie, via onze interacties en relaties met klanten en stakeholders, ook extern, door onze invloed uit te breiden tot buiten de organisatie. Deze gebieden komen achtereenvolgens aan bod in onze drie strategische thema's.

Hoewel 2021 formeel gezien het laatste jaar was binnen ons strategische groepsplan 2019-2021, zullen we ook in 2022 onze strategische thema's 'Eén bank', 'De Triodos-aanpak meer zichtbaar maken in producten en diensten' en 'Voortrekkersrol' handhaven. We zijn in staat een meer fundamentele blik te werpen op specifieke elementen die belangrijke pijlers zijn van ons bedrijf en ons operationeel model als geheel door het strategische plan 2019-2021 nog een jaar te volgen. Op deze manier kunnen we onze bedrijfsstrategie in de toekomst verder aanscherpen.

Strategische thema's voor 2019-2021

1. Eén Bank

Vernieuwd, slagvaardig en robuust

Wij streven naar verbetering van ons bedrijfsmodel om een meer geïntegreerde en geharmoniseerde bank te worden met een aangepast bedrijfsmodel zodat we kunnen voldoen aan de impact-risicorendementseisen die wij nastreven. Daartoe streven wij naar een betere klantervaring en willen we beter kunnen inspelen op de behoeften van de klant via uniforme, digitaal ondersteunde processen. Daarnaast streven wij naar een stapsgewijze verbetering van de efficiëntie en de controle voor onze organisatie.

2. De Triodos-aanpak meer zichtbaar maken in producten en diensten

In dialoog gaan met onze klanten; onze gemeenschappen activeren

We maken onze aanpak meer zichtbaar in producten en diensten voor klanten door ze expliciet te koppelen aan de impact die wij in de wereld willen creëren. Daartoe willen wij klanten en gemeenschappen in staat stellen actie te ondernemen om impact te realiseren en een referentieplatform voor duurzame financiering te worden dat producten met een doel en oplossingen voor impactbeleggen aanbiedt.

3. Voortrekkers op het gebied van verantwoord financieren

Een voorbeeldfunctie vervullen; impactvolle financieringsvormen vernieuwen

We willen een leidende rol opeisen in de transitie van het financiële systeem door een voortrekkerspositie in te nemen. Om deze reden willen wij niet alleen de financiële sector veranderen door te pleiten voor duurzaamheid en menselijke waardigheid in banking, maar willen wij ook verandering financieren door de grote uitdagingen op het gebied van duurzaamheid via de financiële sector aan te pakken.

Binnen deze drie strategische thema's hebben we 14 kerndoelstellingen voor 2021 geformuleerd, die voortbouwen op de vorderingen die in 2019 en 2020 zijn geboekt. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de belangrijkste doelstellingen van Triodos Bank voor 2021 en een beoordeling van de voortgang die bij elke doelstelling is geboekt door de desbetreffende initiatieven. In de kolom Voortgang in één oogopslag staat voor elke doelstelling een beknopte beoordeling van 2021. Dit is gebaseerd op een professioneel oordeel en de meningen van medewerkers die inzicht hebben in deze onderwerpen. De kerndoelstellingen die we hebben gehaald tonen aan dat wij de potentiële impact van COVID-19 op onze activiteiten adequaat hebben beheerd en daardoor in 2021 continuïteit en stabiliteit hebben bereikt. Daarnaast blijven wij onze strategie afstemmen en verfijnen om de grootste uitdagingen aan te gaan en onze missie voor de toekomst uit te voeren.

Vooruitgang inzake het strategische thema: Eén bank

Onze kerndoelstellingen voor 2021	Onze resultaten	Voortgang in één oogopslag
1. Verbetering bedrijfsmodel: ons duurzame bedrijfsmodel op lange termijn veiligstellen.		
Sterke focus op winstgevende kredietgroei en strenge bewaking van de kredietportefeuille.	We hebben onze kredietverlening kunnen uitbreiden door balans te vinden tussen het maximaliseren van onze missie en de noodzaak om de minimale rentabiliteitsdrempel te halen. Door onze kredietportefeuille strikt te monitoren bleef deze binnen de lijn der verwachtingen.	● ● ○
Onze activa in beheer en daarmee samenhangende feerinkomsten vergroten door T-IM op een rendabele manier te laten groeien en de strategische beleggingsverdeling van de bank door te voeren.	Hoewel de gevolgen van de COVID-19-pandemie in 2021 impact bleef houden op de waarderingen van activa, bleven de activa in beheer en de instroomgroei op schema. Onze distributiestrategie is volgens plan tot stand gekomen: beleggingsfondsen zijn met succes geïntroduceerd bij Triodos Bank Spanje. Begin 2022 worden beheerde rekeningen bij Triodos Bank Nederland geïntroduceerd.	● ● ○
Een evenwichtige groei in hypotheek nastreven, met een zorgvuldige afweging van de impact, het risico en het rendement	Vergelijkbaar met onze portefeuille voor zakelijke kredieten is de ontwikkeling van onze hypotheekportefeuille overeenkomstig onze doelstellingen verlopen. Daarnaast hebben we voor Triodos Bank Nederland een duurzame hypotheekvoorstel ontwikkeld, met een 0%-tarief voor duurzame woningverbeteringen (geldig voor 2021).	● ● ●
Maatregelen nemen om balans tussen rente en fees te creëren.	Evenals in het vorige jaar hebben wij in alle bankentiteiten maatregelen genomen om de rente en fees meer af te stemmen op de economische realiteit, met als doelstelling de balansverhoudingen stabiel te houden.	● ● ●

Onze kerndoelstellingen voor 2021	Onze resultaten	Voortgang in één oogopslag
2. Operationele optimalisering: verbetering van operationele processen en culturele grondslagen voor optimalisering.		
Investeren in functionaliteit om het bancaire bedrijfsmodel te digitaliseren, onze 'licence to operate' te beschermen, de klantenervaring te verbeteren en kosten te besparen	Onze domeinen bleven grotendeels op koers om hun KPI-doel te bereiken. Hoewel de uitvoering van sommige van onze mobiele initiatieven langer heeft geduurd dan we verwachtten, hebben onze niet-digitaliseringsinitiatieven aanzienlijke financiële waarde opgeleverd. Met name tijdens de lockdown is het ons gelukt om de on-boarding te blijven verbeteren en de kredietverlening volledig online te brengen, zodat de dienstverlening aan onze klanten niet werd onderbroken.	●●○
Doeltreffendheid en kostenbeheersing verwezenlijken door efficiëntiemaatregelen en centralisatie	Wij hebben structurele optimalisatiemodellen opgesteld om onze kosteneffectiviteit te verbeteren en de uitvoering hiervan voorbereid.	●○○
3. Optimalisering risicomangement: onze 'licence to operate' veiligstellen en inherente risico's van bankactiviteiten beheersen om binnen onze beperkte risicobereidheid te blijven.		
Onze toezichtssystemen en -processen voor klantintegriteit verder versterken	In het kader van driejarenprogramma is de looptijd op het gebied van KYC en financiële criminaliteit verbeterd. Er zijn groepsnormen met betrekking tot beleid, gegevens, portefeuillerisico/strategische CDD/CAM-rapportage ontwikkeld en in de gehele organisatie geïmplementeerd om onze robuustheid en compliance met de KYC/CDD-vereisten te verbeteren.	●●●
4. Optimalisering financieel management: onze balans en winstgevendheid effectief en efficiënt beheren.		
De kapitaalstrategie van de Groep verfijnen op basis van recente economische ontwikkelingen, waarbij certificaten van aandelen centraal staan.	Wij hebben in oktober 2021 de Green Subordinated Tier 2 Bond geïntroduceerd. Tevens hebben bekendgemaakt dat wij onze certificaten van aandelen (CVA) via een multilaterale handelsfaciliteit (MTF) naar de beurs willen brengen. Er komt een beperkt terugkoopprogramma om de opschortingsperiode voor CVA-houders te overbruggen. Wij verwachten in 2022 meer richtlijnen inzake MREL van de National Resolution Authorities (NRI's) te krijgen.	●○○

●●● Gerealiseerd ●●○ Grotendeels gerealiseerd ●○○ Deels gerealiseerd ○○○ Niet gerealiseerd

Vooruitgang inzake het strategische thema: De Triodos-aanpak meer zichtbaar maken in producten en diensten

Onze kerndoelstellingen voor 2021	Onze resultaten	Voortgang in één oogopslag
<p>5. Referentieplatform voor duurzame financiering: verbinding maken met mensen en gemeenschappen, en hun wens ondersteunen om verschil te maken door bewust om te gaan met hun geld.</p>	<p>Een prototype van een referentieplatform voor duurzame financiering opzetten, inclusief een value case en stappenplan voor de realisatie, en de uitvoering hiervan initiëren.</p> <p>De verdere implementatie van de Aggregator-functionaliteit (voor impact van retailklanten) is enigszins vertraagd. In het laatste kwartaal van 2021 is het proces hervat. Er worden momenteel belangrijke functionaliteiten uitgevoerd die inzicht geven in de engagement van de gemeenschap en de impact die via beleggingen en sparen wordt gegenereerd. Wij hebben tevens een concept uitgewerkt voor een participatieve gemeenschap voor klanten, dat we in 2022 verder zullen uitwerken.</p>	● ○ ○
<p>6. De Triodos-aanpak meer zichtbaar maken in producten en diensten: focussen op doelgerichte producten en diensten die onze impactthema's uitdragen; strategieën ontwikkelen van de transitie per impactthema en daarop voortbouwen met producten voor zakelijke kredieten en impactbeleggen.</p>	<p>In de loop van het jaar hebben onze business banking units onze drie impactthema's in hun benaderingsplan voor sectoren opgenomen. Wij zijn begonnen aan onze As One to Zero-missie met onze Science Based Targets (SBTi)-doelen omtrent koolstofafvang en uitstootreductie voor onze kredietportefeuilles in de bebouwde omgeving en de landbouw. In mei 2021 hebben we een garantieovereenkomst voor de creatieve en culturele sector ondertekend in het kader van de EU-garantiefaciliteit voor Culturele en creatieve sectoren (CCS). In de komende twee jaar zullen wij maximaal 200 miljoen euro aan krediet verlenen aan creatieve en culturele ondernemers in de EU-lidstaten waar wij actief zijn.</p>	● ● ●
<p>Investeren in de meting, het beheer en de ontsluiting van informatie over de impact door middel van nieuwe meetinstrumenten en impactfunctionaliteit.</p>	<p>In het afgelopen jaar is het Impact Prism (impact van kredietverlening) grotendeels volgens schema uitgevoerd.</p>	● ● ○

Onze kerndoelstellingen voor 2021	Onze resultaten	Voortgang in één oogopslag
<p>7. Veerkrachtige en levendige medewerkersgemeenschap: consistente praktijken verankeren in lokale kantoren die aansluiten op het strategisch plan 2019-2021 van de Groep; het bevorderen van een leiderschapscultuur op alle niveaus die de doeltreffendheid van de verandering bevordert.</p>		
<p>Medewerkers en de organisatie in staat stellen en ondersteunen bij het uitvoeren van onze strategie volgens het motto 'make change work'</p>	<p>Met de ervaringen van 2020 in ons achterhoofd, zijn we ons blijven aanpassen aan de omstandigheden van thuis- en digitaal werken met voortdurende ondersteuning van onze medewerkers. Tegelijkertijd werd de implementatie van onze nieuwe aanpak wat betreft feedback en prestatiebeheer volgens plan uitgevoerd. Wij hebben ons online leerplatform uitgebreid met cursussen over AVG en compliance. Aangezien wij gelijkheid, diversiteit en inclusie (EDI) beschouwen als een essentieel element van sociale inclusie, ontwikkelen en consolideren wij ons EDI-beleid verder.</p>	<p>3</p>

Gerealiseerd

 Grotendeels gerealiseerd

 Deels gerealiseerd

 Niet gerealiseerd

Vooruitgang inzake het strategische thema: Voortrekker op het gebied van verantwoord financieren

Onze kerndoelstellingen voor 2021	Onze resultaten	Voortgang in één oogopslag
<p>8. Deelnemen aan het mondiale debat: de publieke perceptie van de rol van geld beïnvloeden door onze netwerken en partnerschappen in te zetten en deel te nemen aan publieke debat over onderwerpen die verband houden met onze missie; niet verandering financieren, maar ook het financiële klimaat veranderen.</p>		
<p>Onze 'Change Finance Strategy 2020-2022' uitvoeren</p>	<p>Een van de vele initiatieven in 2021 was ons doel om in 2035 klimaatneutraal te zijn de hoogste prioriteit te geven. Wij hebben deze gedurfde verklaring afgelegd door onze As One to Zero-doelstelling te publiceren en de benodigde stappen te onderzoeken. Wij hebben deelgenomen aan de COP26 om te pleiten voor klimaatverandering, biodiversiteit en sociale vernieuwing. We hebben daar een duidelijk standpunt ingenomen over het uitsluiten van gas- en kernenergie uit de groene taxonomie. Intern hebben wij onze visie op sociale inclusie verder ontwikkeld en afgestemd.</p>	<p>● ● ○</p>
<p>9. Triodos Regenerative Money Centre (TRMC): impact vergroten door TRMC, gepositioneerd naast Triodos Bank en Triodos Investment Management.</p>		
<p>Het Triodos Regenerative Money Centre zodanig positioneren dat we onze impact versterken en optimaal benutten</p>	<p>TRMC heeft katalytische beleggings- en donatiestrategieën ontwikkeld en verschillende benaderingen uiteengezet voor structurele betrokkenheid bij entiteiten van Triodos Bank. Als gevolg hiervan kwamen in samenwerking met Triodos Bank Nederland, Triodos Bank Duitsland en Triodos Bank Spanje belangrijke co-creaties tot stand. We hebben extern evenementen georganiseerd en hieraan deelgenomen om de noodzaak van regeneratief geld te benadrukken (o.a. Regenerative Alliance, Pakhuis de Zwijger, enz.). Tevens hebben we het initiatief genomen voor een artikel in het FD over de noodzaak van regeneratief geld in deze tijd.</p>	<p>● ● ●</p>

● ● ● Gerealiseerd ● ● ○ Grotendeels gerealiseerd ● ○ ○ Deels gerealiseerd ○ ○ ○ Niet gerealiseerd

Strategische doelstellingen voor 2022

Onze doelstellingen voor 2022 gaan verder in de richting van ons kader voor 2019-2021. Hierin volgen we nog altijd onze drie strategische thema's en 14 kerndoelstellingen. Binnen elk van deze thema's willen we voortgang boeken en verandering tot stand brengen door deze doelstellingen te realiseren.

Eén bank. Eén team. Eén missie.

Wij verbeteren ons bedrijfsmodel om een meer geïntegreerde en geharmoniseerde bank te worden met een aangepast bedrijfsmodel zodat we kunnen voldoen aan risico-rendement-impactvereisten. Als zodanig streven wij naar een betere klantervaring en willen we beter kunnen inspelen op de behoeften van de klant via uniforme, digitaal ondersteunde processen. We richten ons ook op stapsgewijze verandering op het gebied van in-control en efficiëntie.

Voor 2022 zijn acht kerndoelstellingen geformuleerd:

1. Focus houden op onze winstgevende kredietgroei en streng toezicht op de portefeuille
2. Onze activa in beheer verder uitbreiden en daarmee samenhangende fee-inkomsten vergroten, en de strategische beleggingsverdeling van de bank benutten.
3. Een evenwichtige groei in hypotheek nastreven, met een zorgvuldige afweging van de impact, het risico en het rendement.

4. De instroom van toevertrouwde middelen blijven beheren door verdere maatregelen te nemen inzake rente en fees of via andere mechanismen
5. Efficiëntie creëren en onze kosten-batenverhouding verbeteren door ons vernieuwd doelbedrijfsmodel te implementeren
6. De roadmaps voor business cases blijven uitvoeren voor:
 - a. het digitaliseren van het bancaire bedrijfsmodel,
 - b. Het veilig stellen van onze 'licence to operate',
 - c. de verbetering van de klantervaring,
 - d. kostenbesparing
7. Onze kapitaalstrategie, zoals vastgesteld voor eind 2021, uitvoeren door voorbereidingen te treffen voor een notering aan een wederzijdse handelsfaciliteit (MTF) en een beperkt terugkoopprogramma uit te voeren, inclusief een solidariteitsregeling voor een subgroep van CVA-houders
8. Onze verantwoordelijkheid nemen door onze controleomgeving te versterken

De Triodos-aanpak meer zichtbaar maken in producten en diensten: in dialoog gaan met onze klanten; onze gemeenschappen activeren

We maken onze aanpak meer zichtbaar in producten en diensten voor klanten door ze duidelijker te verbinden aan impact. Hierdoor kunnen we klanten en gemeenschappen in staat stellen actie te ondernemen om deze impact te realiseren. Wij willen het referentieplatform voor duurzame financiering worden, met zorgvuldig geselecteerde producten van andere aanbieders en onze eigen doelgerichte producten en oplossingen voor impactbeleggen.

Wij hebben voor 2022 vier kerndoelstellingen geformuleerd om deze doelen te bereiken:

1. De beweging laten groeien door het referentieportaal voor duurzame financiering op te zetten en te kijken naar meer diverse partnerschappen
2. Inspirerende manieren vinden om onze drie impactthema's na te leven en engagement met onze gemeenschappen te krijgen
3. Ons onderscheidend vermogen vergroten door onze strategie voor het meten, beheren en ontsluiten van impactinformatie uit te drukken en te implementeren
4. Een cultuur van uitmuntendheid creëren die aantrekkelijk is voor talenten en zich aanpast aan een veranderende wereld

Voortrekker op het gebied van verantwoord financieren: een voorbeeldfunctie vervullen; impactvolle financieringsvormen vernieuwen

We willen voortrekker zijn in de overgang van het financiële systeem. De eerste prioriteit is onze aanpak te verdiepen om onze As One To Zero-doelstelling te halen om in 2035 klimaatneutraal te zijn. Als dat lukt, zullen we anderen inspireren om ons hierin te volgen.

Afgezien daarvan zijn onze volgende twee belangrijke doelstellingen voor 2022:

1. Onze agenda voor Change Finance inzetten voor het bedrijf binnen onze drie strategische thema's
2. Onze impact vergroten en versterken via transformatieve, innovatieve of strategische investeringen door TRMC

1.3 Impact en financiële resultaten

In dit gedeelte behandelen we de belangrijkste resultaten die in 2021 zijn behaald, zowel op groepsniveau als per divisie van Triodos Bank. Hierin worden haar producten en diensten, de bredere impact ervan en de vooruitzichten voor de komende jaren beschreven. Omdat de waardengedreven missie van Triodos Bank geïntegreerd is in de strategie van de bank, hebben deze resultaten betrekking op zowel financiële als niet-financiële prestaties. Ze bieden inzicht in de mate waarin onze missie en strategische doelstellingen in 2021 zijn gerealiseerd.

Eerst presenteren we de geconsolideerde jaarcijfers. Vervolgens worden deze cijfers uitgesplitst naar de resultaten per divisie, inclusief een overzicht van onze krediet- en beleggingsportefeuille. Kredieten en beleggingen worden vervolgens gekoppeld aan hun impact, die zowel positieve als negatieve impact van extra emissies als gevolg van gefinancierde activiteiten kan omvatten.

1.3.1 Geconsolideerde jaarcijfers

Belangrijkste punten voor het boekjaar 2021 in één oogopslag

- Sterke focus op **versnelde klimaatmaatregelen** gesteund door Triodos om de investeringen te financieren die nodig zijn voor de overgang naar een koolstofarme economie
- In een jaar dat werd gekenmerkt door Covid-19 rapporteert Triodos Bank voor 2021 een **nettowinst van EUR 50,8 miljoen na belastingen voor 2021 (boekjaar 2020: EUR 27,2 miljoen)**
- Onze solide resultaten in 2021 werden ondersteund door hogere baten van EUR 341,9 miljoen, lagere waardeverminderingen die resulteerden in een winst van EUR 0,4 miljoen en een gematigde kostenstijging van EUR 275,2 miljoen, ondanks de aanhoudende margedruk op de toevertrouwde middelen
- De kredietverlening blijft over het algemeen veerkrachtig, **dankzij de hoge kredietkwaliteit** en een **geografisch goed gediversifieerde kredietportefeuille** in heel Europa
- Het totaal beheerd vermogen van Triodos Bank is in 2021 met **EUR 3,9 miljard** gestegen tot EUR 24,2 miljard per eind december 2021 (boekjaar 2020: EUR 20,3 miljard)
- Triodos Bank **rapporteert een rendement op eigen vermogen van 4,1%** (boekjaar 2020: 2,3%) en een **kosten-batenverhouding van 80%** per eind december 2021 (boekjaar 2020: 80%)
- In overeenstemming met het dividendbeleid van de bank zal Triodos Bank **tijdens de jaarlijkse Algemene Vergadering in mei 2022 een dividend voorstellen van EUR 1,80 per certificaat van aandelen**
- De kapitaalratio's van Triodos Bank blijven veerkrachtig met een CET-1-ratio van 17,5% en een TCR van 21,3% in 2021. Dit is een verbetering die te danken is aan extra Tier 2-kapitaal van EUR 250 miljoen uit onze eerste emissie van groene obligaties in november 2021

In de volgende gedeelten gaan we nader in op een aantal belangrijke drijvende krachten in 2021.

Activa in beheer

Het totaal beheerd vermogen van Triodos Bank is in 2021 met EUR 3,9 miljard gestegen tot EUR 24,2 miljard, gedreven door een bewuste groei van de totale balans met EUR 2,6 miljard jaar-op-jaar tot EUR 16,5 miljard (eind 2020: 13,9 miljard) en door de groei van onze fondsen in beheer met

EUR 1,3 miljard in 2021 tot EUR 7,7 miljard per eind december 2021 (boekjaar 2020: EUR 6,4 miljard).

Balans

Aan de passiefzijde werd de groei van het balanstotaal vooral gedreven door de extra instroom van toevertrouwde middelen, de deelname aan TLTRO-tender III.7 en een met succes aangetrokken groene obligatie die kwalificeert als achtergesteld Tier 2-instrument.

Toevertrouwde middelen zijn in de afgelopen 12 maanden met EUR 1,5 miljard toegenomen, met als gevolg een totale positie van EUR 13,3 miljard per eind december 2021 (eind 2020: EUR 11,7 miljard). Deze algehele toename van de passiefzijde werd verder ondersteund door onze deelname aan de TLTRO-tender III.7 met nog eens EUR 800 miljoen, waardoor de totale positie per eind december 2021 uitkomt op EUR 1,6 miljard euro (eind 2020: EUR 0,8 miljard). Triodos Bank heeft ook een achtergestelde groene obligatielening van EUR 250 miljoen uitgegeven, die voldoet aan de criteria van een achtergesteld Tier 2-instrument. Voor de prudentiële doeleinden van de bank kan dit dan ook als aanvullend kapitaal worden aangemerkt.

De eigenvermogenspositie van de bank is enigszins toegenomen met EUR 42 miljoen tot EUR 1,3 miljard per eind december 2021. Over het geheel genomen was de positie vrij stabiel in vergelijking met de resterende passiefzijde. Triodos Bank heeft de handel in haar certificaten van aandelen (CVA's) met ingang van 5 januari 2021 opgeschort. Als gevolg daarvan is Triodos Bank een uitgebreid onderzoek begonnen naar de wijze waarop zij haar toegang tot nieuw kernkapitaal kan verzekeren en de verhandelbaarheid van haar CVA's kan herstellen.

Tijdens het onderzoek heeft Triodos Bank diverse opties geanalyseerd. De conclusie van dit onderzoek is dat notering van onze CVA's aan een beurs van de gemeenschap (een multilaterale handelsfaciliteit, MTF) de beste vooruitzichten biedt om onze toegang tot kapitaal veilig te stellen en de verhandelbaarheid voor onze CVA-houders te herstellen. Na uitvoerig overleg, waaronder in dialogen met CVA-houders en diverse andere stakeholders, heeft Triodos Bank bekendgemaakt dat zij op 21 december 2021 haar CVA's aan een MTF noteert. De implementatietermijn voor de MTF-benadering, inclusief de verplichte wettelijke goedkeuringen, zal naar schatting tussen 12 en 18 maanden duren.

Voor 2021 rapporteert de bank een rendement op eigen vermogen (RoE) van 4,1% (2020: 2,3%), wat in overeenstemming is met het bijgestelde RoE-doel voor de middellange termijn van 4% tot 6%, zoals meegedeeld in de Buitengewone

Algemene Vergadering van 28 september 2021. Triodos Bank gelooft dat, ondanks de nog steeds voelbare gevolgen van COVID-19, een jaarlijkse RoE van deze omvang op de middellange termijn haalbaar is (in voorgaande jaren was dit 3% tot 5%).

De extra financiering werd aan de activazijde voornamelijk ingezet om onze duurzame kredietportefeuille uit te breiden. Triodos Bank boekte in 2021 een toename van de duurzame kredieten met EUR 1,0 miljard tot EUR 10,2 miljard aan het eind van het jaar (eind 2020: EUR 9,2 miljard). De rest is gedeeltelijk belegd in zeer liquide schuldbewijzen (EUR 166 miljoen) of heeft onze kasmiddelenpositie verhoogd (EUR 1,3 miljard).

EUR 10,2 miljard

duurzame leningen in Europa ingezet voor mens en planeet

De voorziening voor verwachte kredietverliezen (ECL) werd met EUR 2,5 miljoen beperkt verlaagd tot EUR 51,5 miljoen per eind december 2021. De berekening voor ECL-fase 1 en 2 voor potentiële toekomstige (nog niet opgelopen) kredietverliezen zijn bijzonder gevoelig voor toekomstgerichte macro-economische parameters (bijvoorbeeld bruto binnenlands product, werkloosheidscijfers). In 2021 zijn de mondiale economische vooruitzichten gestabiliseerd, maar er blijft onzekerheid bestaan door de aanhoudende besmettingsgolven van COVID-19 en mogelijke verdere virusmutaties die de waardeketens aanzienlijk zouden kunnen verstoren. De bank houdt de ontwikkeling van toekomstgerichte macroeconomische parameters nauwlettend in de gaten en past minstens maandelijks aanpassingen toe op haar interne ECL-model. De voorziening van ECL-fase 1 en 2 is in de afgelopen twaalf maanden met EUR 6,3 miljoen naar EUR 13,6 miljoen gedaald per eind december 2021. De in de fasen 1 en 2 opgetekende vrijval werd echter gedeeltelijk gecompenseerd door verhogingen in fase 3. De

voorziening voor ECL-fase 3 is met EUR 3,9 miljoen verhoogd tot EUR 38 miljoen in 2021.

Triodos Bank profiteert van een hoge kredietkwaliteit en een geografisch goed gediversifieerde kredietportefeuille. De bank zal voorzichtig blijven door de bovengenoemde totale ECL-voorziening aan te houden. Het risicoprofiel van onze kredietportefeuille betekent dat een verbetering in de toekomstgerichte macro-economische parameters, wellicht als gevolg van betere economische omstandigheden na de coronacrisis, kan leiden tot een reductie van de algemene ECL-voorziening van Triodos Bank. Nadere informatie is te vinden in onderstaande paragrafen over onze financiële resultaten.

De activazijde werd verder beïnvloed door het besluit van Triodos Bank om de manier van werken structureel te veranderen en een hybride strategie te implementeren voor haar kantoren. Alle medewerkers hebben de keuze om gedeeltelijk thuis en/of kantoor te werken. Dit zorgt voor extra flexibiliteit in onze nieuwe werkomgeving. In Nederland heeft Triodos Bank besloten alle bedrijfsactiviteiten samen te brengen in één nieuw kantoor (De Reehorst in Driebergen) en heeft het oude hoofdkantoorgebouw (Nieuweroordweg in Zeist) van de hand gedaan. Hierdoor kan Triodos Bank nog meer op kosten besparen, wat de bank in het geheel ten goede komt. Met de verkoop van het gebouw is een eenmalige winst van EUR 0,1 miljoen genoteerd in onze PL 2021.

Winst- en verliesrekening

In een jaar dat wordt gekenmerkt door COVID-19, rapport Triodos Bank een solide nettowinst van EUR 50,8 miljoen na belastingen voor het jaar 2021. Dit is EUR 23,6 miljoen hoger dan dezelfde periode van het vorige jaar.

Onze totale baten, EUR 341,9 miljoen in 2021 (2020: EUR 305,1 miljoen), zijn in de afgelopen 12 maanden hersteld en liggen boven het niveau van vóór COVID-19. Dit is te danken aan een duurzame groei van de kredietverlening en hogere fondsen in beheer.

Triple Bottom Line-vermogen (TBL) en in de reële economie geïnvesteerd vermogen

Activa die worden toegeschreven aan het Triple Bottom Line-vermogen (TBL) en de reële economie. Triodos Bank is een op waarden gebaseerde bank. We verstrekken kredieten aan en investeren in de reële economie omdat we daar een positieve impact kunnen hebben op het leven van mensen en het milieu kunnen beschermen. We passen de scorekaart van de Global Alliance for Banking on Values (GABV) toe en maken gebruik van indicatoren als 'Triple Bottom Line-vermogen' en 'in de reële economie geïnvesteerd vermogen' om de impact te monitoren en te kwantificeren. Voor meer informatie en de volledige GABV-scorecard, zie het gedeelte hoofdstuk Impact begrijpen (zie pagina 58) en de GABV appendix in het Engelstalige Annual Report.

Het in de reële economie geïnvesteerd vermogen van een waardengedreven bank moet daarom relatief hoog zijn. In 2021 was dit 70% (2020: 75%). Triodos Bank streeft naar een verhouding kredieten (in de reële economie) ten opzichte van tegoeden van 75 tot 85% om er zeker van te zijn dat ze altijd over genoeg geld (liquiditeiten) beschikt om haar klanten de tegoeden te kunnen terugbetalen in het geval van verstoringen van de markt. De totale kredietportefeuille, als percentage van het totale bedrag aan toevertrouwde middelen, bedroeg 77% in 2021 (2020: 78%).

Triodos Bank heeft 70% (2020: 74%) van haar totale activa gecommiteerd aan de triple bottom line. Dit cijfer geeft de beste indicatie van het streven naar duurzaamheid van een bank. Triple Bottom Line-vermogen betreft vermogen dat niet alleen gericht is op economische baten, maar ook op sociale en milieubaten.

Een hogere kasmiddelenpositie, dankzij extra financiering in 2021, is een verklaring voor de lagere reële economie en TBL-ratio's in 2021 in vergelijking met voorgaande jaren.

Het onderliggende renteresultaat is gestegen van EUR 23,3 miljoen naar EUR 221,5 miljoen in 2021 (2020: EUR 198,2 miljoen), ondersteund door een bewuste groei van de kredietverlening in duurzame sectoren in Europa die onze ambitieuze netto nul-doelstelling in 2035. Het renteresultaat van de bank werd verder ondersteund door het eenmalige voordeel van TLTRO. Triodos Bank heeft voldaan aan de groeicriteria voor kredietverlening in het kader van het TLTRO-programma en heeft dan ook recht op de rentekorting van 0,5%. De totale nettorentekorting bedraagt EUR 6,9 miljoen (2020: EUR 1,0 miljoen). De totale nettorentemarge van de bank blijft echter onder druk staan door het zeer lage renteklimaat in Europa en de negatieve rentetarieven die moeten worden betaald voor overtollige liquiditeiten uit toevertrouwde middelen.

Het provisieresultaat van de bank is met 9% gestegen naar EUR 116 miljoen in 2021 (2020: EUR 106,1 miljoen) dankzij extra fees voor betalingsoplossingen en beheerfees voor beleggingsfondsooplossingen. Aangezien zowel onze onderliggende rente- als provisieresultaten in 2021 zijn toegenomen, is het totale aandeel van de provisies in de totale bijdrage van 34% dit jaar stabiel gebleven. De bank houdt de focus op het realiseren van gezonde rentemarges en het verbeteren van de fee-inkomsten uit beleggingsfondsen en betalingsoplossingen.

De totale operationele kosten van de bank stegen met EUR 29,8 miljoen naar EUR 275,2 miljoen in 2021 (2020: EUR 245,4 miljoen), met name door extra personeelskosten voor AML-onderwerpen (compliance en antiwitwassen) en een extra bijdrage aan het depositogarantiestelsel (DGS). De lasten zonder bijkomende compliance- en reguleringskosten verbeteren dankzij het structurele kostenbesparingsprogramma en de grotere kostendiscipline die in de hele groep wordt toegepast. Ook in de toekomst blijft de bank zich richten op het realiseren van kostensynergieën en omgaan met de door de regelgeving opgelegde kostenstijgingen.

In 2021 rapporteert de bank een kosten-batenverhouding (CIR) van 80% (2020: 80%).

Onze kredietactiviteiten blijven veerkrachtig. De gecumuleerde ECL-lasten zijn in de afgelopen 12 maanden scherp gedaald en hadden in 2021 een netto vrijval (winst) van EUR 0,5 miljoen als gevolg. Met name gunstigere macroeconomische parameters voor de toekomst leidden tot een vrijval van ECL-fase 1 en 2, gedeeltelijk gecompenseerd door een stijging van ECL-fase 3, die betrekking had op niet nagekomen leningen. In 2020 werden de ECL-uitgaven aanzienlijk beïnvloed door de COVID-19-pandemie in het eerste kwartaal van 2020, met een scherpe daling van toekomstgerichte parameters (bijvoorbeeld de BBP-groei in Europa) en bijgevolg de aanleiding gaf tot een materiële verhoging van de ECL-voorziening in fase 1 en 2 in 2020.

De totale ECL-lasten op kredieten in 2021 vergeleken met de gemiddelde kredietportefeuille over 2021 resulteerden in een duidelijk verbeterde risicokostenratio (2021: 0 basispunten; 2020: 27 basispunten). Het jaarlijkse opgelopen verlies in ECL-fase 3 bedraagt 6 basispunten voor 2021 (2020: 12 basispunten). Beide factoren liggen ten grondslag aan de hoge kredietkwaliteit van de kredietportefeuille van Triodos Bank, die de focus legt op een balans tussen impact, risico en rendement voor elke kredietopdracht.

Dividend

In het kader van het behaalde nettoresultaat over het boekjaar 2021 en de ontwikkeling van de externe marktomstandigheden stelt Triodos Bank een dividend voor van EUR 1,8 per aandeel. Dit dividendvoorstel komt overeen met een uitbetalingsratio van 50%, wat in overeenstemming is met het interne dividendbeleid van Triodos Bank. De resterende winst wordt toegewezen aan de ingehouden winsten van de bank, waardoor een gezonde kapitaalbasis voor toekomstige groei is gewaarborgd.

Voor de jaren 2020 en 2019 is het dividendbedrag berekend overeenkomstig de tijdelijke dividenuitkeringsregels van de ECB en op 28 mei 2021 aan de aandeelhouders uitgekeerd.

De winst per aandeel, berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende

het boekjaar, bedroeg EUR 3,56 (2020: EUR 1,91), wat een toename met 87% betekent.

Bedrijfskapitaal en liquiditeit

Het bedrijfskapitaal van Triodos Bank bestaat uit Tier 1 kernkapitaal (CET-1) en achtergesteld schuldkapitaal (Tier 2).

De totale kapitaalratio (TCR) van de bank is gestegen van 18,8% in december 2020 tot 21,3% in december 2021. Deze aanzienlijke verhoging van het TCR in 2021 werd voornamelijk veroorzaakt door een lichte toename van CET-1 met EUR 41 miljoen in 2021 en de uitgifte van EUR 250 miljoen Tier 2-kapitaal dat in aanmerking kwam in november 2021.

De minimale totale kapitaalratio voor Triodos Bank bedraagt 13% in 2021 op basis van het totale benodigd kapitaal.

Het CET-1-kapitaal is in de afgelopen 12 maanden met 4% gestegen tot EUR 1,1 miljard per eind december 2021 (2020: EUR 1,1 miljard). Deze stijging in 2021 is voornamelijk toe te schrijven aan de ingehouden winsten na het winstbesluit van de AGM in mei 2021. Triodos Bank streeft voor de middellange-termijnstrategie in de huidige regelgevingscontext naar een CET-1-ratio van minstens 15,5%.

Het Tier 2-kapitaal is in de afgelopen twaalf maanden met EUR 249 miljoen gestegen naar EUR 255 miljoen per eind december 2021 (2020: EUR 6 miljoen). Dit was voornamelijk te danken aan het uitgeven van een achtergestelde groene obligatielening van EUR 250 miljoen in november 2021 die in aanmerking komend Tier 2-kapitaal is.

De algehele liquiditeitspositie van de bank blijft robuust met een LCR van 229% per eind december 2021 (2020: 232%). Het reglementaire minimum LCR is 100%.

Triodos Bank blijft werken aan verbetering van de winstgevendheid en kiest daarbij voor een relatief hoog eigen vermogen met een sterke kapitaalratio en een aanzienlijk liquiditeitsoverschot. De bank erkent dat deze risicomijdende strategie

beperkingen voor het rendement op het eigen vermogen betekent.

Certificaten van aandelen

Het aantal individuele houders van certificaten van aandelen is in 2021 gedaald van 43.614 naar 43.521.

Op de laatste handelsdag, 5 januari 2021, was de uitgifteprijs EUR 84. De intrinsieke waarde per certificaat van aandelen bedroeg per jaareinde 2021 EUR 88. Voor belastingdoeleinden heeft Triodos Bank, rekening houdend met de gevolgen van de huidige illiquiditeit van de certificaten van aandelen, een vermindering van 30% toegepast. Deze verlaging op de laatste verhandelingsprijs van de CVA voor niet-verhandelbaarheid per 31 december 2021 eindigde in een prijs van EUR 59. Dit is op 21 december 2021 meegedeeld. Let op: deze korting is uitsluitend bedoeld voor fiscale doeleinden en is geen indicatie van de prijs van de CVA's voor de toekomstige notering op een MTF.

Multilaterale handelsfaciliteit

Op 21 december 2021 kondigden wij aan dat Triodos Bank een notering van haar certificaten van aandelen aan een zogenaamde multilaterale handelsfaciliteit (MTF) zal nastreven. Tijdens de voorbereiding van een MTF-notering zal Triodos Bank alle noodzakelijke stappen nemen, waaronder het verkrijgen van alle relevante goedkeuringen. De keuze voor een op de gemeenschap gebaseerde MTF-oplossing met variabele prijzen past het beste bij Triodos Bank als vervanging van het momenteel opgeschorte handelssysteem voor certificaten van gewone aandelen. Door een notering op een MTF kan de verhandelbaarheid voor onze beleggers worden verbeterd op basis van variabele koersen, in plaats van koersen op basis van de intrinsieke waarde. Met een MTF-notering kan Triodos Bank ook haar missie voortzetten in overeenstemming met haar waarden en stevig verankerd blijven in de governance en juridische structuur.

Terugkoopprogramma voor aandelen

Vervolgens heeft Triodos Bank op 21 december 2021 een terugkoopprogramma van certificaten van aandelen van EUR 14,4 miljoen aangekondigd. Dit is gelijk aan de resterende ruimte voor de aankoop van CVA's in de zogenoemde buffer voor marktmaking. Dit omvat een solidariteitsregeling van EUR 3 miljoen. Triodos Bank blijft zoeken naar extra tussenoplossingen om de gevolgen van de opgeschorte handel voor de CVA-houders enigszins te verzachten, in overeenstemming met de toepasselijke wet- en regelgeving. Het terugkoopprogramma zal in mei 2022 van start gaan met een vaste prijs van EUR 59 per CVA. Let op: deze terugkoopprijs geeft geen indicatie over de prijs van de CVA's voor de toekomstige notering op een MTF.

Publieke rating van Fitch

Fitch Ratings (Fitch) heeft op 4 februari 2022 de verstrekking van een langetermijnrating van BBB aan Triodos Bank aangekondigd, met een stabiel vooruitzicht op een kredietstatus van bbb. De vooruitzichten zijn stabiel. Fitch heeft hun ratinganalyse uitgevoerd in het kader van het reguliere jaarlijkse beoordelingsproces.

Fitch benoemt: “De ratings van Triodos Bank zijn een weerspiegeling van haar gevestigde nichefranchise in het duurzame banksegment en een consistent uitstekende uitvoering van haar strategie. De afdoende activakwaliteit en het gezonde financierings- en liquiditeitsprofiel van de bank onderstrepen de ratings.

Fitch Ratings heeft op 4 februari 2022 het onafhankelijke ratingrapport voor Triodos uitgebracht (zie de website www.fitchratings.com/entity/triodos-bank-nv-90689092).

Plaatsing van onze eerste groene obligatie

In november 2021 heeft Triodos met succes haar eerste achtergestelde groene obligatie op de kapitaalmarkt geplaatst, met een nominaal bedrag

van EUR 250 miljoen, een looptijd van 10,25 jaar en een coupon van 2,25%. Fitch heeft deze groene obligatie een afzonderlijke rating toegekend van BB+. De obligatie verschaft Triodos Bank een extra kapitaalbron. Met de opbrengsten worden kredieten gefinancierd op het gebied van duurzame energie, groene gebouwen, ecologisch duurzaam beheer van levende natuurlijke hulpbronnen en landgebruik om onze missie te ondersteunen en onze impact te vergroten. Voor de groene obligatie zal een duurzaamheidsverslag worden opgesteld en gepubliceerd in april 2022.

Agentschap in Frankrijk

Zoals is aangekondigd in 2019, zal Triodos Bank de activiteiten van het agentschap in Frankrijk staken. Als gevolg werd in het financieel resultaat van 2019 een voorziening voor herstructurering opgenomen, die in 2020 en 2021 werd aangewend om de activiteiten te ontmantelen. In december 2021 werd de sluiting voltooid, wat een kleine vrijval van de resterende voorziening van EUR 0,2 miljoen veroorzaakte.

Commerciële kantoren in Spanje

Triodos Bank streeft ernaar haar lokale aanwezigheid in Spanje te moderniseren. Het Spaanse hoofdkantoor is grondig geanalyseerd, alsmede de commerciële kantoren, om rekening te houden met de veranderende behoeften van klanten en het verbeterde dienstenaanbod, en organisatorische structuur voor te stellen die beter is geïntegreerd en efficiënt is.

1.3.2 Divisies en resultaten van Triodos Bank

De activiteiten van Triodos Bank zijn onderverdeeld in de divisie Retail en Business Banking, de divisie Triodos Investment Management en Triodos Regenerative Money Centre.

Hieronder geven we een overzicht van de activiteiten binnen elke divisie in 2021, inclusief een korte omschrijving van de aard van de activiteiten, de resultaten daarvan gedurende het jaar en de vooruitzichten voor de toekomst. Tot slot gaan we nader in op onze kredieten en beleggingen in onze belangrijkste sectoren.

In het kort:

- Retail en Business Banking, inclusief Private Banking, was in 2021 goed voor 88% van de nettowinst van Triodos Bank (2020: 76%).
- Triodos Investment Management is goed voor 12% (2020: 24%) van de totale nettowinst van Triodos Bank.

Triodos Regenerative Money Centre kreeg in 2021 vastere voet aan de grond na de start medio 2019. Voornaamste doel van deze business unit is het beheren van niet-geconsolideerde vestigingen die geld uitlenen, investeren of doneren vanuit een perspectief waarin impact voorop staat om baanbrekende, transformerende initiatieven mogelijk te maken.

Triodos Bank biedt beleggers en spaarders producten en diensten aan en gebruikt de verdiensten daarvan om nieuwe en bestaande ondernemingen te financieren. De nadruk ligt daarbij op ondernemers die bijdragen aan het verbeteren van het milieu of toegevoegde waarde leveren op sociaal of cultureel gebied.

Retail en Business Banking: Europees netwerk

Triodos Bank verleent waardengedreven financiële diensten die honderdduizenden zakelijke en particuliere klanten in heel Europa bereiken, waardoor de schaal en impact van duurzaam bankieren groeien. Onze klanten en medewerkers worden verbonden door de waarden van Triodos Bank, maar toch zijn er belangrijke verschillen tussen de landen waarin wij actief zijn. Zo zijn er opmerkelijke verschillen op het gebied van regelgeving, fiscale faciliteiten en het duurzaamheidsbeleid van overheden. Ook lokale cultuurverschillen binnen en tussen de landen kunnen van invloed zijn op hoe Triodos Bank haar activiteiten benadert.

Ook in 2021 hebben onze retailactiviteiten een verdere ontwikkeling doorgemaakt doordat mensen en duurzame ondernemingen ervoor blijven kiezen om met Triodos Bank samen te werken.

Triodos Bank heeft in alle landen waar zij is gevestigd een bijdrage aan de winstgevendheid van de Groep geleverd. In Nederland, het Verenigd Koninkrijk en België was de winstgevendheid boven verwachting, vooral dankzij hogere baten en lagere waardeverminderingen op financiële producten. In Nederland was de aanzienlijke toename van particuliere hypotheekleningen de motor achter de algemene resultaten. In het Verenigd Koninkrijk werd de winstgevendheid vooral gestimuleerd door solide marges op zakelijke kredieten en hogere fees. België profiteerde in heel 2021 van lagere risicokosten. Triodos Bank Spanje merkt nog steeds de gevolgen van een achterblijvende kredietproductie en hoge operationele kosten. Dit is gedeeltelijk gecompenseerd door lagere waardeverminderingen op financiële producten. Triodos Bank Duitsland heeft door de groei van de zakelijke kredietverlening een positieve bijdrage geleverd aan de totale winstgevendheid van de Groep.

In 2021 hebben wij twee nieuwe beleggingsproducten toegevoegd. In Spanje hebben wij ons platform voor maatschappelijk verantwoorde investeringen (SRI) en

impactfondsen gelanceerd, wat ons ook zal ondersteunen bij onze missie op de kapitaalmarkten. Dit platform heeft een open architectuur waarin iedereen, ongeacht zijn beleggingsprofiel, transparant en vrij kan kiezen tussen producten van verschillende fondsbeheerders. Wij werken alleen met fondsbeheerders die aansluiten bij onze waarden en onze ethos voor impact investing. We hebben de Triodos Impact Portfolio in Duitsland geïntroduceerd; de eerste digitale impactrekening in Duitsland. Deze beheerde rekening is uniek omdat dit het eerste product is die uitsluitend SFRD-fondsen biedt overeenkomstig artikel 9 in combinatie met een microfinancieringsfonds.

Totaal kredieten

De totale groei van de kredietportefeuille bedroeg EUR 1011 miljoen (of 11%) in 2021. Dit omvat de groei van de woninghypothekenportefeuille met EUR 881 miljoen (of 32%). De toename van de zakelijke kredietverlening bedroeg 2% (2020: 3%), wat de grootste toename in de sociale sector is (met name in de subsector Gezondheidszorg) en de culturele sector. De groei van culturele kredietverlening werd verder ondersteund door de garantieovereenkomst met het Europees Investeringsfonds (ondertekend in 2021). Triodos Bank was hierdoor in staat tot EUR 200 miljoen aan krediet te verlenen aan culturele sectoren.

De lage rente heeft sommige klanten ertoe aangemoedigd hun leningen tegen lagere tarieven te herfinancieren en hun kredietfaciliteiten eerder dan gepland af te lossen. Beide trends hebben zich in 2021 doorgezet en oefenden een neerwaartse druk op rentemarges uit. De verwachte kredietverliezen (Expected Credit Loss - ECL) op kredieten en voorschotten aan klanten zijn in 2021 met EUR 2 miljoen gedaald tot EUR 49 miljoen. De COVID-19-pandemie was hierin een factor, omdat deze in 2020 een aanzienlijk negatief effect heeft gehad op de macro-economische parameters waarmee de verwachte kredietverliezen (ECL) worden berekend. Hoewel veel klanten de gevolgen van de COVID-pandemie hebben gevoeld, hebben deze over het algemeen minder impact gehad dan verwacht.

Dit heeft te maken met de economische impact van de crisis in het algemeen, de blootstelling van de portefeuille aan klanten die door de crisis zijn geraakt en de algemene kredietwaardigheid van onze portefeuille. Bovendien zijn onze relatiebeheerteams erin geslaagd solide relaties te onderhouden door hoofdzakelijk gebruik te maken van de digitale kanalen.

De concurrentie tussen banken op de kredietmarkt was hevig in 2021. Reguliere banken zien duurzaamheid steeds vaker als ondernemingskans, waarbij ze scherp met elkaar concurreren om te profiteren van de kredietverleningsmogelijkheden. De kwantitatieve versoepeling van de Europese centrale bank, inclusief de stimulansen voor de stabiliteit en groei van de kredietportefeuille, was zichtbaar op de markten. Gezien deze omstandigheden was het management tevreden met de nieuwe rentetarieven die werden vastgelegd. We blijven de focus houden op gezonde rentemarges en hogere baten uit fees.

Op de grafieken zijn de belangrijke sectoren van vandaag aangegeven, maar wij boeken geleidelijk voortgang met nieuwe technologieën. We zetten bewust kleine stappen om de risico's goed te beheren en richten ons hierbij op ondersteuning van de overgangen in de sociale en technologische sectoren. In 2021 hebben we ons kunnen toewijden aan verschillende projecten inzake batterijen, EV-laadfaciliteiten en warmtenetten.

Toevertrouwde middelen

Steeds meer mensen vertrouwen hun geld toe aan Triodos Bank en beleggen bij ons omdat ze bewust omgaan met hun geld en een positieve verandering tot stand willen brengen. Dit weerspiegelt een bredere trend in de samenleving en een toenemende belangstelling voor duurzaamheid in het algemeen en duurzame financiering in het bijzonder. De toevertrouwde middelen, waaronder spaartegoeden, stellen Triodos Bank in staat ondernemingen en organisaties te financieren met een meerwaarde voor mensen, het milieu en de cultuur.

De vestigingen van Triodos Bank kennen een gevarieerd aanbod van duurzame financiële

producten en diensten conform onze strategische doelstelling om onze klanten te laten deelnemen aan de transitie naar duurzame financiering.

Gedurende het boekjaar 2021 heeft de Groep op basis van de Net Promoter Score (NPS) gedetailleerd onderzoek laten verrichten naar onze retail- en zakelijke klanten. Deze techniek wordt in de industrie regelmatig gebruikt om de klanttevredenheid in kaart te brengen.

De totale NPS van Triodos Bank op alle indicatoren voor de retailgroep schommelt in 2021 tussen +14 en +22 en is gemiddeld +17 (2020: +22). Dit is beter dan het gemiddelde van grote banken. De beginselen van Triodos Bank als duurzame bank vormden de voornaamste reden om de bank aan te bevelen. Het overeenkomstige cijfer voor zakelijke klanten voor 2021 is -9 (2020: +1). De daling van de NPS wordt met name veroorzaakt door de perceptie van de bancaire kosten van Triodos Bank. De gedetailleerde resultaten worden inmiddels als kernprestatie-indicator gebruikt om Triodos Bank in staat te stellen de mening van haar klanten voortdurend te meten en daar meer zicht op te krijgen.

Verdere groei in alle landen waar Triodos Bank actief is, is mede te danken aan een betere profilering, efficiëntere en meer klantvriendelijke processen voor het openen van rekeningen, en een markt waarin men openstaat voor bewuster omgaan met geld.

Vooruitzichten voor Retail en Business Banking

Triodos Bank verwacht dat haar bankbalans een meer bescheiden groei zal vertonen, waarbij we een stabiele verhouding tussen kredieten en deposito's en TCR zullen aanhouden. De bank wil haar fee-inkomsten vergroten door met name de activiteiten van Triodos Investment Management een impuls te geven

Triodos Bank wil zich richten op de impact, winstgevendheid en diversificatie van haar kredietportefeuille. We zullen ons nog sterker inspannen om voortrekkers in de diverse vakgebieden te vinden; ondernemers die de

Creatieve, culturele en sociale initiatieven financieren

Triodos Bank en het Europees Investeringsfonds (EIF) hebben een garantieovereenkomst ondertekend voor de creatieve en culturele sectoren overeenkomstig de garantiefaciliteit Culturele en creatieve sectoren van de Europese Unie. Deze faciliteit wordt ondersteund door het Europees Fonds voor Strategische Investerings (EFIS), de belangrijkste pijler van het investeringsplan voor Europa. Dankzij de garantiefaciliteit kan Triodos Bank de komende twee jaar tot EUR 200 miljoen aan kredieten verstrekken aan ondernemers in de creatieve en culturele sectoren in de EU-lidstaten waarin Triodos actief is, namelijk Nederland, België, Spanje en Duitsland. De geografische verdeling is afhankelijk van de vraag van de markten. Sinds het begin van dit jaar hebben we EUR 31 miljoen geïnvesteerd in 76 creatieve en culturele ondernemingen.

Triodos Bank heeft via de garantieovereenkomst voor sociaal ondernemerschap die in het kader van het EU-programma voor werkgelegenheid en sociale innovatie (EaSI) is verstrekt, tot eind 2021 EUR 87 miljoen aan krediet kunnen verlenen aan 412 sociale ondernemingen in Nederland, België, Frankrijk en Spanje. Dit was meer dan verwacht, aangezien het ons oorspronkelijke doel was om EUR 65 miljoen te reserveren.

duurzame sectoren van de toekomst ontwikkelen. Bovendien zullen we in 2022 concreter uiteenzetten hoe we onze missie om in 2035 klimaatneutraal te zijn kunnen waarmaken. De aanhoudend lage rente en stijgende regelgevingskosten blijven een grote uitdaging vormen. Dat neemt niet weg dat er voor Triodos Bank goede mogelijkheden liggen als voortrekker op het gebied van verantwoord financieren. Met een gecontroleerde groeistrategie beogen we een zo groot mogelijke impact en stabiele winst te genereren.

Triodos Investment Management

Beleggingen vinden plaats via beleggingsfondsen of beleggingsinstellingen die worden beheerd door Triodos Investment Management, een 100%-dochteronderneming van Triodos Bank

Triodos Investment Management is verantwoordelijk voor 17 fondsen, die bedoeld zijn voor zowel particuliere als professionele beleggers. De fondsen beleggen in duurzame thema's, zoals sociale inclusie, voedsel en landbouw, energie en klimaat, en in beursgenoteerde ondernemingen die daadwerkelijk bijdragen aan de overgang naar een duurzame samenleving. De beleggingsfondsen publiceren elk hun eigen jaarverslag en de meeste fondsen hebben elk een eigen Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

EUR 6,4 miljard

In 2021, is het totaal beheerd vermogen van Triodos Investment Management gestegen tot EUR 6,4 miljard, een stijging van 17% (2020: 10% stijging)

Ontwikkelingen in 2021

Net als in het voorgaande jaar was de invloed van de COVID-19-pandemie merkbaar in 2021. Hoewel het wereldwijde vaccinatieprogramma in 2021 sterke vooruitgang heeft geboekt en de beperkingen in de loop van het jaar geleidelijk zijn versoepeld, bleek in het laatste kwartaal dat de COVID-pandemie nog altijd een stempel drukt op de volksgezondheid en

de kwaliteit van het leven. De maatregelen om het virus en de gevolgen ervan te beperken, zijn nog altijd van kracht.

In 2021 heeft Triodos Investment Management nog intensiever toezicht gehouden op haar beleggingen om eventuele verhoogde risico's of volatiliteit te beperken die het gevolg zijn van de pandemie. Over het algemeen heeft Triodos Investment Management de uitdagingen van de pandemie betrekkelijk goed het hoofd geboden.

De fondsen die rechtstreeks beleggen in duurzame projecten en bedrijven, bijvoorbeeld duurzame energieprojecten, biologische landbouw of microfinanciering, hebben in het afgelopen jaar stabiele resultaten opgeleverd. Dit is grotendeels te danken aan de hoge kwaliteit van hun onderliggende portefeuilles. Vooral in opkomende markten zijn de gevolgen van de pandemie nog altijd immens. Het is dan ook indrukwekkend dat de portefeuillemaatschappijen van de financiële-inclusiefondsen de uitdagingen van de pandemie hebben overleefd. Tegelijkertijd beseffen we door deze uitdagingen wederom waarom ons werk als impactbelegger belangrijker is dan ooit. De fondsen die in beursgenoteerde aandelen en obligaties beleggen, hebben in het afgelopen jaar kunnen profiteren van de recordwinsten op de aandelenmarkt, wat een sterke instroom in de fondsen heeft veroorzaakt. De fondsen hebben goed gepresteerd, vooral wanneer men in aanmerking neemt dat de fondsen niet konden profiteren van de outperformance van olie en gas en enkele grote tech-aandelen, zoals Amerikaanse techbedrijven. Triodos heeft dit soort beleggingen namelijk uitgesloten vanwege onze beleggingsfilosofie.

Vanuit organisatorisch oogpunt had Triodos Investment Management voornamelijk te kampen met reisbeperkingen en het gedwongen thuiswerken gedurende het grootste deel van het jaar. Dit laatste stelde ons niet alleen voor veel uitdagingen, maar heeft ook voordelen voor ons opgeleverd. Over het algemeen is Triodos Investment Management zeer tevreden over de mate waarin onze medewerkers zich hebben kunnen aanpassen aan deze werksituatie. Ze zijn in staat gebleken de continuïteit van haar beheerde fondsen onder alle omstandigheden te waarborgen.

Daarom zal thuiswerken ook in de toekomst een optie blijven voor onze medewerkers.

De verzachtende maatregelen en het aanhoudende vertrouwen onder haar beleggers hebben een positieve invloed gehad op het vermogen van Triodos Investment Management om een totale groei van het beheerd vermogen van 17% (2020: 10%) tot EUR 6,4 miljard te behalen, ondanks de uitdagende omstandigheden in onze wereldeconomie en samenleving. De netto instroom van middelen bedroeg 11%. Door bewegingen op de aandelenmarkt wonnen de beleggingsfondsen in 2021 in totaal 7% aan waarde.

Triodos Investment Management bleef de focus vooral op het uitvoeren van haar strategie houden, met name op het realiseren van haar strategische doelstelling om de vermogensbeheerder bij uitstek te zijn voor beleggers die een portefeuille van impactbeleggingen willen opbouwen.

Triodos Investment Management heeft haar activiteiten in bestaande en nieuwe markten uitgebreid, zoals een grotere aanwezigheid en verkoopcapaciteit in Frankrijk. Het fonds lanceerde ook het Triodos Emerging Markets Renewable Energy Fund, wat een alternatief beleggingsfonds is dat belegt in de hoognodige energieovergang in opkomende markten door langlopende niet-achtergestelde schuld te verstrekken aan grootschalige wind-, zonne- en rivierwaterkrachtprojecten.

In 2021 zijn de openbaarmakingsvereisten in het kader van de EU-verordening informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector (SFDR) van kracht geworden. Alle Triodos IM-fondsen die beschikbaar zijn voor beleggers hebben duurzame beleggingsdoelen, zoals uiteengezet in artikel 9 van de SFDR. Als zodanig zijn zij aangemerkt als beleggingsproducten overeenkomstig artikel 9.

Het leiderschap van Triodos Investment Management is in 2021 veranderd. Jacco Minnaar is benoemd tot Chief Commercial Officer en lid van de Directie bij Triodos Bank. Dick van Ommeren, Managing Director, volgde hem op als voorzitter van de Raad van Bestuur bij Triodos Investment Management. Daarnaast is Hadewych Kuiper per

1 februari 2022 benoemd tot algemeen directeur om de Raad van Bestuur te versterken naast Dick van Ommeren en Kor Bosscher.

Vooruitzichten voor Triodos Investment Management

Door de COVID-19-pandemie is bij beleggers een duidelijke en onmiskenbare interesse in beleggingen met een positieve impact. Dit is een bemoedigende ontwikkeling aangezien de pandemie een grote tegenslag was voor de mondiale duurzaamheidsagenda, zoals uiteengezet in de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de VN. Particuliere beleggers zijn meer dan ooit nodig om deze doelstellingen te halen.

Binnen deze context zal Triodos Investment Management blijven voortbouwen op haar 25 jaar ervaring in het bijeenbrengen van waarden, visie en financieel rendement op de investeringen. Zo kan worden bijgedragen aan de Europese vraag naar waardengedreven beleggingsoplossingen, die zo cruciaal zijn voor de transitie naar een duurzamere samenleving. Op basis van haar fondsen probeert Triodos Investment Management haar impact op belangrijke vlakken die betrekking hebben op haar missie en de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen te vergroten.

In 2022 blijft de strategie van Triodos Investment Management gericht op particuliere beleggers via distributeurs, vermogende particulieren, familiebedrijven en (semi-)institutionele beleggers. Na het voorbereidende werk dat in 2021 is verricht en waardoor aan alle voorwaarden is voldaan, zal de focus in 2022 meer liggen op impactmandaten die institutionele beleggers tegemoet komen die geïnteresseerd zijn in beleggingen met een positieve impact.

Triodos Investment Management zal blijven streven naar ontwikkeling en groei door bestaande fondsen verder te ontwikkelen door ze uit te breiden en nieuwe impactvolle beleggingsproducten te creëren.

Triodos Regenerative Money Centre

Triodos Regenerative Money Centre (TRMC) vult Triodos Bank en Triodos Investment Management aan door over de grenzen van ons huidige bank- en beleggingssysteem te gaan. De door TRMC beheerde fondsen worden niet door Triodos Bank geconsolideerd.

TRMC heroverweegt de verwachtingen over risico en rendement door natuurlijk en maatschappelijk rendement de hoogste prioriteit te geven. Door geld vrij te maken uit onmiddellijk financieel rendement, krijgen baanbrekende plannen de kans om te groeien. Daarmee verschuift het economische paradigma met een radicaal nieuw perspectief op geld en impact.

De financiële instrumenten die wij tot onze beschikking hebben, zijn katalytische beleggingen en donaties.

Ontwikkelingen in 2021

Dit jaar was vol tegenstrijdigheden. Wereldwijd gaan mensen nog steeds gebukt onder de aanhoudende pandemie en klimaatcrisis. Wij leren allemaal om te gaan met de impact hiervan op ons leven en dat van toekomstige generaties. Het huidige systeem is uit balans, wat een vernietigend effect heeft op mensen en de planeet.

We hebben een nieuw gevoel van urgentie over de aanpak van deze crises. Men beseft steeds meer dat verandering nodig is en dat we de balans tussen geven en nemen moeten herstellen. We kunnen de meest uitdagende problemen van vandaag alleen oplossen en onze economie transformeren als we dit radicaal anders aanpakken. Wij moeten ons als voortrekker opstellen en (nieuwe) financiële instrumenten zoeken die de nieuwe bedrijven en modellen ondersteunen die oplossingen kunnen bieden.

TRMC werkt aan een gezonde projectpijplijn om dat doel te halen. We hebben ons voornamelijk gericht op het bundelen van krachten en het opbouwen van partnerschappen met gelijkgestemde partijen, wat nieuwe beleggingen en donaties heeft gestimuleerd. Innovatie in samenwerking met anderen om het juiste financiële instrument voor specifieke initiatieven te creëren, staat centraal in alles wat wij doen. Wij werken vaak samen met partners aan gemengde financieringsstructuren.

Met een duurzame en inclusieve samenleving voor de komende generaties in gedachten, hebben wij samen met anderen gedoneerd aan Lab Future Generations. Het Lab test en ontwikkelt instrumenten die overheden en bedrijven ondersteunen bij hun overweging van de langetermijneffecten van hun beslissingen op toekomstige generaties.

In Aardpeer heeft TRMC, samen met haar drie partners, stappen ondernomen om landbouwgrond (en bodemvitaliteit) veilig te stellen voor toekomstige generaties. Door uitgifte van een eerste en een tweede obligatie, waarvan de opbrengsten worden gebruikt om landbouwgrond uit de speculatieve markt te halen, krijgen landbouwers gegarandeerd toegang tot betaalbare grond en is een gezonde bodem en voedsel voor toekomstige generaties gewaarborgd. Dit heeft een hefboomwerking bij de overgang naar een veerkrachtige omgeving met natuurlijk kapitaal.

Triodos Regenerative Money Centre heeft haar doelstellingen voor 2021 gehaald, zowel wat betreft het aantal beleggingen en donaties, als de innovatie van de ondersteunde initiatieven. Behalve onze activiteiten op het gebied van beleggingen en donaties, konden we ook duidelijker aangeven hoe regeneratief geld kan bijdragen aan de hedendaagse uitdagingen en waarom dit belangrijk is voor ons begrip van de rol die geld speelt in onze samenleving. Regeneratief geld kan daadwerkelijk transformatie bewerkstelligen.

2021 was het jaar waarin we de 50^e verjaardag van Triodos Foundation vierden. Wij hebben van deze gelegenheid gebruik gemaakt om samen met Triodos Bank een paneldiscussie te houden over het gebrek aan balans in onze samenleving en welke gevolgen dit heeft voor ongelijkheid.

Vooruitzichten voor Triodos Regenerative Money Centre

Ook in 2022 zal Triodos Regenerative Money Centre investeren in, doneren aan en samenwerken met entiteiten die daadwerkelijk verandering zouden kunnen faciliteren. Wij doen er alles aan om hefboomeffecten te vinden; de katalysators die een voltallig systeem op gang kunnen brengen.

In de gehele samenleving leeft nu een vastberaden engagement voor het klimaat; dit was duidelijk te merken tijdens de COP26-besprekingen. TRMC zal als voortrekker in de wereldwijde beweging naar een netto nul-toekomst ook investeren in en doneren aan initiatieven die het bereiken van dit urgente doel mogelijk kunnen maken. Wij zetten onze kennis, vaardigheden en middelen in om deze initiatieven te ondersteunen. We zullen ons ook richten op belangrijke maatschappelijke uitdagingen, omdat we ons realiseren dat hiervoor ook grote maatschappelijke verschuivingen nodig zijn.

Wij zullen samen met gelijkgestemde partners werken aan de ontwikkeling van co-creatie-initiatieven en actief contact leggen met voortrekkers om samen te werken aan positieve verandering. Triodos Regenerative Money Centre zal het concept van regeneratief geld verder ontwikkelen met ons 'theories of change'-werk als basis, dat door impact gedreven activiteiten in belangrijke sectoren evalueert, zodat maatschappelijke uitdagingen kunnen worden aangepakt. Wij zullen onze bevindingen over de verruimende betekenis van dit concept voor de samenleving publiceren.

Wij willen het donatiethema op de agenda zetten en donaties ophalen rond specifieke thema's en/of projecten via zogenaamde Giving Circles. We willen ook meer aandacht trekken voor de kwaliteit en het potentieel van regeneratief geld en de mogelijkheden van ons Give the Change-platform door evenementen voor belangstellenden te organiseren.

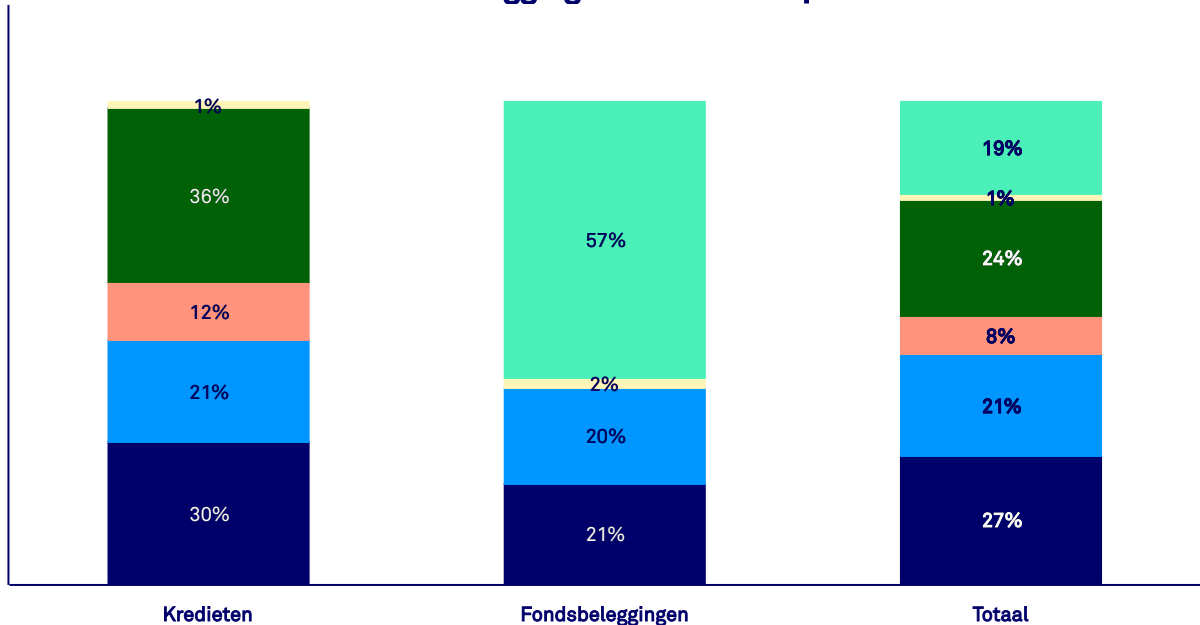
Wij zullen onze opzet afstemmen en onze processen evalueren om onze missie en activiteiten optimaal te ondersteunen. Wij blijven mensen informeren

over en betrekken bij de mogelijkheden van regeneratief geld door meer naar buiten te treden en actief te communiceren over de rol die geld kan spelen bij het regenereren van natuur en samenleving.

Kredieten en fondsbeleggingen per sector

De kwaliteitsverbetering en groei-omvang van de krediet- en beleggingsportefeuille zijn een belangrijke maatstaf voor de bijdrage die Triodos Bank levert aan de verduurzaming van de economie. Alle sectoren waarin zij werkzaam is, worden gekwalificeerd als duurzaam: de bedrijven en projecten die zij financiert dragen bij aan het succes van de missie van Triodos Bank.

Totaal uitstaande kredieten en beleggingen van fondsen per sector in 2021

Om te waarborgen dat Triodos Bank alleen duurzame ondernemingen en ondernemingen die overschakelen naar verduurzaming financiert, worden potentiële kredietnemers beoordeeld op de toegevoegde waarde die zij op dat vlak creëren. Pas daarna wordt de commerciële haalbaarheid van een potentieel krediet geëvalueerd en wordt

bepaald of het een verantwoorde bankoptie betreft. De criteria of richtlijnen die Triodos Bank hanteert voor het analyseren van bedrijven zijn te vinden op www.triodos.com en www.triodos-im.com voor investment management.

Triodos Bank concentreert zich op de sectoren waarin we inmiddels een aanzienlijke expertise hebben opgebouwd, en waarin we verdere groei, diversificatie en innovatie verwachten.

Impact, risico en rendement

Van oudsher richten banken zich op risico en rendement, hoofdzakelijk om negatieve resultaten te voorkomen en om beleggers inzicht te kunnen geven in de prestaties van de instelling. Maar wanneer een instelling het creëren van een zo hoog mogelijke aandeelhouderswaarde als voornaamste doel ziet, worden risico en rendement vaak binnen het kader van de korte termijn bekeken. Dit perspectief gaat voorbij aan de bredere relatie die het bedrijf onderhoudt met de samenleving en het milieu, en de impact die het bedrijf hierop heeft. Triodos Bank hanteert drie parameters, impact, risico en rendement, om inzicht te krijgen in haar algehele ontwikkeling en plaats in de wereld. Dit bevordert een langetermijnperspectief. De focus op het realiseren van duurzame sociale, ecologische en culturele impact en op risico en rendement, betekent een positieve, allesomvattende blik en een horizon die per definitie de langere termijn betreft.

Impact: we willen duurzame impact realiseren. Bij 'impact' gaat het ons erom wat onze activiteiten, met name financieren en beleggen, concreet voor mensen betekenen. Impact betekent het boeken van positieve resultaten, niet alleen op transactieniveau, maar ook op sociaal en ecologisch systeemniveau.

Risico: aangezien het realiseren van meer impact op de lange termijn ons uitgangspunt is, is het essentieel dat we financieel veerkrachtig zijn. Daarom concentreren we ons op het aanhouden van een kredietportefeuille van een constant hoge kwaliteit. De gematigde risicobereidheid van Triodos Bank vormt een belangrijke bouwsteen voor deze veerkracht.

Rendement: we zijn in staat geweest gedurende een langere periode stabiele, eerlijke rendementen te behalen. Financiële prestaties zijn voor ons belangrijk omdat een veerkrachtige financiële

instelling zijn essentieel is voor het bewerkstelligen van blijvende, duurzame verandering.

Milieu 27% (2020: 29%)

De subsector 'Energie en klimaat' omvat projecten op het gebied van duurzame energie (zoals wind- en zonne-energie, waterkracht, warmte- en koudeopslag) en energiebesparingsprojecten. Ook projecten op het terrein van milieutechnologie, zoals kringloopbedrijven, vallen hieronder.

Binnen de subsector 'Duurzaam vastgoed' financieren we nieuwbouw- en renovatieprojecten om hogere duurzaamheidsnormen te bereiken. Dit omvat tevens natuurbehoudprojecten.

De subsector 'Duurzame voeding en landbouw' omvat initiatieven binnen de biologische landbouw. Daarbij gaat het om bedrijven in Europa en opkomende markten in de hele keten: van boeren tot productverwerkers, en van groothandelsondernemingen en duurzame handel tot natuurvoedingswinkels.

Sociaal 21% (2020: 22%)

Deze sector omvat kredietverlening aan en fondsbeleggingen in allerlei bedrijven en (non-profit) organisaties met duidelijke sociale doelstellingen, zoals sociale woningbouw, gemeenschaps- en sociale inclusieprojecten. Ook de (ouderen)zorgsector en inclusieve financierings- en fairtrade sector vallen hieronder.

Cultuur 8% (2020: 8%)

Deze sector omvat kredietverlening aan en fondsbeleggingen in onderwijsinstellingen, meditatiecentra, religieuze en levensbeschouwelijke groeperingen, recreatiecentra, culturele centra en organisaties en kunstenaars.

Hypotheek voor duurzame woningen 24% (2020: 21%).

De particuliere sector van de kredietportefeuille bestaat grotendeels uit hypotheek voor duurzame

woningen, inclusief een klein aantal kredieten aan particulieren en debetsaldi op betaalrekeningen.

Gemeenten 1% (2020: 3%)

Onder gemeenten vallen duurzame kredieten aan en fondsbeleggingen in lokale autoriteiten zonder een specifieke sectorindeling en enkele beperkte kortlopende kredieten aan gemeenten. Kredieten met een beleggingskarakter verleend aan de publieke sector zijn conform de financiële verslagleggingsregels opgenomen in de kredietportefeuille.

Impact Equities & Bonds 19% (2020: 17%)

De Impact Equities and Bond-fondsen die door Triodos Investment Management worden beheerd, richten zich op directe beleggingen in aandelen en obligaties van beursgenoteerde bedrijven, instellingen en projecten die de transitie naar een duurzame samenleving aansturen. Elke belegging in onze Impact Equities & Bonds-strategie is zorgvuldig geselecteerd op de bijdrage aan onze duurzame transitie-thema's, onder toepassing van onze strenge minimumnormen. Wij voeren actief dialoog met deze bedrijven en geven hen feedback om een positieve invloed op hun activiteiten te hebben. Wij werken ook regelmatig samen met andere institutionele beleggers en sectororganisaties om best practices op het gebied van duurzaamheid verder te ontwikkelen.

1.3.3 Impact begrijpen

Als waardengedreven bank houdt Triodos Bank bij het nemen van besluiten rekening met impact, risico en opbrengst. Triodos Bank heeft al sinds de oprichting 40 jaar geleden het creëren van positieve impact hoog in het vaandel staan. Dit deel geeft een overzicht van onze visie op impact en hoe we dit inbedden in onze organisatie. Triodos Bank is actief lid van verschillende baanbrekende initiatieven op het gebied van impactmanagement. Hieronder beschrijven we de belangrijkste voor 2021. Ook kijken we naar enkele belangrijke uitdagingen op het gebied van impactmanagement voor de nabije toekomst.

Onze visie op impactbeheer

Financiering kan een positief verschil maken in het leven van mensen. Het kan bijdragen aan vooruitgang op terreinen die van groot belang zijn voor de samenleving. Financiering van verandering is al veertig jaar een essentiële doelstelling van Triodos Bank. Tegelijkertijd hebben we de financiële wereld veranderd door aan te tonen dat een keuze voor positieve impact mogelijk is en dat een door stakeholders geleid bedrijfsmodel niet alleen levensvatbaar maar ook wenselijk is. Vanaf de allereerste windturbine die we in 1985 financierden tot aan het experimenteren met de rol die katalytisch geld en schenkgeld

kunnen spelen bij het opnieuw uitvinden van financieringsmodellen vandaag de dag, vinden we manieren om initiatieven te financieren die aanvankelijk onmogelijk lijken en uiteindelijk hun weg vinden in de mainstream.

Binnen Triodos Bank hebben we impact al veel langer bewust beheerd, nog voordat veel van de huidige terminologie bestond. Voor ons betekent impactmanagement dat we eerst onze positieve impact moeten maximaliseren en daarna negatieve impact moeten minimaliseren. Wij besteden ons geld zodanig dat het op lange termijn voordelen oplevert voor mens en milieu.

We zijn verheugd om te zien dat impactmanagement intussen ook van onze partners serieuze aandacht krijgt en dat er snel veel kennis wordt vergaard op het gebied van impactmanagement en -meting van beleggingen. In de samenleving groeit het bewustzijn van het belang ervan. Een toenemend aantal sectorinitiatieven is gericht op gegevenskwaliteit, standaardisering van verslaglegging en meer transparantie over methodologie en gegevens. Dit wordt verder ondersteund door nieuwe regelgeving voor financiële dienstverleners. In 2021 gingen we door met het delen van onze inzichten en uitdagingen om hieraan bij te dragen.

Voor Triodos Bank betekent impactrapportage niet alleen verslag uitbrengen over het gedrag van de organisatie als maatschappelijk verantwoorde onderneming, bijvoorbeeld door onze gebouwen van duurzame energie te voorzien. Het betekent specifiek dat we gedetailleerd rapporteren over de impact van onze activiteiten in ruime zin: van de broeikasgasuitstoot van onze leningen en beleggingen tot het bieden van een beter begrip aan analisten van de duurzaamheid van ons werk.

Onze waarden en onze missie worden voortdurend versterkt binnen onze cultuur doordat ze volledig in onze activiteiten zijn geïntegreerd. Duurzaamheid is een intrinsiek onderdeel van onze activiteiten. Niettemin blijven we ons impactmanagement verbeteren.

Onze basis: positieve impact door principes, normen en transparantie

We hebben een simpel bedrijfsmodel: we lenen het geld dat ons door spaarders en beleggers is toevertrouwd alleen uit aan ondernemers die we goed kennen. We werken uitsluitend in de echte economie en we investeren niet in complexe financiële instrumenten. Alle leningen en beleggingen die we doen zijn bedoeld om sociale en ecologische duurzaamheid en de levenskwaliteit voor gemeenschappen te verbeteren.

70%

Van de activa in de reële economie

We proberen om een zo groot mogelijke positieve impact te hebben door uitsluitend geld te lenen aan en te investeren in duurzame ondernemingen en ondernemingen die overschakelen op een duurzame aanpak. We hebben strenge bedrijfsprincipes, criteria voor kredietverlening en minimumnormen vastgesteld om onze missie te waarborgen. Deze zijn te vinden op www.triodos.com/download-centre. Daarnaast maken we gebruik van screeningcriteria om te voorkomen dat we sectoren financieren die wij van nature als 'niet-duurzaam' beschouwen, zoals de fossiele industrie.

Wij geloven dat duurzame financiering is gebaseerd op vertrouwen en transparantie. Dit is de reden waarom wij de gegevens publiceren van alle organisaties waaraan wij kredieten verlenen en waarin wij investeren. Onze spaarders en beleggers kunnen dus zien hoe we hun geld gebruiken. Ontdek dit online op www.triodos.com/know-where-your-money-goes.

Met deze principes zorgt Triodos Bank voor een uitgangspunt voor positieve impact en minimaliseert ze negatieve impact.

Onze positieve aanpak: bedrijfsprincipes en minimumnormen

De manier waarop we binnen Triodos Bank de werkzaamheden sturen, beheren en controleren zegt veel over onze identiteit. We hebben procedures en beleid ontwikkeld, en de uitvoering van wetten ondersteund, om te voldoen aan onze verplichtingen en onze missie weer te geven. Als aanvulling op de brede visie en kernwaarden die onze activiteiten schragen, hebben we principes die onze dagelijkse besluitvorming begeleiden en ondersteunen.

Triodos Bank blijft zich inzetten voor:

- Duurzame ontwikkeling bevorderen en rekening houden met de sociale, ecologische en financiële impact van alles wat we doen.
- De wet respecteren en volgen in ieder land waar we actief zijn.
- Respecteren van mensenrechten van individuen, binnen verschillende samenlevingen en culturen; het steunen van de doelstellingen van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties.
- Het milieu respecteren en al het mogelijke doen om een positieve impact op het milieu te verwezenlijken en te bevorderen.
- Verantwoording afleggen aan al onze stakeholders voor onze acties.
- Continue verbetering. We zoeken altijd naar betere manieren om dingen te doen, in al onze activiteiten.

Onze impact vergroten: samenwerken met onze klanten voor impact

Engagement is essentieel. Onze visie op impact vloeit voort uit het inzicht dat statistieken en doelstellingen niet het hele verhaal vertellen. Dit betekent in de praktijk dat we allereerst kijken naar kwalitatief bewijs van onze impact, en dit alleen onderbouwen met een getal als dit relevant is. Wanneer we wel op data vertrouwen, meten we om te kunnen managen. We gebruiken dit om het gesprek aan te gaan met onze

stakeholders over hoe we de transitie naar een nog inclusievere en duurzamere wereld leiden. Voor meer informatie over onze aanpak van de engagement van stakeholders, zie Onze stakeholders en materiële onderwerpen.

Hoewel er zinvolle indicatoren zijn opgenomen in bijvoorbeeld Impact per sector (zie pagina 68), beperken wij het gebruik van harde metriek in onze impactmeting.

Ter ondersteuning van deze meer holistische benadering is in 2018 en 2019 de Triodos impact prisma, 'Impact Prism', ontwikkeld om het bedrijf te begrijpen, te monitoren en uit te rusten voor impact die hun doelstellingen kan ondersteunen. Aan de hand van vijftig vragen wordt de bredere impact en het doel van iedere lening of belegging vastgesteld. Het betreft vragen die gaan over sociale rechtvaardigheid tot aan hun voorbeeldfunctie voor duurzaamheid. Het belangrijkste doel is de resultaten te gebruiken om tijdens de relatie kansen te bespreken om de impact van de klanten en projecten die we financieren te vergroten.

Sinds 2019 wordt de Impact Prism in onze dagelijkse bedrijfsprocessen geïntegreerd. Het gebruik ervan nam in 2021 gestaag toe. Het hulpmiddel werd voor meer nieuwe klanten gebruikt en de dekking van de totale portefeuille verbeterde. Door ons bereik dit jaar te vergroten, hebben we ook meer inzicht gekregen in hoe klanten het gebruik van de Prism ervaren en hoe relatiebeheerders het kunnen gebruiken voor het in stand houden van hoogwaardige klantrelaties.

Wij hebben begrepen dat veel klanten het als uniek ervaren om dit soort gesprekken met hun bank te kunnen voeren. Voor deze klanten onderscheidt Triodos Bank zich werkelijk van andere banken. Toch zien andere (of sommige) klanten niet direct wat de toegevoegde waarde van de Prism is. Hiervoor is verdere communicatie en ontwikkeling van de Prism nodig. Wij hebben met name geleerd dat klanten het invullen van de Prism voor hun bedrijf als geheel belangrijker vinden dan het specifieke project of onderdeel van de organisatie dat wordt gefinancierd. In 2022 gebruiken wij deze inzichten om de Prism verder te ontwikkelen om de relatie met stakeholders te verbeteren.

Kaders voor impactmeting

We letten er zorgvuldig op dat we onze rapportering niet simpelweg achteraf aanpassen om te voldoen aan de eisen van benchmarks of initiatieven. We geloven dat zinvolle duurzame ontwikkelingen die bijdragen aan een eerlijker economie voortvloeien uit besluitvorming op basis van principes en niet uit op regels gebaseerde voorschriften en afvinklijsten. Wanneer relevante externe organisaties echter kaders of richtlijnen voor impactmeting bieden, brengt Triodos Bank daar verslag over uit. We gebruiken een aantal kaders om informatie te geven over onze impactactiviteiten, zowel voor het verstrekken ervan als voor het rapporteren. Dit omvat het Global Reporting Initiative, de International Integrated Reporting Council, het Partnership for Carbon Accounting Financials, de Global Alliance for Banking on Values en B Corps.

Behalve onze Impact Prism meten wij onze eigen (directe en indirecte) en gefinancierde (indirecte) emissies. Uit deze resultaten blijkt duidelijk dat het jarenlang financieren van een duurzame economie heeft geleid tot een aanzienlijke omvang van vermeden uitstoot ten opzichte van de door ons gegenereerde en afgevangen uitstoot. De emissies van onze activiteiten worden gerapporteerd in ons Milieuverlag. Onze gefinancierde uitstoot wordt gemeten via PCAF en gerapporteerd in het gedeelte 'Climate impact of our loans and funds' investments.

Hoewel Triodos Bank van mening is dat de uitstoot van onze leningen en de beleggingsportefeuille relatief laag is vergeleken met andere financiële instellingen, worden door de analyse de sectoren in onze portefeuille geïdentificeerd die een hoge uitstoot hebben en waarvoor effectieve plannen nodig zijn om een duurzame en inclusieve transitie naar een klimaatneutrale portefeuille mogelijk te maken. De wetenschappelijk onderbouwde doelstellingen (Science Based Targets) zullen helpen in de ontwikkeling van ambitieuze maar noodzakelijke plannen.

Impact in onze organisatie inbedden

In 2020 hebben we impactmanagement uitdrukkelijk ingebed in ons beleid met de oprichting van het Triodos Group Impact Committee (TGIC). Sinds de oprichting in september 2020 richt het TGIC zich op het stellen van doelen (As One to Zero); het stroomlijnen van de vastlegging van onze impactgegevens, externe toezeggingen die aansluiten op onze missie, verankering van de toenemende regelgeving die voortvloeit uit het EU-actieplan voor duurzame groei (Sustainable Finance Action Plan, SFAP) en verdere ontwikkeling van onze minimumnormen.

In 2021 heeft Triodos Investment Management (T-IM) een uitgebreidere impactmanagementstructuur opgezet om flexibel te kunnen reageren op snel veranderende impactmanagement en -meting van beleggingen. In het voorjaar van 2021 is een domein voor impactmanagement en -meting opgericht. Dit domein functioneert als multidisciplinair team en fungeert als interface tussen interne ambitie, externe eisen en implementatie op het gebied van impact binnen de organisatie. In 2021 stonden de ambities en de interne organisatie centraal voor het domein en lag de nadruk op verdere ontwikkeling van impactkaders van de fondsen en de uitvoering van Europese regelgeving. In 2022 zullen we op deze basis voortbouwen, met extra aandacht voor interne opleiding en de verwezenlijking van onze ambities omtrent impactmanagement.

In 2021 hebben we een begin gemaakt met een impactstrategie- en -managementproject binnen de gehele groep om impactmanagement expliciet in onze governance te verankeren. In 2022 zullen we dit project verder verbeteren en ontwikkelen, met als doel:

- een afgestemde impactstrategie voor de hele groep;
- meer coördinatie en samenwerking tussen business units wat betreft impactmanagement;
- gestroomlijnde toezichts- en verslagleggingsprocessen;
- nog beter in staat zijn om nieuwe impactinitiatieven en regelgevingsvereisten te implementeren.

1.3.4 Verslag over financiering van verandering

Wij financieren niet alleen progressieve ondernemers, maar hebben ook als doel de financiële sector en de vorm van het economisch systeem op nationaal en mondiaal niveau te veranderen, zodat we onze missie kunnen verwezenlijken. Wij geloven dat hoe duurzamer, diverser en transparanter de financiële sector werkt, hoe bewuster met geld zal worden omgegaan. De levenskwaliteit van mensen zal hierdoor enorm verbeteren. Dit is een hoeksteen van een regeneratieve en inclusieve economie waarin mensen en gemeenschappen kunnen gedijen met respect voor de ecologische grenzen.

We veranderen het financiële klimaat op verschillende manieren. We publiceren visiepapers, schrijven opiniestukken, steunen brieven aan overheidsinstanties en doen mee aan oproepen tot actie. Daarnaast delen we onze kennis en deskundigheid over duurzame financiering met beleidsmakers, politici en leidinggevenden tijdens bijeenkomsten of via feedback in openbaar overleg. We moedigen andere financiële instellingen aan om andere keuzes te maken en te streven naar duurzame financiering. We werken samen met gelijkgestemde organisaties en vormen formele en informele samenwerkingen om elkaar te versterken. Dit doen we op lokaal niveau in de landen waar we actief zijn als Triodos Bank, maar ook op Europees en internationaal niveau.

In elk land waar we actief zijn, werkt Triodos Bank samen met nationale beleidsmakers en anderen en overlegt over de toekomstige koers van de financiële industrie. In 2021 hebben we een actieve bijdrage geleverd aan raadplegingen door de Europese Unie, waaronder de strategie voor retail investeringen en de voorstellen voor schadelijke en sociale taxonomieën. Triodos Bank heeft ook haar standpunt over de Europese richtlijn rondom duurzaamheidsverslaglegging (CSRD) en het nieuwe Bankenpakket kenbaar gemaakt.

In haar standpunt over de CSRD pleit Triodos Bank voor één verslagleggingkader dat zowel financiële als duurzaamheidsinformatie omvat met dezelfde reikwijdte en mate van afdwingbaarheid, overeenkomstig de omvang van ondernemingen en met gebruik van materialiteitsconcepten. In haar standpunt over het Bankenpakket en de definitieve implementatie van Bazel III pleit Triodos Bank voor een gediversifieerd bancaire systeem dat wordt ondersteund door een snellere implementatie van de vloeren voor kapitaalvereisten en een strenger toezicht op duurzame financiering en ESG-risico's, die prudentiële overwegingen op langere termijn vereisen. In het hoofdstuk Taxonomy reporting gaan we dieper in op recente ontwikkelingen in de EU-taxonomie.

Een belangrijk onderwerp in de financiële sector is hoe kan worden bijgedragen aan het verminderen van de broeikasgasuitstoot om klimaatverandering aan te pakken. Na de toezeggingen van de financiële sector in Nederland en Spanje in 2019 en in Duitsland in 2020, heeft Triodos Bank zich in april 2021 aangesloten bij de Net-Zero Banking Alliance (NZBA) die door de VN is bijeengeroepen. De leden zeggen toe beleidslijnen en strategieën goed te keuren om een netto-nul-economie te bewerkstelligen.

Wij moedigen alle banken aan om doelstellingen aan te nemen om ruim vóór 2050 netto nul te bereiken. De tijd dringt en zonder krachtig optreden van alle stakeholders wereldwijd halen we de klimaatdoelstellingen van Parijs niet. Wij willen zelf zo snel mogelijk netto nul bereiken, uiterlijk in 2035. Triodos Bank kondigde in november 2021 deze toezegging aan in de aanloop naar COP26 in Glasgow. Medewerkers van Triodos Bank UK waren aanwezig op COP26 om te pleiten voor

duurzame financiering en de financiële sector voor een uitdaging te stellen.

Triodos Bank Nederland pleit ervoor de kredietnormen voor hypotheeklen te koppelen aan energiezuinigheid. Na de introductie van dit concept in 2020 in de kredietnormen van Triodos Bank Nederland voor hypotheeklen, is nu een groeiend momentum voor dit standpunt merkbaar. Een van de speerpunten van Triodos Bank België was dit jaar biodiversiteit, wat uitmondde in een drukbezocht online evenement voor klanten met 18 verschillende sprekers. Triodos Investment Management heeft een podcast opgenomen over een toekomstbestendige economie. De

algemeen directeur van Triodos Bank Duitsland heeft overlegd met hun overheid over het taxonomie- en bankenpakket. In Spanje is in 2021 de klimaatveranderingswet aangenomen, met inbegrip van de bepaling over de afstemming van de portefeuille op het Klimaatakkoord van Parijs voor financiële instellingen. Triodos Bank Spanje heeft deelgenomen aan besprekingen over deze wet. Dit zijn specifieke voorbeelden van onze pogingen om het financiële klimaat te veranderen. In al onze openbare optredens, opiniestukken, publicaties of interviews wijzen we op de transformerende kracht van geld en welke rol de financiële sector in de samenleving kan spelen.

Onze kijk op Europese ontwikkelingen in regelgeving en richtlijnen

Triodos Bank is een groot voorstander van de Vernieuwde strategie voor duurzame financiering en een taxonomie geworteld in klimaat- en milieuwetenschap. We zien een duidelijke rol voor de financiële sector om bij te dragen aan een duurzamere en robuustere maatschappij, vooral nu de coronapandemie de noodzaak heeft onderstreept voor het versterken van de duurzaamheid en weerbaarheid van onze samenlevingen en zwakke punten heeft blootgelegd in de manier waarop onze economieën functioneren. Er is een duidelijke vergelijkbaarheid tussen financiële instellingen nodig om greenwashing te kunnen bestrijden.

Ontwikkelingen van EU-taxonomie

Triodos Bank is van mening dat een goede taxonomie transparantie bevordert, greenwashing tegengaat en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleert. Het is echter belangrijk dat Europa niet meegaan met de intentie van diverse lidstaten om aardgas en kernenergie als groen te bestempelen. Samen met andere financiële instellingen heeft Triodos Bank haar ernstige twijfels hieromtrent geuit. In onze filosofie zijn gas en kernenergie in het algemeen onvereenigbaar met het oorspronkelijke doel van het taxonomieproject: een wetenschappelijk onderbouwde lijst van echt groene economische activiteiten en bijbehorende financiële producten. De duurzame overgang is niet gebaat bij een vage en dubbelzinnige taxonomie.

Het Sustainable Finance Action Plan (SFAP) van de EU

In mei 2018 nam de Europese Commissie nieuwe wetgeving aan om de financiële industrie richting drie belangrijke doelen te sturen:

1. Kapitaalstromen sturen richting duurzame investeringen om duurzame en inclusieve groei te bereiken
2. Duurzaamheid opnemen in risicomanagement
3. Transparantie en langetermijndenken aanmoedigen voor financiële en economische activiteiten

Sinds de oprichting meer dan 40 jaar geleden laten wij ons bij de Triodos Bank leiden door vergelijkbare principes. Om die reden steunen en benadrukken wij volledig het belang van deze regelgeving.

Met de invoering van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) komt er vanaf 2020 meer regeldruk om te rapporteren over duurzaamheid. Hoewel dit meer verslagleggingsdruk betekent, staan wij achter de uitvoering van de SFDR, omdat hiermee ook druk zal worden uitgeoefend op de sector om duurzamer te worden. Omdat we al sinds de oprichting in 1980 een waardengedreven bank zijn, geloven we dat ons bedrijfsmodel onze principes, onze minimumnormen en rapportages over belangrijke impactaangelegenheden (kwalitatief, kwantitatief, positief en negatief) ons bij uitstek geschikt maken om ons aan te passen aan het SFAP.

1.3.5 Impact per sector

Onze visie op het meten van impact weerspiegelt onze missie. We blijven zoeken naar kwalitatief bewijs van de impact en we onderbouwen dit met cijfers wanneer dat relevant is. In de praktijkvoorbeelden online kan onze meer kwalitatieve impact worden geraadpleegd (www.annual-report-triodos.com). Dit deel geeft een overzicht van de positieve impact in cijfers die onze leningen en beleggingen in onze belangrijkste impactsectoren (milieu-, sociale en culturele impact) genereren.

Onze beleggings- en relatiemanagers verzamelen informatie over impact door middel van hun interactie met klanten en projecten. In 2021, net als in 2020, was het primaire doel van deze interactie het voor de betreffende sectoren in kaart te brengen van de onmiddellijke behoeften van de klanten welke waren ontstaan door de COVID-19-pandemie. Het was voor onze klanten en beleggings- en relatiemanagers daarom een uitdaging om impactgegevens te verzamelen. De pandemie leidde tot aanzienlijke veranderingen in sommige impactindicatoren, vooral in de culturele sector, en in meer beperkte mate in de sociale sector. Triodos Bank blijft desalniettemin positieve vooruitzichten houden wat betreft de impact die onze financiering mogelijk maakt.

Onze belangrijkste richtlijnen voor impact per sector zijn:

- Bij onze berekeningen meten we alleen projecten met een directe relatie tot onze financiering of beleggingsactiviteiten, tenzij anders vermeld.

- Voor de impactindicatoren gebruik we de contributiebenadering. Dit betekent dat we 100% van de impact rapporteren wanneer we medefinancier zijn van een project, tenzij de resultaten hierdoor onjuist worden weergegeven.
- Als niet 100% van de vereiste gegevens kan worden geregistreerd, baseren we ons op conservatieve schattingen.
- Aangezien de meeste impactcijfers zijn gebaseerd op handmatig verzamelde gegevens van onze kredietklanten en ondernemingen waarin wij investeren, en ondanks strikte definities, kunnen deze gegevens verschillend worden geïnterpreteerd. Om deze reden zijn alle impactgegevens in dit jaarverslag conservatief afgerond.
- De in het verslag van de Raad van Bestuur opgenomen impactgegevens vallen binnen de reikwijdte van de beoordelingsprocedures die door de externe accountant zijn uitgevoerd. Het onderwerpen van onze impactprestaties aan het auditproces (beperkte zekerheid) is een logische stap voor een geïntegreerd bedrijf waarin duurzaamheid de kern uitmaakt van de financiële activiteiten.

Voor uitgebreidere informatie over de metingen per sector zie www.triodos.com/impact-themes.

De gegevens die Triodos Bank verzamelt voor het deel 'Impact per Sector' zullen essentieel zijn voor de toepassing van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) van de EU vanaf 10 maart 2021. U kunt meer lezen over dit onderwerp in Impact begrijpen.

Milieu, inclusief hypotheken (51% van totale portefeuille)

Duurzame energie

Er is een fundamentele transitie nodig om onze economie koolstofarmer te maken. Door kredietverlening en beleggen in zonne-, wind- en waterkrachtenergie stimuleert Triodos Bank deze transitie. We financieren en medefinancieren ook projecten die het gebruik van hernieuwbare bronnen vergroten, de vraag naar energie verminderen en energiezuinigheid promoten.

Eind 2021 financierden Triodos Bank en haar klimaat- en energiebeleggingsfondsen gezamenlijk 586 projecten (2020: 561) in de energiesector. Dit betrof onder andere:

- 494 duurzame energieopwekkende projecten voor wind- (196), zonne- (267) en waterkrachtenergie (29), of een combinatie (2),
- 52 duurzame energieprojecten in opbouwfase
- 40 energie-efficiëntieprojecten, waarvan 19 warmte- en koudeopslagprojecten, 1 broeikasgasneutraal biomassaproject en een breed scala aan initiatieven op het gebied van energie-efficiëntie.

Door ons aandeel in deze duurzame energieprojecten werd ongeveer 0,8 miljoen ton CO₂-equivalent vermeden (2020: 0,9 miljoen ton). De aanzienlijke daling ten opzichte van vorig jaar is toe te schrijven aan minder gunstige weersomstandigheden in 2021, een lager aandeel in de gefinancierde projecten (attributiefactor), en in geringe mate aan bijgewerkte emissiefactoren waarin het toegenomen aanbod van duurzame energie op de markt is verwerkt.

De totale capaciteit van de stroomopwekkingsprojecten bedroeg 6000 MW (2020: 5100 MW), wat overeenkomt met een jaarlijkse elektriciteitsbehoefte van 6 miljoen huishoudens wereldwijd, of bijna 700.000 op basis van een attributiebenadering (2020: 700.000).

Biologische landbouw en natuurontwikkeling

Onze relatie met de grond en de aarde vereist een systemisch perspectief. Een wereldbeeld dat landbouwgrond ziet als het uitgangspunt voor een eindeloos winningsproces is onhoudbaar. In plaats daarvan moet landbouw worden gezien binnen de context van een natuurlijk systeem van voedingsstoffen, water, biodiversiteit, dierenwelzijn en sociale omstandigheden.

Met het areaal biologische landbouwgrond dat in 2021 door Triodos Bank en Triodos Investment Management werd gefinancierd, kon in 2021 het equivalent van ongeveer 34 miljoen maaltijden worden geproduceerd, oftewel voldoende voedsel om ongeveer 31.000 mensen van een duurzaam dieet te voorzien (2020: 30.000). Samen hebben ze ongeveer 33.000 hectare biologische landbouwgrond in heel Europa gefinancierd. Dit is te vergelijken met landbouwgrond zo groot als een voetbalveld voor elke 13 klanten. Elk stuk grond produceerde voldoende voor 610 maaltijden per jaar.

Ook hebben we ongeveer 33.000 hectare natuurgebied en natuurontwikkeling gefinancierd (2020: 30.000 hectare), wat neerkomt op ongeveer 440 m² land per klant. Dit land is van belang voor de afvang of opname van CO₂ uit de atmosfeer.

In 2021 werden meer dan 38.000 kelinschalige landbouwers (2020: 35.000) in negen opkomende landen wereldwijd direct en eerlijk betaald bij de levering van hun oogsten dankzij de handelsfinanciering die Hivos-Triodos Fund verstrekt aan landbouwcoöperaties en -bedrijven. De wereldwijde logistieke crisis die vertragingen in de transportsector veroorzaakte door een gebrek aan containers en de uitzonderlijk hoge koffieprijs op de handelsmarkt leidden in 2021 tot extra liquiditeitsbehoefte voor een aantal van onze klanten.

De landbouwers beschikten in 2021 over 49.000 hectare aan gecertificeerde biologische

landbouwgrond (2020: 56.000). Nog eens ongeveer 5.800 (2020: 8.400) hectare was in conversie. De oogsten brachten 11 verschillende soorten fairtrade- en biologische producten naar internationale markten, waaronder koffie, cacao, rijst, vruchtensappen en superfoods.

Duurzaam vastgoed en duurzame hypotheek voor particulieren

Behalve duurzame hypotheek die huishoudens stimuleren om hun CO₂-voetafdruk te verminderen, financieren Triodos Bank en Triodos Investment Management ook nieuwbouw- en renovatieprojecten die voldoen aan hoge duurzaamheidsstandaarden.

In 2021 financierden Triodos Bank en Triodos Investment Management direct via Retail Banking en via duurzaam vastgoed circa 21.700 woningen en appartementen (2020: 17.600), een toename van 23%. Daarnaast hebben we ongeveer 510 commercieel vastgoedprojecten gefinancierd (2020: 480), bestaande uit ongeveer 950.000 m² voor kantoren en andere commerciële ruimten (2020: 830.000m²) en ongeveer 1 miljoen m² aan bouw- en te saneren industrieterreinen (2020: 981.000 m²).

Sociaal (21% van de totale portefeuille)

Gezondheidszorg

Triodos Bank is van mening dat een goede fysieke en mentale gezondheid en welzijn essentieel zijn voor een betere levenskwaliteit. Daarom financieren we medische centra die aanvullende gezondheidszorg en zorg voor ouderen en terminaal zieke mensen bieden.

Dankzij haar financiering in heel Europa verbleven in 2021 ongeveer 45.000 personen (2020: 45.000) in 660 door Triodos Bank en Triodos Investment Management gefinancierde verzorgingshuizen, wat

overeenkomt met 22 dagen zorgverlening per klant van Triodos Bank.

Sociale projecten en sociale huisvesting

Een van de strategische thema's van Triodos Bank is sociale inclusie bewerkstelligen. We financieren de ontwikkeling van kansarme personen via activiteiten die speciale sociale doelstellingen willen bereiken. Bijvoorbeeld met werkgelegenheidsprogramma's zonder winstoogmerk, jeugdcentra, integratieprogramma's en andere maatschappelijke projecten. Ook verstrekken we leningen aan organisaties die voorzien in betaalbare huisvesting voor mensen die daar de meeste behoefte aan hebben.

In 2021 financierden Triodos Bank en Triodos Investment Management ongeveer 800 maatschappelijke projecten (2020: 720) en 220 sociale huisvestingsprojecten, waardoor direct en indirect woonruimte is gerealiseerd voor ongeveer 59.000 mensen (2020: 59.000).

Financiële inclusie

We zijn van mening dat sociale inclusie verbetert door financiële inclusie. We financieren waardegedreven organisaties die werken aan inclusieve financiering in de hele wereld, omdat zij eerlijke en transparante financiële diensten toegankelijk maken voor particulieren en kleine bedrijven. Door mensen deel te laten nemen aan het financiële systeem wordt de sociale en economische ontwikkeling krachtig gestimuleerd, wat bijdraagt aan het bereiken van verschillende SDG's.

Eind 2021 financierden de financiële inclusiefondsen van Triodos Investment Management 111 instellingen (2020: 109) in 47 landen. Deze waardengedreven instellingen variëren van kleine ngo's die op

onderontwikkelde markten actief zijn tot digitale kredietverleningsplatforms en volwaardige banken die een reeks eerlijke, transparante financiële diensten toegankelijk maken voor particulieren en kleine bedrijven.

Gezamenlijk bereikten deze financiële dienstverleners ongeveer 18,6 miljoen mensen die in 2021 voor onvoorziene kosten en hun toekomst spaarden (2020: 20,2 miljoen). De daling van het aantal spaarders ten opzichte van vorig jaar is vooral te wijten aan de vervanging van een paar grote instellingen in de portefeuille voor diverse nieuwe bedrijven waarvan we verwachten dat ze in 2022 zullen groeien.

Er zijn 17,8 miljoen kredietnemers bereikt die het geld gebruikten om hun bedrijf op te starten of uit te breiden, een inkomen te verwerven en de kwaliteit van hun leven te verbeteren (2020: 18,2 miljoen). Twee derde van hen woont in plattelandsgebieden. In de meeste landen is de economie weer geopend en was herstel en groei te zien. De microkredietverlening en financiering van het MKB waren de eerste die herstelden en er werden grotere kredieten verleend.

Van de kredietklanten is 76% vrouw. Vrouwen in ontwikkelingslanden en opkomende economieën bevinden zich vaak in een achterstandspositie. Als wij vrouwen de vrijheid bieden baas te zijn over hun eigen inkomen en zelf hun gezin te kunnen onderhouden, versterken we hun positie.

Cultuur (8% van totale portefeuille)

Kunst en cultuur

Kunst en cultuur spelen een belangrijke rol in de persoonlijke ontwikkeling van mensen en in de sociale samenhang. Ze onthullen nieuwe invalshoeken, inspireren en zorgen voor verbinding. Als gevolg van de wereldwijde pandemie is de mobiliteit drastisch verminderd en zijn de sociale beperkingen toegenomen. Als gevolg daarvan werden veel geplande activiteiten in de kunst- en cultuursector moeilijk of onmogelijk uit te voeren na het uitbreken van de COVID-19-pandemie in maart 2020. Triodos Bank heeft nauw contact gehouden met haar klanten en heeft extra door de overheid gegarandeerde coronakredieten verstrekt om ervoor te zorgen dat zij hun activiteiten tijdens de pandemie konden voortzetten.

De impactcijfers liggen in veel gevallen begrijpelijkerwijs onder die van voor de pandemie. Meerdere organisaties zijn er echter in geslaagd online streamingprogramma's te ontwikkelen. Sommige trokken zelfs meer toeschouwers dan normaal. De culturele instellingen vertoonden een langzaam herstel in 2021.

In 2021 heeft Triodos Bank door middel van haar krediet- en beleggingsactiviteiten ervoor gezorgd dat 9,9 miljoen bezoekers (2020: 8,4 miljoen) konden genieten van evenementen bij culturele instellingen, waaronder bioscopen, theaters en musea. Dat aantal komt overeen met 13 culturele ervaringen per klant van Triodos Bank.

De financiering van Triodos Bank en Triodos Investment Management ondersteunde ook circa 3.500 kunstenaars en creatieve bedrijven die actief zijn in de culturele sector (2020: 4.100). De daling in 2021 is met name te wijten aan een verandering bij één grote klant die veel faciliteiten voor artiesten beheert. De theater-, muziek en dansproducties van deze creatieve bedrijven werden live of via

online streaming bijgewoond door 3,3 miljoen mensen (2020: 3,5 miljoen). Door Triodos Bank gefinancierde nieuwe film- en mediaproducties (vooral in Spanje) trokken meer dan 8 miljoen kijkers (2020: 11 miljoen).

Triodos Bank en Triodos Investment Management financierden tevens organisaties die voorzagen in 4.700 betaalbare ruimtes voor creatief werk en culturele activiteiten, zoals workshops en muziekcursussen (2020: 4.300).

Onderwijs

Triodos Bank is van mening dat onderwijs grote voordelen biedt voor individuele personen wat betreft persoonlijke ontwikkeling en welzijn, en voor de maatschappij wat betreft economische ontwikkeling en sociale samenhang. Organisaties die we in deze sectoren financieren omvatten scholen, opleidingsinstituten en conferentiecentra.

In 2021 hebben ongeveer 786.000 mensen geprofiteerd van het werk van 610 onderwijsinitiatieven die door Triodos Bank zijn gefinancierd (2020: 623.000). Elke klant van Triodos Bank heeft het voor één persoon mogelijk gemaakt onderwijs te volgen.

1.3.6 Klimaatimpact van onze kredieten en fondsbeleggingen

Triodos Bank steunt de duurzame en inclusieve transitie van onze economieën en samenleving in lijn met de klimaatdoelstelling van Parijs om de temperatuurstijging te beperken tot ten hoogste 1,5 graden Celsius boven pre-industriële niveaus. Tijdens de COP26 in november 2021 hebben wij ons transitieplan bekendgemaakt. Hierin zetten we uiteen hoe we zo snel mogelijk en uiterlijk in 2035 netto nul denken te bereiken.

We streven ernaar de uitstoot van broeikasgassen van alle kredieten en beleggingen van Triodos Bank sterk terug te dringen met behulp van op wetenschap gebaseerde doelstellingen (Science Based Targets) en daarbij ook rekening te houden met, bijvoorbeeld, biodiversiteit en sociale inclusie. Eventuele resterende uitstoot wordt gecompenseerd of 'ingeaald' door grote investeringen in natuurprojecten die broeikasgassen uit de lucht halen. De As One to Zero-doelstelling van Triodos Bank stemt haar portefeuille van kredieten en beleggingen van fondsen af op een maximale wereldwijde temperatuurstijging van 1,5 graden Celsius.

In deze context heeft Triodos Bank in 2015 tijdens de baanbrekende Klimaatconferentie van Parijs de Dutch Carbon Pledge ondertekend. Doel daarvan is de uitstoot van broeikasgassen of koolstof te meten en te publiceren en ervoor te zorgen dat de uitstoot in lijn blijft met de ambities van het Klimaatverdrag van Parijs. Het initiatief lanceerde het Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF), een samenwerking tussen Nederlandse

financiële instellingen die is uitgegroeid tot een wereldwijde standaard: The Global GHG Accounting and Reporting Standard for the Financial Industry. Door wijdverbreid gebruik van de wereldwijde PCAF-standaard kunnen belanghebbenden de broeikasgasuitstoot van banken en andere financiële instellingen vergelijken. Triodos Bank speelde een katalyserende rol bij deze ontwikkelingen en neemt nog altijd actief deel aan de ontwikkeling en belangenbehartiging van de methodologie. Als een van de eerste banken die op deze wijze rapporteert, werken we actief samen met onze partners om anderen aan te moedigen hetzelfde te doen.

851 kton

CO₂e aan vermeden emissies als resultaat van door Triodos Bank gefinancierde duurzame energieprojecten

De PCAF-standaard in de praktijk

Omdat de belangrijkste impact op de economie en de samenleving afkomstig is van onze kredieten en beleggingen, is de geharmoniseerde benadering van PCAF gericht op het meten van de koolstofvoetafdruk van deze activaklassen. Triodos Bank heeft de PCAF-methodologie in 2018 voor het eerst geïmplementeerd en gerapporteerd en maakt sinds 2019 de koolstofverantwoording van al onze kredieten en beleggingen van fondsen openbaar.

Door de uitstoot per activaklasse in kaart te brengen, kunnen we de huidige kritieke gebieden binnen onze portefeuille identificeren. Dit was een nuttige leidraad bij het vaststellen van de wetenschappelijk onderbouwde doelen volgens de Science Based Targets (SBTi) en helpt ons bij het uitstippelen van een langetermijnstrategie die in overeenstemming is met het Klimaatakkoord van Parijs.

Geleid door de Global GHG Accounting and Reporting Standard for the Financial Industry van het PCAF en in samenwerking met het PCAF-adviseursteam van Guidehouse hebben we onze rapporterings- en meetprincipes als volgt gedefinieerd:

- Hoewel de uitstoot van broeikasgassen meer dan alleen koolstof bevat, gebruiken we deze term in onze verslaglegging om de uitstoot van broeikasgassen aan te duiden.
- De uitstoot van broeikasgassen worden gemeten in ton CO₂-equivalent (CO₂e) en ingedeeld in drie hoofdtypen:
 - *Ge genereerde uitstoot*: Uitstoot van broeikasgassen uit diverse economische activiteiten. Dit betreft koolstof die in de atmosfeer terecht komt.
 - *Afgevangen, of geabsorbeerde, uitstoot van broeikasgassen*: uitstoot van broeikasgassen die is afgevangen in natuurlijke CO₂-opslag zoals bomen, planten, grond, enz. Hierbij gaat het om de daadwerkelijke verwijdering van koolstof uit de atmosfeer.
 - *Vermeden uitstoot*: Uitstoot van broeikasgassen uit stroomopwekking op basis van fossiele brandstoffen die is vermeden door opwekking van duurzame energie. Hoewel vermeden uitstoot een zeer positieve rol speelt, wordt hierdoor geen koolstof uit de atmosfeer verwijderd. Daarom tonen we deze vermeden uitstoot in onze grafieken en tabellen onder de feitelijke uitstoot. En het is belangrijk om op te merken dat onze cijfers voor vermeden uitstoot uiteindelijk

zullen gaan dalen, zelfs als de hoeveelheid energie die wordt opgewekt door de duurzame-energieprojecten die we financieren toeneemt. Dat komt doordat het algehele energiesysteem minder koolstofintensief aan het worden is. Energie uit fossiele brandstofbronnen neemt af en zal blijven afnemen, terwijl energie uit duurzame bronnen toeneemt. Hierdoor ontstaat een duurzamer energiesysteem.

- Bij onze gefinancierde uitstoot hebben we de toerekeningsmethodiek gehanteerd. Dit betekent dat we de uitstoot berekenen in verhouding tot het aandeel van onze financiering in een project of op de balans van een klant. Als we bijvoorbeeld verantwoordelijk zijn voor de helft van de financiering van een project, rapporteren we de helft van de uitstoot die is gegenereerd of vermeden door dat project. Deze toerekeningsmethodiek is een nauwkeurigere weergave van de verantwoordelijkheid van Triodos Bank voor de uitstoot van broeikasgassen die de bank financiert en komt overeen met de PCAF-methodologie.
- Wij streven ernaar jaarlijks de algehele datakwaliteit van onze koolstofmetingen te verbeteren, zodat we beter inzicht hebben en beter kunnen sturen op onze doelstellingen. Het kwaliteitsniveau van de gegevens wordt in de onderstaande tabel aangegeven. Dit jaar is de datakwaliteit gedaald van 3,1 naar 3,5 op een schaal van vijf, waarbij 1 de hoogste score is. De lage kwaliteitscore is te wijten aan de gegevens die zijn gebruikt om de koolstofuitstoot

van de Nederlandse hypotheekportefeuille te berekenen. Voorheen gebruikten we gegevens over het werkelijke energieverbruik van onze portefeuille (in 2019 werden deze aangeleverd door het Centraal Bureau voor de Statistiek), wat een beter geclassificeerde gegevensbron is. Voor dit jaar zijn deze gegevens echter verouderd. In plaats daarvan hebben we voor 2021 de energielabelmethode toegepast, die een lagere datakwaliteitsscore heeft. Het is de bedoeling deze score in het komende jaar te verbeteren door ook m²-gegevens te gebruiken.

- Voor het jaarverslag voor 2021 hebben we de gebouwgebonden emissiefactoren op basis van CBS- en ECN-gegevens gewijzigd naar de nieuwe PCAF-database Laudes. Op 14 februari 2022 introduceerde PCAF de Europese databank met emissiefactoren voor gebouwen (gefinancierd door de Laudes Foundation). Deze openbare database biedt de financiële sector de mogelijkheid om de gefinancierde uitstoot van hun Europese gebouwenportefeuilles te meten en te volgen om hun doelen voor netto nul te halen. Triodos Bank is een van de eerste financiële instellingen die deze database daadwerkelijk gebruikt, waardoor ze betrokken is geweest bij het validatieproces.

Voor lezers die behoefte hebben aan meer informatie, is er op onze website een afzonderlijk

methodologieverslag beschikbaar over hoe de PCAF-norm op deze portefeuille is toegepast.

Onze gefinancierde uitstoot

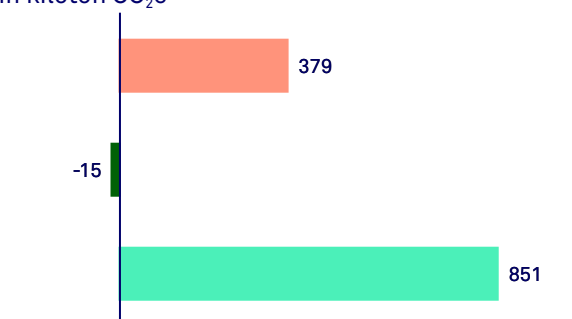
De aanhoudende COVID-19-pandemie vormde in 2021 wederom een onverwachte uitdaging, die gevolgen had voor het energieverbruik en de uitstoot van broeikasgassen in de hele wereld. Aangezien de gebruikte emissiefactoren zijn gebaseerd op 2020 of eerder, is de analyse van de effecten van COVID-19 in dit stadium niet volledig weergegeven in de emissiefactoren voor 2021. Het effect van COVID-19 op de uitstoot zal waarschijnlijk tijdelijk zijn. Er zijn dan ook naast de jaarlijkse actualisatie van de emissiefactoren geen handmatige correcties doorgevoerd.

De uitstoot van broeikasgassen die kan worden toegeschreven aan kredieten en directe fondsbeleggingen van Triodos Bank in 2021 wordt in dit hoofdstuk weergegeven in twee grafieken en een gedetailleerde tabel.

In de eerste grafiek is de uitstoot van onze portefeuille in kiloton CO₂e weergegeven. De tweede grafiek toont de intensiteit van de broeikasgasuitstoot van Triodos Bank per uitgeleende en belegde miljard euro. Het geeft belanghebbenden een indicatie van de impact van

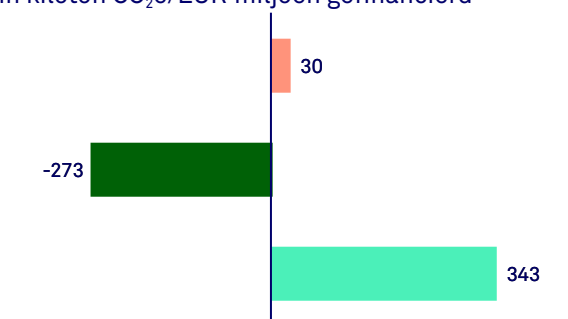
Klimaatimpact van onze kredieten en investeringen

in kiloton CO₂e

Klimaatimpact in intensiteit van de uitstoot over 2021

in kiloton CO₂e/EUR miljoen gefinancierd

onze financiering op gegeneerde, afgevangen en vermeden uitstoot die kan worden vergeleken met andere financiële instellingen.

In 2021 werd ongeveer 379 kton CO₂e in uitstoot gegeneerd door kredieten en fondsbeleggingen in deze klimaatimpactmeting (2020: 372 kton CO₂e). Dit cijfer is verrekend met 3 kton CO₂e afgevangen uitstoot van de biologische landbouwsector. De toename van de gegeneerde uitstoot ten opzichte van vorig jaar is vooral te wijten aan de toegenomen beleggingsvolumes in de Impact Equities and Bonds-fondsen (IEB-fondsen). Dit werd grotendeels gecompenseerd door lagere uitstoot voor (Nederlandse) woninghypotheken. De toepassing van energielabels resulteerde in lagere uitstoot, wat de duurzaamheid van onze huidige hypotheekportefeuille weerspiegelt. Andere veranderingen ten opzichte van vorig jaar zijn de toegenomen krediet- en investeringsvolumes en de toepassing van de nieuwe emissiefactoren voor Europese gebouwgebonden activa (de PCAF-database).

Triodos Bank financiert ook projecten voor bosbouw en natuurontwikkeling. Dit resulteerde in de afvang van ongeveer 15 kton CO₂e (2020: 14 kton CO₂e), wat overeenkomt met ten minste 320.000 volwassen bomen en genoeg is om de uitstoot van de landbouwsector te compenseren.

Met de duurzame energie- en energiebesparingsprojecten die wij financieren, werd meer dan 851 kton CO₂e-uitstoot vermeden in vergelijking met stroomopwekking op basis van fossiele brandstoffen (2020: 933 kton CO₂e). Dit komt overeen met het vermijden van uitstoot van meer dan 5,8 miljard door auto's afgelegde kilometers.

Het aantal energieopwekkende projecten dat we in Europa en in opkomende markten financieren is in 2021 met 10 gestegen naar 494. We zagen ook een toename van de totale elektriciteitsproductie van onze gefinancierde projecten. Dit werd echter sterk afgeremd door minder gunstige weersomstandigheden voor de zonne- en waterkrachtprojecten en de windprojecten. Helaas was 2021 een behoorlijk slecht windjaar in Europa. Ondanks de aanzienlijke toename van de groene stroomproductie en de energiebesparingen uit onze duurzame-energieportefeuille, is de totale toegeschreven vermeden uitstoot gedaald. Dit kan worden verklaard door lagere aandelen in de gefinancierde projecten (toerekenings- of attributieactoren), en voor een klein deel aan geactualiseerde emissiefactoren waarin het toegenomen aanbod van duurzame energie op de markt is verwerkt.

Over het algemeen blijkt uit de resultaten duidelijk dat het jarenlang financieren van een duurzame economie heeft geleid tot een aanzienlijke omvang vermeden uitstoot ten opzichte van de door ons gegeneerde en afgevangen uitstoot.

De volgende tabel toont de koolstofuitstootgegevens van onze financiering per sector, in zowel absoluut als relatief (uitstootintensiteit) opzicht, en de score voor de datakwaliteit van ieder item.

Wij zullen in de toekomst blijven rapporteren over de klimaatimpact van onze eigen activiteiten en van onze kredieten en fondsbeleggingen. We hopen de kwaliteit van deze gegevens, de methodiek die daaraan ten grondslag ligt en dienovereenkomstig de nauwkeurigheid en relevantie van onze verslaglegging verder te verbeteren.

Klimaatimpact van onze kredieten en fondsbeleggingen

Impactsector	2021				2020
	Totaal uitstaand (miljoen EUR)	Toegerekende uitstoot (kton CO ₂ e)	Uitstoot-intensiteit (kton CO ₂ e/miljard EUR)	Score data-kwaliteit hoge kwaliteit = 1 lage kwaliteit = 5	Toegerekende uitstoot (kton CO ₂ e)
Ge genereerde uitstoot					
Milieu:					
Biologische landbouw	314	11	36	2,9	13
Duurzaam vastgoed	1.043	29	27	3,4	30
Particuliere hypotheke	3.620	11	3	4,0	26
Milieu – overig	305	18	58	5,0	13
Sociaal:					
Ouderenzorg	805	20	25	3,8	29
Gezondheidszorg – overig	483	21	43	5,0	17
Sociale woningbouw	585	20	35	4,0	23
Inclusieve financiering en ontwikkeling	989	13	13	5,0	11
Overig sociaal en gemeenten	477	15	30	5,0	13
Cultuur:					
Kunst en cultuur	535	35	66	4,5	34
Onderwijs	329	11	34	3,8	9
Cultuur – overig	304	19	61	5,0	16
IEB-fondsen					
Bedrijfsaandelen en -obligaties	2.422	154	63	2,4	137
Semioverheid- en staatsobligaties	494	2	4	5,0	2
	12.705	379	30	3,9	372
Afgevangen uitstoot					
Natuurontwikkeling en bosbouw	53	-15	-273	2,9	-14
Netto uitstoot	12.758	364	29	3,9	358
Vermeden uitstoot					
Duurzame energie	2.483	851	343	1,5	933
Totaal¹	15.241			3,5	

¹ Vermeden uitstoot hoeft niet te worden opgeteld omdat de absolute uitstoot ervan nul bedraagt.

1.3.7 Taxonomie-verslaglegging

Wat is de EU-taxonomie?

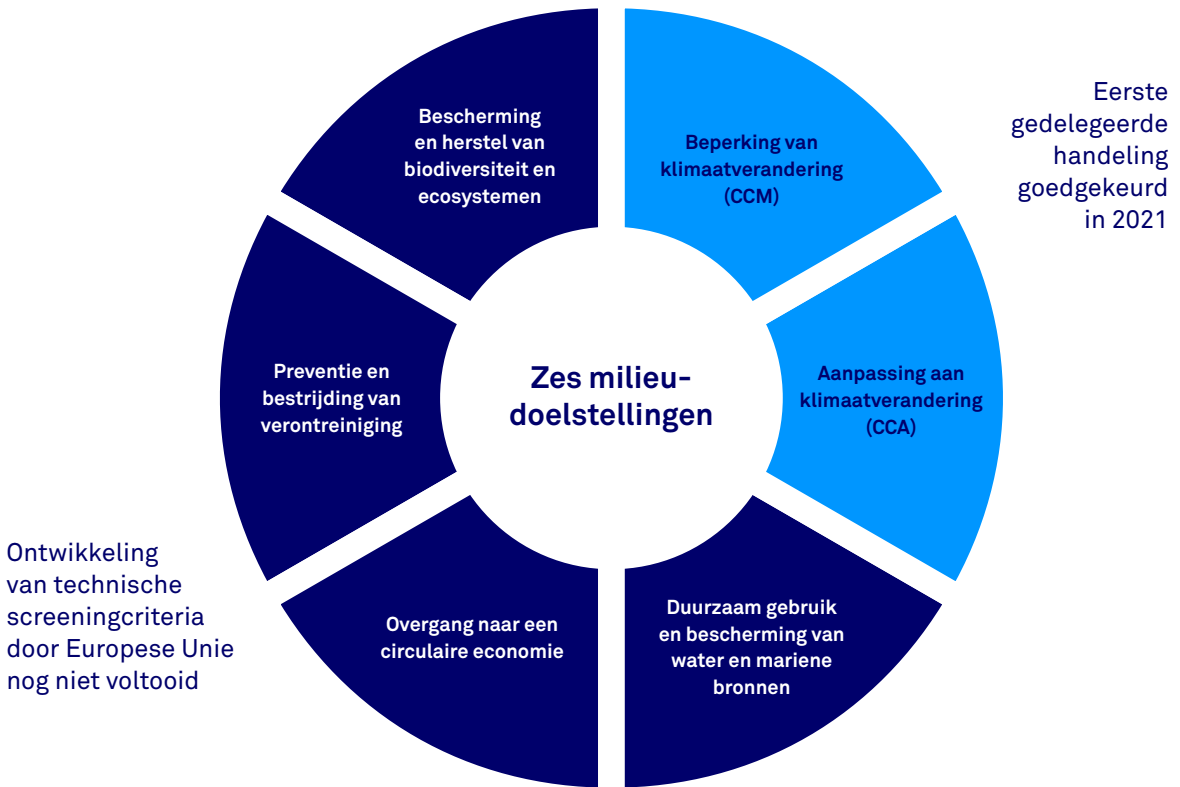
De EU-taxonomie is de lijst van duurzame economische activiteiten van de EU. De taxonomie beschrijft welke beleggingen als groen worden beschouwd. Dit bevordert transparantie, gaat greenwashing tegen en stimuleert de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst. Dit is een ontwikkeling die door Triodos van harte wordt ondersteund. Triodos Bank is echter tegen plannen om het gebruik van aardgas en kernenergie te classificeren als groene overgangstechnieken. Hierdoor zou de toegevoegde waarde van de taxonomie in het gedrang komen en veranderen van een op wetenschap gebaseerde lijst in een controversieel instrument dat in wezen greenwashing stimuleert.

Wat moet Triodos Bank openbaar maken?

Alle bedrijven die op grond van de NFRD (richtlijn niet-financiële rapportage) verplicht zijn verslag uit te brengen over hun niet-financiële informatie, zijn verplicht in hun jaarverslag informatie over de EU-taxonomie te verstrekken. De taxonomieverordening van de EU bevat vereisten voor de rapportage van de economische activiteiten die onder de taxonomie vallen. Als kredietinstelling moet Triodos rapporteren over de taxonomieconformiteit in de vorm van de Green Asset Ratio (GAR - verhouding groene activa). De GAR geeft het aandeel weer van de activa van een kredietinstelling die worden gefinancierd en belegd in economische activiteiten die aansluiten bij de taxonomie (de teller), als percentage van de totale gedekte activa (de noemer). Aan taxonomie gerelateerde KPI's voor risicoposities buiten de balanstelling, zoals financiële garanties en activa in beheer, worden afzonderlijk gerapporteerd op basis van de in de gedelegeerde handelingen opgenomen sjablonen. De activa in beheer maken geen deel uit van de verplichte informatieverstrekking, aangezien externe informatieverstrekkers momenteel alleen ramingen verstrekken voor verenigbaarheid met de taxonomie, terwijl directe informatie hieromtrent naar verwachting in 2022 beschikbaar zal zijn¹.

¹ In artikel 10 van de gedelegeerde handeling voor openbaarmakingen wordt alleen verwezen naar het (balans)totaal van de activa. Activa in beheer wordt niet expliciet genoemd als een verplichting voor de verslaglegging over verenigbaarheid. Er kan dan ook worden geconcludeerd dat openbaarmaking van de activa in beheer niet verplicht is. Bovendien is nog geen informatie over de directe deelneming verkregen, wat inhoudt dat overeenkomstig de verplichte openbaarmakingsregels geen verslag kan worden uitgebracht over de taxonomieverenigbaarheid of dat dit nul zou zijn. Niettemin hebben wij ervoor gekozen de verenigbaarheid van onze activa in beheer vrijwillig openbaar te maken, omdat transparantie tot onze kernwaarden behoort. Bovendien wordt vrijwillige bekendmaking door de EG aangemoedigd.

Taxonomiesubsidiabel: een economische activiteit die wordt beschreven in gedelegeerde handelingen die krachtens de taxonomieverordening zijn vastgesteld, ongeacht of die activiteit aan de technische screeningcriteria voldoet.

In overeenstemming met taxonomie: Een economische activiteit is pas in overeenstemming met de taxonomie indien aan de volgende vier voorwaarden zijn voldaan:

- Substantiële bijdrage aan één of meer milieudoelstellingen van de EU-taxonomie.
- Geen aanzienlijke schade berokkenen (DNSH) aan een van de andere milieudoelstellingen.
- Voldoen aan minimale sociale waarborgen.
- Voldoen aan de technische screeningcriteria (TSC).

De zes milieudoelstellingen van de EU-taxonomie en vier voorwaarden waaraan moet worden voldaan om taxonomieconform te zijn

In het eerste implementatiejaar zijn de rapportagevereisten gericht op de verenigbaarheid met de taxonomie. In de toekomst moeten banken rapporteren over conformiteit met de taxonomie, wat betekent dat aan alle criteria in de bovenstaande afbeelding is voldaan. De berekening van een GAR voor de conformiteit met de taxonomie voor kredietinstellingen zal pas vanaf 2024 vereist zijn met betrekking tot het boekjaar 2023, zoals uiteengezet door de Europese Commissie. Voor de verslagjaren 2021 en 2022 brengen wij alleen

verslag uit over de economische activiteiten die in aanmerking komen voor de taxonomie.

In de richtlijnen van de EU uit december 2021 in de vorm van veelgestelde vragen en bijgewerkt in februari 2022, wordt onderscheid gemaakt tussen verplichte en vrijwillige verslaglegging over de EU-taxonomie. Wat de verplichte verslaglegging betreft, moeten de openbaarmakingen die betrekking hebben op de verenigbaarheid van financiële ondernemingen zijn gebaseerd op feitelijke informatie die door tegenpartijen wordt

verstrekt, overeenkomstig artikel 8, lid 4, van de gedelegeerde handeling voor openbaarmakingen. Aangezien de EU-taxonomie pas op 1 januari 2022 in werking is getreden, verwachten wij dat weinig klanten hun taxonomieverenigbaarheid voor het boekjaar 2021 openbaar hebben gemaakt. Daarom zijn er zeer beperkte mogelijkheden voor Triodos Bank om verslag te leggen over de verplichte openbaarmakingen in het kader van de EU-taxonomie. Triodos Bank wil transparantie bieden aan haar stakeholders door deze informatie vrijwillig te rapporteren door middel van een schatting van de economische activiteit van klanten met hun sectorclassificatie.

Overwegingen omtrent toepassingsgebied: ons duurzame kredietportefeuille valt grotendeels buiten het toepassingsgebied van de EU-taxonomie

Wij erkennen de positieve ontwikkeling van de EU-taxonomie, maar geven ook toe dat in het eerste jaar van de gefaseerde invoering een aanzienlijk deel van onze portefeuille niet als groen kan worden beschouwd volgens de criteria van de EU-taxonomie. We zijn wel van mening dat onze gehele portefeuille een weerspiegeling is van onze missie en voortrekkerspositie als een bank die op waarden is gebaseerd. Hoewel Triodos Bank verslag moet leggen over de EU-taxonomie, vallen niet alle vorderingen onder het huidige toepassingsgebied van de taxonomie. Een beoordeling van verenigbaarheid met de taxonomie is dan ook niet mogelijk. Het toepassingsgebied van de EU-taxonomie is in verschillende opzichten beperkt:

Duurzame doelstellingen in 2021 dekken niet alle milieu- of sociale aspecten

Momenteel zijn alleen de eerste twee duurzame doelstellingen, beperking en aanpassing van de klimaatverandering, in de EU-wetgeving inzake taxonomie opgenomen. Voor deze twee doelstellingen heeft de EU-taxonomie een beperkt

aantal economische activiteiten aangewezen die in aanmerking komen. De dekking zal in de komende jaren worden uitgebreid. Hoewel veel van onze gefinancierde activiteiten, zoals duurzame energie en duurzaam vastgoed, binnen het toepassingsgebied vallen voor het bepalen van de verenigbaarheid met de taxonomie, valt een groot aantal gefinancierde activiteiten momenteel buiten dit toepassingsgebied. Triodos Bank heeft namelijk aanzienlijke posities in sectoren als gezondheidszorg, onderwijs en kunst en cultuur, die momenteel (nog) niet in aanmerking komen. Wij verwachten dat veel van onze activiteiten, bijvoorbeeld duurzame landbouw, waarschijnlijk in aanmerking zullen komen wanneer de technische selectiecriteria voor andere milieudoelstellingen van kracht worden.

MKB's, waaruit het grootste deel van onze kredietportefeuille bestaat, vallen buiten het toepassingsgebied

Het toepassingsgebied van de EU-taxonomie werd beperkt tot grote ondernemingen die onder de richtlijn voor niet-financiële rapportage (NFRD) vallen. Vanwege de verwachte hoge verslagleggingsdruk en de geringe(re) vergelijkbaarheid van informatie voor kleinere tegenpartijen, valt het MKB (midden- en kleinbedrijf) voornamelijk buiten het toepassingsgebied van de verslagleggingsverplichting voor de taxonomie, met uitzondering van groene obligaties zoals aangegeven in de veelgestelde vragen van artikel 8 van de Commissie van december 2021. Triodos Bank heeft een grote blootstelling aan het MKB binnen haar bankactiviteiten, maar ook in de alternatieve beleggingsfondsen die grotendeels bestaan uit MKB's die niet aan de beurs zijn genoteerd. Deze beide belangrijke blootstellingen vallen niet onder de huidige verplichte taxonomieverslaglegging.

Hoewel wij ervan overtuigd zijn dat onze MKB-posities grotendeels voor de taxonomie in aanmerking zullen komen en zelfs taxonomieconform zullen zijn, zal Triodos echter in het eerste jaar van vrijwillige verslaglegging geen voor de taxonomie in aanmerking komende MKB-posities opnemen voor kredietverlening buiten de groene obligaties om. Wij zullen wachten

op verdere richtlijnen van de EU over deze blootstellingen, aangezien wij willen voorkomen dat de ramingen voor de verenigbaarheid met de taxonomie grote afwijkingen en mogelijk verkeerde voorstellingen laat zien tussen vrijwillige en verplichte openbaarmakingen.

Volgens de verplichte openbaarmakingsregels is alleen directe taxonomie-informatie van klanten toegestaan en die hebben we nog niet tot onze beschikking.

Aangezien 2022 het eerste jaar is waarin NFRD-tegenpartijen directe informatie zullen inleveren voor hun taxonomiecijfers, is voor Triodos Bank geen verplichte openbaarmaking op basis van directe input van klanten mogelijk in boekjaar 2021. Dit betekent dat onze verplichte openbaarmakingscijfers zeer beperkt zullen zijn als gevolg van beperkte blootstellingen aan ondernemingen die op grond van de NFRD verplicht zijn verslag uit te brengen. Aangezien wij het als onze verantwoordelijkheid zien om onze voortrekkersrol op het gebied van duurzame financiering te behouden, verstrekken wij vrijwillig informatie over de EU-taxonomie. Hiervoor gebruiken wij de NACE-codes van tegenpartijen en de impactgegevens van klanten om in te schatten of zij voor de taxonomie in aanmerking komen.

Volgens de veelgestelde vragen over de taxonomie van de EU bepalen alle omschrijvingen van economische activiteiten in Bijlage I en II bij de gedelegeerde klimaatwet dat de economische activiteiten in de respectieve categorie kunnen overeenkomen met een of meer specifieke NACE-codes. Alleen de specifieke beschrijving van de activiteit in de gedelegeerde klimaatwet geeft het exacte toepassingsgebied aan van de activiteiten die onder deze wet vallen. Dit houdt in dat de NACE-classificatie weliswaar ondersteunend kan zijn, maar dat de technische selectiecriteria een richtlijn zijn. Hoewel Triodos Bank erkent dat een nauwkeurige beschrijving van economische activiteiten exacter is dan een bedrijfs-NACE-code, hebben we dit eerste jaar van vrijwillige verslaglegging de NACE-code gebruikt als een eerste proxy, samen met impactgegevens voor

tegenpartijen in de duurzame-energiesector. Wij verwachten dat we in de komende jaren meer gebruik zullen maken van taxonomie-informatie van directe klanten voor de verslaglegging.

Triodos Bank N.V. 2021 taxonomieverenigbaarheids-cijfers²

Volgens de huidige beperkte taxomiedefinities van de EU komt 35,1% van de gedekte activa van Triodos Bank in aanmerking voor de taxonomie (volgens de verplichte openbaarmaking).

In de eerste tabel vindt u een overzicht van de activa die bij de berekening van de GAR buiten beschouwing zijn gelaten en de activa die daarbij wel in aanmerking zijn genomen. Per 31 december 2021 heeft Triodos Bank een balanstotaal van EUR 16,6 miljard, exclusief de voorziening voor ECL (Expected Credit Loss - verwachte kredietverliezen). Van deze totale activa is EUR 10,9 miljard (65,7%) opgenomen in de noemer (onze gedekte activa). Van de gedekte activa komt EUR 4 miljard, of 37,2%, in aanmerking voor de taxonomie volgens onze vrijwillige openbaarmaking. EUR 5,7 miljard, of 34,3% van de totale activa, is niet opgenomen in de berekening van de GAR. De uitgesloten activa zijn voornamelijk afkomstig van kasmiddelenposities jegens centrale banken en overheden.

Dit percentage lijkt laag in het kader van onze missie. Dit is voornamelijk het gevolg van de grote blootstelling aan MKB's die niet verplicht zijn aan de taxonomie gerelateerde informatie openbaar te maken. EUR 6 miljard van de EUR 6,4 miljard aan activa in de noemer (55,3% van de gedekte activa en 36,3% van de totale activa) heeft betrekking op vorderingen op (niet-)financiële tegenpartijen die niet onder de NFRD vallen en dan ook niet verplicht zijn om verslag te leggen over de EU-taxonomie. Dit is voornamelijk toe te schrijven aan vorderingen op het MKB en op het VK, die als niet-EU-land buiten het toepassingsgebied van de EU-taxonomie valt.

² Het volledige verslagleggingssjabloon is opgenomen in Bijlage VII van het Engelstalige Annual Report.

Bovendien is voor het merendeel van onze zakelijke kredieten en schatkistposities na 2021 geen informatie over de directe tegenpartij ontvangen, waardoor het percentage van de taxonomie dat voor deze sectoren in de verplichte openbaarmaking is opgenomen, vrijwel nihil is. De belangrijkste factor voor onze verenigbaarheidsscore voor de taxonomie is dan ook onze blootstelling aan hypotheekleningen die betrekking hebben op vastgoedactiviteiten en in aanmerking komen

voor de beperking van klimaatverandering. Andere in aanmerking komende activiteiten zijn gespecialiseerde kredietverstrekkingen aan lokale overheden en groene obligaties. De laatste categorie van activa die in aanmerking komen, heeft betrekking op residentieel en commercieel onroerend goed dat is verkregen door inbezitting. Deze activa zijn gerelateerd vastgoed en komen derhalve in aanmerking voor de taxonomie.

Balansposten in miljoenen EUR	Bruto- boekwaarde	Percentage van	Verplichte openbaarmaking ¹		Vrijwillige openbaarmaking ¹	
			Waarvan: verenigbaar	Taxonomie- verenigbaar %	Waarvan: verenigbaar	Taxonomie- verenigbaar %
Totaal activa²	16.554	100,0%	3.815	23,0%	4.039	24,4%
Waarin begrepen: Activa uitgesloten voor berekening van GAR	5.682	34,3%				
Soevereinen (vorderingen op regionale en centrale overheden en gewone kredietverlening aan lokale overheden)	1.354	8,2%				
Blootstelling centrale banken	4.328	26,1%				
Waarin begrepen: Activa die worden opgenomen in de berekening van GAR	10.872	65,7%	3.815	35,1%	4.039	37,1%

¹ De lege gemarkeerde delen zijn opzettelijk leeg gelaten. Er wordt geen informatie weergegeven omdat activa in de noemer per definitie niet worden getoetst op subsidiabiliteit.

² De brutoboekwaarde omvat niet de waardeverminderingen op kredieten en voorschotten, zodat het totaal van de activa in deze tabel EUR 50 miljoen hoger is dan vermeld in FinRep F01.01 of IFRS totaal activa waarin de aftrek voor waardeverminderingen is opgenomen (boekwaarde).

Activa die worden opgenomen in de berekening van GAR in miljoenen EUR	Bruto-boekwaarde	Verplichte openbaarmaking ¹		Vrijwillige openbaarmaking ¹	
		Waarvan: verenigbaar met taxonomie	Taxonomie-verenigbaar%	Waarvan: verenigbaar met taxonomie	Taxonomie-verenigbaar %
Totaal activa die worden opgenomen in berekening van GAR	10.872	3.815	35,1%	4.039	37,1%
Waarin begrepen: GAR: activa in teller	4.460	3.815	85,5%	4.039	90,6%
Groene en duurzame obligaties	55	49	89,1%	49	89,1%
Financiële vennootschappen die onderhevig zijn aan openbaarmakingsverplichtingen van de NFRD	103	-	0,0%	-	0,0%
Niet-financiële vennootschappen die onderhevig zijn aan openbaarmakingsverplichtingen van de NFRD	313	-	0,0%	224	71,6%
Huishoudens	3.811	3.636	95,4%	3.636	95,4%
Gespecialiseerde kredietverstrekkingen aan lokale overheden	172	123	71,9%	123	71,9%
Onderpand verkregen door inbezitneming: residentiële en commerciële onroerende goederen	7	7	100,0%	7	100,0%
Waarin begrepen: Activa die zijn uitgesloten van de teller voor de berekening van GAR (wel opgenomen in de noemer)	6.412				
Financiële vennootschappen die niet onderhevig zijn aan openbaarmakingsverplichtingen van de NFRD (EU)	559				
Niet-financiële vennootschappen die niet onderhevig zijn aan openbaarmakingsverplichtingen van de NFRD (EU)	4.097				
Tegenpartijen uit niet-EU-landen niet onderhevig aan openbaarmakings-verplichtingen van de NFRD	1.358				
Derivaten	20				
Kredieten tussen banken op aanvraag	145				
Kasmiddelen en aan kasmiddelen gerelateerde activa	-				
Overige activa (bijvoorbeeld Goodwill, handelsgoederen, enz.)	232				

¹ De lege gemarkeerde delen zijn opzettelijk leeg gelaten. Er wordt geen informatie weergegeven omdat activa die alleen in de noemer zijn opgenomen per definitie niet worden getoetst op subsidiabiliteit.

De vrijwillige openbaarmaking heeft betrekking op de verplichte openbaarmakingscijfers, maar omvat de NFRD-tegenpartijen waarvoor de verenigbaarheid met de taxonomie wordt geschat op basis van NACE-codes¹ van de tegenpartijen en de impactgegevens voor tegenpartijen in de duurzame-energiesector. Van de gedekte activa komt EUR 4 miljard, of 37,2%, in aanmerking voor de taxonomie in onze vrijwillige openbaarmaking, wat een kleine stijging is vergeleken met de verplichte openbaarmaking. De vrijwillige openbaarmaking leidt niet tot een aanzienlijk hoger percentage voor verenigbaarheid, aangezien slechts EUR 416 miljoen van onze vorderingen betrekking heeft op tegenpartijen die verplicht zijn in hun niet-financiële openbaarmakingen informatie over de taxonomie op te nemen, wat neerkomt op 3,8% van de gedekte activa. Van deze NFRD-plichtige tegenpartijen heeft EUR 103 miljoen betrekking op vorderingen op financiële tegenpartijen die niet in aanmerking komen, aangezien dit over het algemeen geldt voor financiële dienstverlening, behalve bepaalde verzekeringsactiviteiten. Wij verwachten informatie te kunnen verstrekken over de verenigbaarheid van deze financiële instellingen wanneer wij hun directe verenigbaarheidssverklaringen tot onze beschikking hebben.

EUR 224 miljoen euro (71,6%) van de niet-financiële vennootschappen die onder de NFRD-openbaarmakingsverplichting vallen, zijn verenigbaar met de taxonomie op basis van hun NACE-code of wanneer zij duurzame energie hebben opgewekt volgens onze impactrapportagegegevens. Deze ondernemingen zijn met name actief in de energie-, vastgoed- en productiesector. De tegenpartijen die niet in aanmerking komen, hebben redelijk versnipperde activiteiten, maar zijn voornamelijk werkzaam in activiteiten van holdings, andere

persoonlijke activiteiten, gezondheidszorg en maatschappelijk werk. Wij verwachten dat de taxonomieverenigbaarheidsratio de komende jaren aanzienlijk zal toenemen wanneer het toepassingsgebied van de EU-taxonomie wordt uitgebreid tot andere milieudoelstellingen, actuele taxonomieverenigbaarheidsinformatie wordt verkregen en niet alleen NACE-codes worden gebruikt voor de verenigbaarheidsbeoordeling.

Binnen Triodos Investment Management is EUR 289 miljoen aan activa in beheer (exclusief Private Banking en Stichting Hivos Triodos) taxonomieverenigbaar onder onze vrijwillige openbaarmaking, wat neerkomt op 35,6% van de activa in beheer voor bedrijven die onder de NFRD vallen en 5,3% van de totale activa in beheer. Binnen Investment Management bestaat slechts 15% van de activa in beheer uit posities in ondernemingen die onderhevig zijn aan de openbaarmakingsverplichtingen van de NFRD, aangezien onze portefeuille grotendeels bestaat uit kleinere tegenpartijen die niet aan de beurs zijn genoteerd. De verenigbaarheidsratio van 35,6% is met name te danken aan aandelenbelangen in de energie- en verwerkende industrie. Alle beleggingen van Triodos hebben een belang in positieve impact (in overeenstemming met artikel 9 van de SFDR van de EU). Een subgroep van deze beleggingen heeft doelstellingen die gerelateerd zijn aan de EU-taxonomie als belangrijkste doelstelling van de fondsen. Andere beleggingen hebben milieu- of sociale doelstellingen die niet onder de EU-taxonomie vallen.

U vindt meer informatie over de wijze waarop wij de EU-taxonomieverslaglegging hebben toegepast, onze veronderstellingen hierin en de beperkingen die een rol hebben gespeeld in Bijlage VII van het volledige Engelstalige Annual Report 2021. In deze bijlage vindt u ook de volledige rapportagetabel op basis van BVI van de gedelegeerde handeling.

¹ NACE staat voor statistische classificatie van economische activiteiten in de Europese Gemeenschap, of zoals oorspronkelijk gebruikt in het Frans: Nomenclature Statistique des Activités Économiques dans la Communauté Européenne. Zie voor meer informatie Verordening (EG) nr. 1893/2006.

Activa in beheer in miljoenen EUR	Vrijwillige openbaarmaking		
	Netto- activawaarde	Waarvan: verenigbaar met taxonomie	Taxonomie- verenigbaar %
Totaal beheerd vermogen¹	5.401	289	5,3%
Waarin begrepen: obligaties	2.531	59	2,3%
Waarin begrepen: eigenvermogensinstrumenten	2.530	229	9,1%
Totaal activa in beheer: vennootschappen die onderhevig zijn aan openbaarmakingsverplichtingen van de NFRD	810	289	35,6%
Waarin begrepen: obligaties	179	59	33,3%
Waarin begrepen: eigenvermogensinstrumenten	632	229	36,3%

¹ Het totaal van activa in beheer in deze tabel wijkt af van het totaal in de segmentrapportage. Activiteiten voor activa in beheer die niet aan de UCITS/AIF-kwalificatie voldoen (zoals Private Banking en Stichting Hivos Triodos), worden in boekjaar 2021 buiten beschouwing gelaten. Bovendien worden de waarden hier gerapporteerd tegen NAV (nettoactivawaarde), terwijl de segmentrapportage wordt gerapporteerd tegen TNA (totale nettoactivawaarde).

Compliance met de taxonomieverordening: Hoe de Taxonomie in Triodos Bank past

In dit gedeelte gaan we dieper in op de compliance met de EU-taxononomie in onze bedrijfsstrategie, productontwerpprocessen en engagement met klanten en tegenpartijen. Duurzaamheid is een kernwaarde van Triodos Bank en is geïntegreerd in bijna al onze activiteiten. Sinds haar oprichting is Triodos Bank zich bewust van zowel de positieve als negatieve impact van haar beleggings- en financieringsbeslissingen op de samenleving. Er bestaat geen neutrale financiële blootstelling. Kapitaal toewijzen (door te beleggen of krediet te verlenen) moet bewust gebeuren, rekening houdend met zowel de impact op het milieu als de sociale impact.

Triodos Bank hanteert de volgende procedures om te bepalen of onderliggende activiteiten (van financiële producten, kredieten, enz.) duurzaam zijn. Binnen onze bedrijfsactiviteiten worden onze Kredietverstrekkingcriteria en criteria voor overgangsthema's gebruikt om ze te beoordelen op positieve sociale, ecologische en culturele impact. Onze Minimumnormen bepalen de absolute minimumeisen voor elke economische activiteit waaraan wij kredieten verstrekken of waarin wij beleggen. In het

beleid inzake engagement en rentmeesterschap wordt beschreven hoe de samenwerking van Triodos Investment Management met tegenpartijen verloopt voor verbetering van de positieve impact en vermindering van de negatieve impact op het milieu of de samenleving. Let op: deze beleidsregels volgen niet noodzakelijkerwijs de technische selectiecriteria en wijken niet significant af van criteria die zijn bepaald in de EU-taxononomie.

Aangezien duurzaamheid is verankerd in het DNA van Triodos Bank, moet elke afdeling duurzaamheid opnemen in het ontwerp en de werking van onze producten. Een interdisciplinair team binnen Group Finance voert de EU-taxonomieanalyse en -verslaglegging uit voor Triodos Bank N.V. onder verantwoordelijkheid van de financieel directeur en in nauwe samenwerking met de juridische afdeling en andere afdelingen die de regelgeving voor duurzame financiering implementeren. Wij houden een dynamisch methodologiedocument bij waarin wij toelichting geven op de beslissingen die wij nemen omtrent onze verslaglegging en hoe onderliggende activiteiten als milieuvriendelijk kunnen worden aangemerkt. We zullen een verkorte versie publiceren samen met de eerste publicatie van onze taxonomie-KPI's.

In dit eerste jaar bekeken we voornamelijk welke tegenpartijen informatie over beleggingen in het kader van de EU-taxononomie openbaar

moeten maken. Triodos Bank verzamelt periodiek informatie van haar klanten over impactgegevens om onze stakeholders te informeren over wat er met hun beleggingen wordt gedaan. Als gevolg van de EU-taxonomie zullen de verzoeken om informatie aan onze klanten alleen maar toenemen. Triodos Bank houdt de haalbaarheid van de gegevensverzameling onder MKB's bespreekbaar (die momenteel nog niet onder het toepassingsgebied van de taxonomieverslaglegging vallen). In de toekomst is het nodig onze precontractuele documenten en periodieke verslagen te herzien om informatie te verzamelen die betrekking heeft op de EU-taxonomie. Daarnaast zal relevante informatie over de taxonomiesubsidiabiliteit en -afstemming voor bestaande en nieuwe tegenpartijen moeten worden geïntegreerd in relevante processen, bijvoorbeeld het kredietverleningsproces voor algemene en projectspecifieke kredieten, en krediet- en hypothecaire documentatie voor woninghypotheken of bouwdepots.

Wij erkennen dat de toelichting voornamelijk vanuit het perspectief van Triodos Bank wordt verstrekt. In dit eerste implementatiejaar van de aan de EU-taxonomie gerelateerde openbaarmakingen moest Triodos Bank binnen een kort tijdsbestek werken en waren er veel onzekerheden bij het interpreteren van de gedelegeerde handelingen en veelgestelde vragen. In de toekomst zullen onze bedrijfsstrategie, productontwerpprocessen en contacten met klanten en tegenpartijen mogelijk directer aan de EU-taxonomie moeten worden gekoppeld. Dit kan alleen wanneer de regelgevingsinstanties meer duidelijkheid en richtlijnen over de EU-taxonomie verschaffen en wij van de markt en de stakeholders inzicht hebben gekregen in de wijze waarop de EU-taxonomie wordt toegepast.

1.4 Sociaal jaarverslag

Onze missie is geld te laten werken voor een duurzame samenleving waarin menselijke waardigheid centraal staat. Onze medewerkers zijn van essentieel belang voor het realiseren van deze missie: we werken samen om een gezonde, veerkrachtige en diverse gemeenschap van medewerkers te creëren, en een cultuur die ons inspireert om het beste uit onszelf te halen, onze missie te vervullen en onze strategie te realiseren.

Het jaar 2021 daagde ons opnieuw uit om verbonden te blijven, nieuwe collega's te werven, teams te managen en voornamelijk vanuit huis leiding te geven aan onze bank. Triodos en andere financiële instellingen liepen voorop bij het naleven van overheidsmaatregelen om de gevolgen van de coronapandemie zoveel mogelijk te verzachten. Onze respons op deze beperkingen heeft de basis gelegd voor een nieuwe, hybride manier van werken na de pandemie.

Onder nieuw senior management herzien we ons bedrijfsmodel en onze organisatiestructuur om als Eén Bank op te treden door samen te werken en een groepspectief te hanteren bij alles wat we doen.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de voortgang die we hebben geboekt ten opzichte van de doelstellingen voor 2021 zoals gepubliceerd in het jaarverslag 2020. In de alinea's onder de tabel wordt deze voortgang in meer detail besproken.

95%

van onze medewerkers is opgeleid in FLOW-dialogen die zijn gericht op langetermijnontwikkeling

Onze kerndoelstellingen voor 2021	Hoe hebben we gepresteerd?	Voortgang in één oogopslag
De voordelen van hybride werken benutten		
Verlaging van de kantoorkosten door fysieke concentratie van activiteiten door verhuizing naar de Reehorst en één van de twee gebouwen van het hoofdkantoor in Madrid te verhuren.	In Nederland zijn alle medewerkers van het hoofdkantoor verhuisd naar de Reehorst en werden de twee gebouwen van het voormalige hoofdkantoor in Zeist verkocht. TBES heeft in Madrid slechts één kantoorgebouw in gebruik. De kantoorruimte van TBUK is ongewijzigd gebleven ondanks een toename van het aantal medewerkers met 10% sinds het begin van de coronapandemie.	● ● ●
Voortzetting van de hybride manier van werken na de coronapandemie, waardoor meer flexibiliteit op de werklocatie mogelijk is.	Tijdens de korte periode met minder beperkende maatregelen werd de virtuele manier van werken voorgezet (NL). Gemiddeld brachten medewerkers 70% van hun werkuren thuis door en 30% op kantoor. We hebben een bovengrens voor werken op kantoor ingesteld: op enig moment mag niet meer dan 30% van alle medewerkers op kantoor werken. Medewerkers wordt aanzienlijke flexibiliteit ten aanzien van hun werklocatie geboden. De streefcijfers voor de kantoorbezetting na de coronapandemie zijn lokaal vastgesteld (NL / TBBE / TBDE / TBUK). Ter ondersteuning van thuis werkende medewerkers werd een thuistoelage ingesteld (NL / TBUK / TBBE)	● ● ●
Minder CO ₂ -uitstoot	Met een gemiddelde kantoorbezetting van 20% hebben we de CO ₂ -uitstoot van het woon-werkverkeer en zakenreizen aanzienlijk verlaagd. Er is een nieuw mobiliteitsbeleid geïntroduceerd (NL) dat het gebruik van (meer) duurzame vervoermiddelen stimuleert, bijvoorbeeld door multimodaal woon-werkverkeer te faciliteren en vergoeden.	● ● ●

Onze kerndoelstellingen voor 2021	Hoe hebben we gepresteerd?	Voortgang in één oogopslag
<p>Er zal een aanpak worden bepaald om medewerkers en hun managers te ondersteunen bij deze nieuwe manier van flexibel werken, waarbij rekening wordt gehouden met de rol van leiderschap, diversiteit en inclusie, gedrag en de Make Change Work-thema's.</p>	<p>Een introductie tot de 'nieuwe manier van werken op afstand' is opgesteld en met managers gedeeld ter discussie en gebruik binnen hun teams (NL). Er werden workshops voor hybride samenwerking voor managers en teams gehouden, waarbij elk team hun eigen handvest voor hybride samenwerking heeft opgesteld (TBBE).</p> <p>Er werden gespreksronden gefaciliteerd rond het omarmen van hybride werken zonder verlies van de verbinding met de Triodos-cultuur en -gemeenschap (TBUK). Medewerkers worden door middel van een aantal 'COVID-19-pulses' geïnformeerd over hoe collega's met de situatie omgaan en op basis van de resultaten van enquêtes werden actieplannen opgesteld (TBUK / TBES).</p>	<p>● ● ○</p>
Gelijke kansen, diversiteit en inclusie		
<p>In 2021 werd een internationaal onderzoek gericht op gelijkheid, diversiteit en inclusie (EDI) uitgevoerd.</p>	<p>Er werd een groepsbreed onderzoek over EDI uitgevoerd en de resultaten werden via Engage en tijdens Triodos Community Meetings met onze medewerkers gedeeld.</p>	<p>● ● ●</p>
<p>Een diverse groep medewerkers zal als klankbord fungeren en onze aanpak evalueren.</p>	<p>Een klankbord (het Triodos Inclusion Forum) geeft advies over EDI-zaken (TBUK / TBNL).</p> <p>Er zijn lokale EDI-medewerkers aangesteld (TBDE/ TBES) om het bewustzijn en de afstemming tussen groepen te vergroten. Aan de hand van de input uit de enquête, van de Identity Working Group en van diverse lokale initiatieven werd in november de interne EDI-campagne 'From Green to Colourful' gestart.</p>	<p>● ● ○</p>
<p>Er zal een visiedocument worden opgesteld om te komen tot een gemeenschappelijk begrip van diversiteit en inclusie en de doelen die we als Triodos Bank willen nastreven.</p>	<p>We verzamelen input voor dit visiedocument. Er zijn nog steeds gesprekken gaande met de Identity Working Group, de Raad van Bestuur, de Raad van Commissarissen, het management en medewerkers (NL, TBUK, TBBE).</p>	<p>● ○ ○</p>

Onze kerndoelstellingen voor 2021	Hoe hebben we gepresteerd?	Voortgang in één oogopslag
Lerende organisatie		
<p>Onze lerende organisatie wordt versterkt door de implementatie van de Learning Hub (leermanagementsysteem) in de hele Groep. Dit zorgt voor transparantie van de leermogelijkheden en de implementatie van de 'licence to operate' (met de meeste verplichte opleidingen) en ondersteunt functionele leerplannen in onze hele organisatie.</p>	<p>Learning Hub, ons nieuwe leermanagementsysteem, is in de hele Groep uitgerold. Het bevat nu alle programma's van de Triodos Academy evenals de meeste lokale leerprogramma's.</p> <p>Met de uitrol van verschillende verplichte e-learning programma's voor de hele Groep wordt het fundament voor de 'licence to operate' voor de Groep gelegd, om later te worden uitgebreid en verbeterd.</p>	● ● ○
<p>FLOW-gesprekken zullen worden ingebed in alle teams, op alle niveaus van onze organisatie en met alle medewerkers.</p>	<p>FLOW-gesprekken treden in plaats van de traditionele halfjaarlijkse en eindejaarsbesprekingen. Meer dan 95% van alle medewerkers heeft trainingen gevolgd, met speciale sessies voor HR en managers. FLOW-formulieren werden gedigitaliseerd en in de HR Portal geïntegreerd.</p>	● ● ○

● ● ● Gerealiseerd ● ● ○ Grotendeels gerealiseerd ● ○ ○ Deels gerealiseerd ○ ○ ○ Niet gerealiseerd

Organisatorische veranderingen

Het jaar werd gekenmerkt door grote veranderingen in het senior management. In mei trad Peter Blom af als Chief Executive Officer (CEO) van Triodos Bank nadat hij die functie 20 jaar had bekleed. Tijdens de jaarlijkse Algemene Vergadering heeft de Raad van Commissarissen Jeroen Rijkema benoemd tot nieuwe CEO voor een eerste termijn van 2 jaar. In oktober kondigde de Raad van Commissarissen het voornemen aan om de contractuele benoemingstermijn van Jeroen Rijkema als Chief Executive Officer (CEO) te verlengen van de initieel overeengekomen 2 jaar tot de reguliere termijn van 4 jaar.

Eveneens in mei trad Jellie Banga, na overleg met de Raad van Commissarissen, terug als vicevoorzitter van de Raad van Bestuur en Chief Operating Officer. Zij verliet Triodos Bank na acht jaar als lid van onze Raad van Bestuur. Na een evaluatie van haar verantwoordelijkheden werd besloten deze op te splitsen in de rol van Chief Operating Officer (COO), gericht op de operationele kant van de bank, en die van Chief Commercial Officer (CCO), gericht op de commerciële kant. Het totaal aantal leden van de Raad van Bestuur neemt hierdoor toe tot vijf.

Tijdens de jaarlijkse Algemene Vergadering van 28 september heeft de Raad van Commissarissen Jacco Minnaar en Nico Kronemeijer met ingang van 1 oktober benoemd tot lid van de Raad van Bestuur van Triodos Bank als respectievelijk Chief Commercial Officer (CCO) en Chief Operating Officer (COO). In beide gevallen betrof het interne benoemingen.

De Raad van Bestuur heeft Dick van Ommeren per 1 november 2021 benoemd tot voorzitter van de Raad van Bestuur van Triodos Investment Management, als opvolger van Jacco Minnaar. In de nieuwe samenstelling van de Raad van Bestuur rapporteert TIM nu aan de CCO.

Net als in 2020 en als reactie op de steeds strengere en complexere regelgeving, hebben teams die hier rechtstreeks mee te maken hebben (Compliance, Risk, Customer Due Diligence, Customer Activity Monitoring en Fraude) hun aantal medewerkers zien toenemen.

Efficiënt werken

We evalueren onze interne processen en manieren van werken voortdurend. Efficiënter werken is niet alleen belangrijk vanwege de focus op onze efficiëntieratio, maar is ook relevant voor een boeiende werkomgeving.

2021 was het derde jaar van ons voortdurende initiatief om verandering te stimuleren en waarde te leveren via tijdelijke groepsbrede samenwerkingsverbanden ('Domeinen'). Multidisciplinaire teams werken samen in acht Domeinen op gebieden zoals digitalisering, regelgeving, gegevens en rapportage, beïnvloeding van de klantervaring, efficiëntieratio en controleraamwerk.

Na de grensoverschrijdende integratie van onze financiële afdelingen werden de processen en managementinformatie van deze afdelingen gestroomlijnd en werden de serviceniveaus verbeterd. De financiële processen van de Nederlandse operatie unit en het hoofdkantoor zijn nu volledig geïntegreerd.

Het terugdringen van de organisatorische behoefte aan medewerkers bij het Klantcontactcentrum in Nederland leverde een efficiencyverbetering van 13% procent op en zorgde ook voor een hogere arbeidstevredenheid onder medewerkers. De kwaliteitsverbetering en de verbeterde prestaties vertaalden zich direct in een snellere en betere dienstverlening aan onze klanten.

Bij een herstructurering van Business Banking in de Britse operatie unit zijn de verantwoordelijkheden

opnieuw verdeeld in meer gespecialiseerde rollen, waarbij de nadruk ligt op de verschillende delen van ons klantentraject en waarbij de technische ondersteuning van de accountteams wordt versterkt.

Ook bij het Business Banking Team in België is een reorganisatie doorgevoerd met verbeterde technische ondersteuning, om het vermogen te vergroten om snel de focus te verleggen tussen verschillende marktsectoren en beter in te spelen op marktontwikkelingen, naast betere technische ondersteuning.

Hybride werken

Onze groepsbrede medewerkersgemeenschap heeft in uiteenlopende kaders en omgevingen besprekingen gehouden over de gewenste manier van werken na de coronapandemie. Eén ding dat we hebben geleerd, is dat het voor het welzijn en de productiviteit van onze medewerkers belangrijk is om contact met elkaar te houden en gefocust te blijven op onze missie. Het is voor Triodos van cruciaal belang om een constante dialoog te onderhouden over de juiste balans tussen de persoonlijke voorkeuren van medewerkers en hun verantwoordelijkheden.

We bieden op verschillende manieren actief ondersteuning voor hybride werken. Begin 2021 werd een leerkanaal over werken op afstand beschikbaar gesteld voor alle medewerkers. Een introductie tot de 'nieuwe manier van werken op afstand' is opgesteld en met managers gedeeld ter discussie en gebruik binnen hun teams. Managers kregen training in hoe ze een meer digitale omgeving moesten managen. Er werd ruimte geboden voor gesprekken rond het omarmen van hybride werken zonder dat de band met de cultuur en gemeenschap van Triodos verloren gaat. Daarnaast werd er in 2021 een meer algemeen pakket trainingen voor alle managers aangeboden om ervoor te zorgen dat de vaardigheden van

managers actueel en relevant blijven in een hybride werkomgeving.

In het algemeen gaven onze medewerkers aan dat ze bij voorkeur twee of drie dagen per week thuis willen werken. Dit stelde ons in staat om alle medewerkers van het hoofdkantoor naar de Reehorst te verplaatsen en onze twee voormalige kantoorgebouwen in Zeist te verkopen. Ook in Spanje is nu nog maar één van onze kantoorgebouwen in Madrid in gebruik. Als gevolg van de gemiddelde kantoorbezetting van 20% is de CO₂-emissie door woon-werkverkeer en zakenreizen proportioneel gedaald.

Het nieuwe mobiliteitsbeleid in de Nederlandse en Belgische operating units stimuleert het gebruik van (meer) duurzaam vervoer door het faciliteren en vergoeden van multimodaal woon-werkverkeer.

Lerende organisatie

Ondanks de voortdurende coronamaatregelen hebben we ons Visionary Leadership Program, Management Development en Senior Relationship Management Program doorgang gevonden.

In 2021 werd ons online leermanagementsysteem (Learning Hub) in de hele Groep geïmplementeerd. Het bevat nu alle programma's van de Triodos Academy evenals de meeste lokale leerprogramma's.

Het leerplan voor compliance en risicomanagement op groepsniveau is nu in de Learning Hub beschikbaar voor alle medewerkers van Triodos. E-learning-modules zoals General Risk and Compliance, Anti-Money Laundering, Personal Data en Anti-Bribery and Corruption zijn bedoeld voor iedereen en hebben uitstekende feedback ontvangen.

Trainingen zijn een belangrijk onderdeel van de regelmatige FLOW-gesprekken tussen managers

en hun teamleden. In totaal heeft 95% van alle medewerkers training op het gebied van FLOW-gesprekken gevolgd. Daarnaast zijn er speciale sessies voor HR, voor managers en voor medewerkers die als co-trainer optreden. De FLOW-formulieren worden gedigitaliseerd en geïntegreerd in de HR Portal en doorlopende FLOW-gesprekken vervangen de traditionele eenmalige halfjaarlijkse en eindejaarsgesprekken.

Medewerkers van Triodos Investment Management (TIM) kregen training over de vereisten van MiFID II. TIM heeft in 2021 met de succesvolle beoordeling van zijn MiFID II-competenties een belangrijke stap gezet op het gebied van regelgeving, waardoor TIM nu MiFID-investeringsdiensten kan aanbieden aan institutionele beleggers.

Bij de Britse operationele eenheid hebben alle people managers deelgenomen aan een nieuw Management Development Programme (Soar); het core managementteam volgde het Leadership Development Programme en senior medewerkers volgden de training Make Change Work. 80% heeft nu een Insights-training gevolgd en de door de toezichthouder verplicht gestelde trainingen na subsidiarisering zijn voltooid.

In de context van een leiderschapsprogramma is het Business Relations Leadership Team in Nederland overgestapt naar een nieuwe aanpak om initiatieven vanuit het team ter verbetering te stimuleren en te ondersteunen. Dit heeft geresulteerd in een positievere houding ten aanzien van verandering.

Gelijke kansen, diversiteit en inclusie

Het hebben van een missie om een samenleving te creëren waarin de menselijke waardigheid centraal staat, is geen garantie voor een inclusieve bedrijfscultuur. We doen ons uiterste best om een bedrijfscultuur te bevorderen waarin medewerkers

van Triodos en kandidaten zich betrokken, gewaardeerd en gerespecteerd voelen.

We hebben stappen gezet om blinde vlekken en onbewuste vooringenomenheid te onderkennen en om te onderzoeken wat onze medewerkers belangrijk vinden met betrekking tot EDI. In 2021 hebben we een enquête over dit onderwerp gehouden. Uit de resultaten is gebleken dat onze medewerkers diversiteit en inclusiviteit belangrijke onderwerpen vinden en dat we meer aandacht aan dit onderwerp willen besteden en onze visie willen afstemmen op toekomstige ambities.

Op basis van de resultaten is voor 2022 het EDI-jaarplan 'From Green to Colourful' goedgekeurd door de Raad van Bestuur. Dit jaarplan is erop gericht om meer bewustzijn te creëren, onbewuste vooroordelen aan te pakken, een veilige omgeving voor een dialoog te creëren en eigen initiatieven op te starten.

Er werd een 'all-inclusive experience day' gehouden, waarbij de nadruk werd gelegd op inclusiviteit vanuit het gezichtspunt van de samenleving, de klant en Triodos Bank. Het startschot werd gegeven met interne dialoogsessies met senior management, management en andere medewerkers over de toekomst van Triodos Bank om te komen tot een samenleving waar iedereen telt en waaraan iedereen kan deelnemen.

Bij de Nederlandse tak van Triodos Bank Netherlands (Retail Banking) is een 'mirror-management team' (MT – Inclusive Bank) aangesteld. In het Verenigd Koninkrijk geeft het Triodos Inclusion Forum advies over EDI-zaken.

Na een EDI-inspiratiedag heeft de Belgische operating unit een actieplan geïmplementeerd voor het inhuren van experts en managers met een diversiteit aan nationaliteiten en culturele achtergronden. Er vinden verplichte (twee-)jaarlijkse bewustmakingstrainingen plaats en de documentatie voor medewerkers werd herschreven om deze inclusiever te maken.

Nadat de EDI-strategie in 2019 werd opgesteld, heeft Triodos Bank UK zich ontwikkeld van minder dan 10% aanbiedingen aan kandidaten met een

andere culturele achtergrond in 2019 naar 28% aanbiedingen in 2021.

Hoewel de beloning binnen Triodos Bank neutraal is voor alle medewerkers, ongeacht geslacht, etnische achtergrond, leeftijd, seksuele geaardheid of afstand tot de arbeidsmarkt, kan er toch een verschil in beloning tussen mannen en vrouwen optreden. Vooruitlopend op de nieuwe EBA-richtlijnen voor een gezond beloningsbeleid hebben we een eerste analyse gemaakt van de loonkloof tussen mannen en vrouwen en verschillen in beloning op basis van geslacht aan de hand van de salarisgegevens voor medewerkers die vallen onder de Nederlandse collectieve arbeidsovereenkomst. In het Verenigd Koninkrijk rapporteert Triodos Bank al een paar jaar over dit onderwerp aan de hand van lokale rapportagerichtlijnen. Er werd een stappenplan van maatregelen geïmplementeerd om de loonkloof tussen mannen en vrouwen te verkleinen.

De voortgaande maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van EDI maken voortdurend leren en voortdurende heroriëntatie noodzakelijk. De Diversity & Inclusion Officer werkt nauw samen met het Learning & Development Team, de HR Director, Corporate Communications en de Executive Board om EDI-gerelateerde veranderingen te realiseren.

Welzijn

De fysieke veiligheid en het geestelijk welzijn van medewerkers zijn van het grootste belang. De voortdurend veranderende context als gevolg van de coronapandemie brengt voor iedereen in de organisatie andere uitdagingen met zich mee. We doen er alles aan om op allerlei gebieden ondersteuning te bieden. Er is voorzien in professionele mentale ondersteuning, toegang tot het kantoor (indien gewenst), apparatuur voor thuiswerken, kinderopvang en zorgverlof. We hebben drie volgeboekte en goed ontvangen open werksessies met externe coaches georganiseerd rond het onderwerp hoe beperkingen kunnen worden omgezet in kansen. De sessies waren gericht op werken met de beperkingen van de coronapandemie en de nieuwe kansen die deze ervaringen kunnen bieden, voor nu en voor de toekomst. We werden door onze medewerkers in Nederland genomineerd als 'thuiswerkgever van het jaar'. Deze regionale prijs werd inderdaad aan onze onderneming toegekend.

We stuurden regelmatig briefings naar managers gericht op het welzijn van hun team. We zien dat hybride werken in veel gevallen bijdraagt aan het behoud van een goede balans tussen werk en privéleven en de reïntegratie en flexibiliteit van zieke medewerkers ondersteunt.

We hebben gebruik gemaakt van verschillende pulse-enquêtes om op de hoogte te blijven van het welzijn van onze medewerkers. Welzijn is een terugkerend onderwerp in FLOW-gesprekken. In het Verenigd Koninkrijk worden medewerkers bijgestaan op het gebied van financieel welzijn.

Vooruitzichten voor 2022

2022 zal een uitdagend jaar zijn vanuit het perspectief van Human Resources. Ook zonder dat overheidsmaatregelen ons daartoe verplichten, gaan we zo snel mogelijk een hybride manier van werken implementeren. We blijven werken aan en maatregelen implementeren om onze Eén bankstrategie te realiseren. In dit kader herzien we ons Target Operating Model om verdere efficiëntie en kostenbesparingen te realiseren en treffen we voorbereidingen om de organisatie technisch en organisatorisch gereed te maken voor de impact die onze MTF-notering heeft op de manier van werken.

Om ervoor te zorgen dat EDI onderdeel wordt van ons DNA en om onze EDI-doelstellingen voor de middellange termijn te realiseren, gaan we onze opvolgingsplanning voor de Raad van Commissarissen, de Raad van Bestuur en één bestuursniveau daaronder herzien. Het EDI-jaarplan voor de hele Groep, 'From Green to Colourful', zal verder worden uitgewerkt met dialoogsessies en autonome initiatieven. Triodos Bank voert in 2022, conform de EBA-richtlijnen, een diepgaande analyse van de loonkloof tussen mannen en vrouwen uit.

In 2022 groeit het programma 'Compliance and Risk General Group Awareness' verder en worden 'Value Ambassadors' opgeleid die de missie en visie van Triodos in hun eigen woorden gaan delen en zo van hun verhaal ons verhaal gaan maken. Deze 'Value Ambassadors' gaan het gesprek over de essentie van Triodos Bank aan in het kader van onze op waarden gebaseerde programma's voor medewerkers en in gesprekken en bijeenkomsten met andere belanghebbenden.

We gaan in de diverse werknemersgroepen een gedifferentieerd kader ontwikkelen voor het identificeren, ontwikkelen en behouden van talent. We gaan voor leidinggevende functies een infrastructuur voor talent- en

opvolgingsmanagement opzetten. In dit kader gaan we de vereiste leiderschapskwaliteiten en -gedragingen verder definiëren. Dit biedt ons de gelegenheid om onze verwachtingen te verwoorden, vaardigheden voor de toekomst te definiëren en onze programma's voor leidinggevendenden aan te passen.

Vanaf 2022 gaan we in de hele Groep een continu luisterplatform implementeren. Er zal jaarlijks een enquête naar de betrokkenheid van medewerkers worden uitgevoerd naast twee kortere pulse-enquêtes om belangrijke onderwerpen nader te onderzoeken. Met dit nieuwe digitale platform streven we naar het mobiliseren van de ideeën van medewerkers in het kader van een community-based aanpak.

Wij waarderen de dialoog met onze Ondernemingsraad en de inzichten van het OR-Café over deze en andere onderwerpen, nu en in de toekomst.

1.5 Milieuverlag

In overeenstemming met haar missie om een duurzame bank te zijn, financiert Triodos Bank ondernemingen die met hun activiteiten een positief verschil maken voor het milieu en besteedt zij veel zorg aan haar eigen milieuprestaties als onderneming. Daarom was Triodos Bank een van de eerste banken die een milieuverlag opstelde. En om die reden blijft Triodos Bank toonaangevend, een voorbeeld van hoe op waarden gebaseerde banken en bedrijven in het algemeen op een milieuverantwoorde wijze actief kunnen zijn.

Triodos Bank beperkt haar ecologische voetafdruk zo veel als zij kan en vermijdt waar mogelijk de emissies van broeikasgassen. Hiermee worden alle onvermijdelijke emissies gecompenseerd. Triodos Bank meet de voetafdruk van haar activiteiten, registreert dit in een CO₂-managementsysteem en compenseert deze volledig met “Gold Standard”¹ carbon-offset projecten.

energie bekend, aan de hand van zowel het elektriciteits- als het gasverbruik in alle eenheden van de bank.

Behalve dat Triodos Bank haar jaarlijkse financiële resultaten publiceert, wil ze ook verantwoordelijkheid nemen voor haar impact op het milieu. We rapporteren al onze directe emissies (gasverbruik voor verwarming en fossiele brandstoffen voor bedrijfs- en leaseauto's) en onze belangrijkste indirecte emissies (elektriciteit, papiergebruik, woon-werkverkeer en zakelijke reizen). Ook maken we de hoeveelheid verbruikte

¹ Gold Standard werd in 2003 door het WWF en andere internationale NGO's in het leven geroepen om ervoor te zorgen dat projecten die de koolstofemissies beperkten, de hoogste mate van milieu-integriteit vertoonden en tevens bijdroegen aan duurzame ontwikkeling. Zie voor meer informatie: <https://www.goldstandard.org/>

Het jaar op hoofdlijnen

Absolute CO₂-emissies in 2021

2021 totaal: 740 ton CO₂

2020 totaal: 1.011 ton CO₂

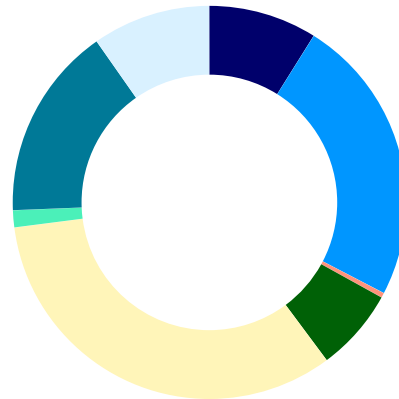
De coronapandemie heeft de manier van werken, vergaderen en zakendoen blijvend veranderd. Dit komt tot uiting in de CO₂-emissies van Triodos Bank in 2021, die voor het tweede jaar op rij aanzienlijk is gedaald (min 27%).

In cijfers: de CO₂-emissie per fte daalde in 2021 tot 0,44 ton, vergeleken met 0,67 ton in 2020. De totale CO₂-emissie van Triodos Bank daalde van 1.011 ton CO₂ in 2020 naar 740 ton CO₂ in 2021. Het elektriciteitsverbruik daalde met 15% per fte, terwijl het gasverbruik daalde met 13% per fte als gevolg van de lagere kantoorbezetting dan voor de coronapandemie. Het aantal zakenreizen per vliegtuig is verder gedaald met 49% per fte. Deze dalingen worden veroorzaakt door COVID19-gerelateerde maatregelen, zoals reisbeperkingen en thuiswerken.

De hoeveelheid blanco gerecycled papier nam af tot 2,3 kg per fte (2020: 2,9 kg per fte). De hoeveelheid gerecycled bedrukt papier was 0,07 kg per klant (0,06 kg per klant in 2020).

Door de grote impact van de pandemie op de CO₂-emissies in 2021 is een kwantitatieve vergelijking met 2020 of 2019 niet erg zinvol is. Wat de kwalitatieve cijfers betreft, is het interessant om te zien dat bijvoorbeeld virtueel vergaderen, net als in 2020, een enorme impact heeft op de CO₂-emissies. Dit heeft, samen met de positieve ervaringen in de hele organisatie met deze hybride manier van werken en vergaderen, de acceptatie en institutionalisering van deze nieuwe manier van werken voor 2022 en daarna gestimuleerd.

Meer informatie over de methode die Triodos Bank hanteert om de CO₂-emissie te berekenen, is op aanvraag verkrijgbaar.

Gasverbruik (verwarming)	8,9%
Fossiele brandstof bedrijfs- en leaseauto's	23,7%
Electriciteit	0,4%
Electrische bedrijfs- en leaseauto's	6,8%
Privéauto's, huurauto's en taxi's	33,1%
Openbaar vervoer	1,4%
Vluchten	15,9%
Papier	9,7%

Impact van locatie-onafhankelijk werken

Werken vanuit huis en virtueel vergaderen waren in 2021 vrijwel de standaard manier van werken. De kantoren hadden een zeer lage bezettingsgraad, wat resulteerde in een lager energieverbruik dan in 2020. De impact van mobiliteit (zowel zakenreizen als woon-werkverkeer), die in de jaren vóór de coronapandemie verantwoordelijk was voor meer dan 90% van de voetafdruk van Triodos Bank, was in 2021 lager dan in 2020, en resulteerde in een bijdrage van 81% aan de totale uitstoot in 2021.

Deze verandering in de manier van werken in 2021 en daarna betekent dat de impact van de activiteiten van Triodos Bank aanzienlijk verschuift van kantoren naar andere locaties, in de meeste gevallen woningen. Vanaf 2021 wordt thuiswerken als significant beschouwd. Triodos Bank heeft berekend hoeveel dagen medewerkers vanuit huis hebben gewerkt. Voor alle businessunits wordt dit geschat op 172 dagen per fte in 2021, ongeveer 76% van de totale werkdagen. Dit is een aanzienlijke stijging ten opzichte van de schatting voor 2020 (130 dagen per fte). Dit wordt verklaard door het feit dat 2021 het eerste jaar was waarin de pandemie het hele jaar een rol speelde.

Locatie-onafhankelijk werken is inmiddels een algemeen geaccepteerd alternatief voor het werken op kantoor. De meeste medewerkers waarderen deze nieuwe hybride manier van werken. Daarom zullen in bijna alle businessunits na de coronapandemie medewerkers (ten minste gedeeltelijk) vanuit huis blijven werken.

Triodos Bank onderkent de impact van medewerkers die thuis werken. Deze impact is (nog) niet gekwantificeerd, omdat er nog geen volgroeide, internationaal aanvaarde methodologie voor het berekenen van deze impact voor wat betreft de CO₂-emissie beschikbaar is. In het kader van het streven om haar ecologische voetafdruk te beperken, vormt de impact van thuiswerken een interessant dilemma voor Triodos Bank. Keuzes over energiesystemen en apparaten thuis zijn privékwesties en vallen niet onder de bevoegdheid van de werkgever. Het verminderen of minimaliseren van de impact van thuiswerken is dus een uitdaging, maar biedt wellicht ook mogelijkheden voor betrokkenheid bij medewerkers. In 2021 heeft Triodos Bank in de meeste businessunits een duurzame thuiswerkplek mogelijk gemaakt voor wat de apparatuur betreft. Zo werd overtollig kantoormeubilair van de kantoren van Triodos Bank tijdelijk of permanent aan medewerkers aangeboden. In Nederland en het Verenigd Koninkrijk werd medewerkers bovendien een aanbod gedaan om opgeknapt meubilair te kopen.

Duurzaam vastgoed

Triodos Bank wil dat haar gebouwen zo duurzaam mogelijk zijn. Daarom brengen we voortdurend verbeteringen aan om de duurzaamheid ervan te vergroten, zonder dat dit ten koste gaat van het comfort. Het kantoor in Bristol in het Verenigd Koninkrijk heeft de sanitaire voorzieningen en de kleedkamers op een duurzame manier gerenoveerd, waarbij zoveel mogelijk gebruik werd gemaakt van lokaal geproduceerde producten. Bij de renovatie werd gebruik gemaakt van afvalhout en plastic gemaakt van afval uit zee. 84% van het oorspronkelijke materiaal van de sanitaire voorzieningen werd gerecycled of hergebruikt.

Vanwege de structurele verschuiving naar meer thuiswerken heeft Triodos Bank de verwachte behoeften en het gebruik van kantoorruimte voor alle businessunits herzien. In Nederland zijn alle medewerkers sinds oktober 2021 in de Reehorst gevestigd. De Reehorst is zodanig ontworpen dat het energieneutraal is. Het betreft het eerste gebouw ter wereld dat in potentie 100% circulair is. Als gevolg van deze verhuizing was het oude hoofdkantoor niet langer nodig. Dit gebouw werd in het vierde kwartaal van 2021 verkocht en zal in 2022 worden overgedragen. In Spanje, waar in totaal minder ruimte nodig was, hebben we een van onze twee kantoren in Madrid gesloten.

Duurzame mobiliteit

Thuiswerken bleef de norm in 2021. Als gevolg daarvan lag de mobiliteit nog lager dan in 2020, toen de mobiliteit al zeer laag was. Door de toename van locatie-onafhankelijk werken is de reistijd in 2021 nog sterker gedaald. Het zakenverkeer per vliegtuig bedroeg 384 kilometer per fte, een daling van 49% ten opzichte van 2020 en een daling van bijna 90% ten opzichte van 2019. Triodos Investment Management was verantwoordelijk voor 92% van de kilometers die in 2021 door de lucht werden afgelegd.

Omdat internationale reizen in 2021 op een zeer laag niveau bleven, werd de formulering en introductie van een nieuw beleid voor internationaal reizen uitgesteld tot 2022. Onze belangrijkste focus met betrekking tot mobiliteit was gericht op woon-werkverkeer en binnenlandse zakenreizen.

Door toegenomen werkplekflexibiliteit en de verhuizing van alle Nederlandse medewerkers naar de Reehorst, vlakbij een intercitystation, was het Nederlandse mobiliteitsbeleid dat in 2020 werd geïmplementeerd, eigenlijk al verouderd. In oktober 2021 werd in Nederland een herzien mobiliteitsbeleid geïntroduceerd. Naast meer flexibiliteit stimuleert het herziene beleid (zowel voor woon-werkverkeer als voor zakenreizen) medewerkers om te kiezen voor duurzamere vervoersmiddelen. Intussen zijn ook in België aanpassingen in het mobiliteitsbeleid doorgevoerd om duurzame vervoersmiddelen te stimuleren. Het is bijvoorbeeld makkelijker gemaakt om gebruik te maken van een fiets van de zaak.

Werken met duurzame leveranciers

Triodos Bank streeft ernaar de positieve impact op de samenleving te versterken door duurzame keuzes te maken met betrekking tot onze leveranciers. Het inkoopproces voor goederen en diensten wordt beschouwd als een materieel onderwerp voor de organisatie.

Het inkoopbeleid dat in alle landen wordt gehanteerd, is zo ingericht dat wij altijd met duurzame leveranciers werken. Triodos Bank past beleid toe om te bepalen in welke mate leveranciers voldoen aan de zakelijke principes en minimumnormen die de bank stelt.

Daarnaast, en dit is belangrijk, is het beleid van Triodos Bank proactief te streven naar verbetering van de maatschappelijke, milieu- en culturele impact van zowel de door haar ingekochte goederen en diensten als de organisaties die deze leveren. In de komende jaren zullen stappen worden ondernomen om het toezicht op de toepassing van het beleid op te voeren, te leren van de goede praktijken binnen het netwerk van Triodos Bank en een dialoog aan te gaan met leveranciers met als doel hen te stimuleren hun duurzaamheidsprestaties te verbeteren. Dit zou het effect van de missie van Triodos Bank nog verder vergroten.

Onze kerndoelstellingen voor 2021	Hoe hebben we gepresteerd?	Voortgang in één oogopslag
<p>Duurzame mobiliteit: formuleren en invoeren van een geactualiseerd internationaal reisbeleid, met duurzaamheid als belangrijk uitgangspunt</p>	<p>Omdat internationale reizen op een laag niveau bleef, lag onze focus dit jaar op woon-werkverkeer en binnenlandse zakenreizen. In Nederland hebben we een nieuw mobiliteitsbeleid geïmplementeerd, wat resulteerde in meer flexibiliteit en meer duurzaamheid, terwijl de administratieve lasten voor zowel Triodos Banks als voor de medewerkers laag werden gehouden.</p>	<p>● ○ ○</p>
<p>Werken met duurzame leveranciers: onze aanpak voor het beoordelen van de duurzaamheidsimpact van onze leveranciers verder ontwikkelen, met de nadruk op het vergroten van het interne bewustzijn van de onderlinge verbanden tussen inkoop en duurzaamheid</p>	<p>Het afgelopen jaar hebben we geïnvesteerd in ons vermogen om een goede aanpak te ontwikkelen voor het beoordelen van het duurzaamheidsbeleid van onze leveranciers. We hebben vooruitgang geboekt, maar we zijn er nog niet in geslaagd dit in concrete, meetbare resultaten uit te drukken. Bovendien zijn we begonnen met interne bewustmakingssessies waarbij een beperkte groep medewerkers betrokken is, om feedback te krijgen over onze nieuwe aanpak, met als doel de onderlinge samenhang van inkoop en duurzaamheid te verbeteren.</p>	<p>● ● ○</p>
<p>Afvalmanagement: meer mono-afvalfracties invoeren, waardoor recycling met een hogere waarde mogelijk wordt</p>	<p>De pilot uit 2020, waarbij groenteafval wordt omgezet in compost voor gebruik in de moestuin van de Reehorst, waar ingrediënten voor het bedrijfsrestaurant worden geteeld, werd in 2021 standaardbeleid.</p> <p>In 2021 is een nieuw pilotproject van start gegaan, waarbij ander organisch afval, hard plastic en koffiegrond worden ingezameld door een kleine startup voor gebruik in lokale circulaire processen. Omdat er vanwege de lage bezettingsgraad in de kantoren weinig afval werd geproduceerd, is deze pilot verlengd tot medio 2022.</p>	<p>● ● ●</p>

● ● ● Gerealiseerd ● ● ○ Grotendeels gerealiseerd ● ○ ○ Deels gerealiseerd ○ ○ ○ Niet gerealiseerd

Vooruitzichten voor 2022

- **Circulaire bedrijfsactiviteiten:** inventariseren van de mogelijkheden voor een circulaire aanpak van ICT-middelen in Nederland.

- **Duurzame mobiliteit:** formuleren en invoeren van een geactualiseerd internationaal reisbeleid, met duurzaamheid als belangrijk uitgangspunt
- **Werken met duurzame leveranciers:** vergroten van het interne bewustzijn en onderzoeken van hulpmiddelen om de interne medewerkers van Triodos te helpen bij het beoordelen van de impact van hun leveranciers en vergroten van hun totale impact waar dit mogelijk is.

1.6 Risico en compliance

Risicomangement

Als Europese financiële instelling met een focus op waardengedreven bankieren staat Triodos Bank bloot aan allerlei risico's. Deze risico's worden beheerd via een uitgebreid raamwerk voor risicomangement, waarmee risicomangement is geïntegreerd in dagelijkse bedrijfsactiviteiten van de hele waardeketen en strategische planningsactiviteiten. Deze aanpak zorgt ervoor dat risicomangement in de hele bank is ingebed, door risico's op alle niveaus van de organisatie te identificeren, te meten en te beheersen.

Risicomangement is bij Triodos Bank ingebed in de organisatie op basis van het model van de 'drie verdedigingslijnes'. De primaire verantwoordelijkheid voor het realiseren van een veerkrachtige bedrijfsvoering en goed risicobeheer ligt bij de business managers (de eerste lijn), maar zij worden hierin gesteund en uitgedaagd door risicomangers (de tweede lijn) die kennis hebben van het lokale bedrijfsleven en zo risico's kunnen identificeren, beoordelen en beheren. Het risicobereidheidsproces maakt het mogelijk het risicoprofiel van Triodos Bank te beheren binnen de vastgestelde risicotolerantieniveaus met het oog op de verwezenlijking van de strategische doelstellingen van Triodos Bank.

Periodiek voert elke businessunit een strategische risicobeoordeling uit om de potentiële risico's die de realisering van haar bedrijfsdoelstellingen zouden kunnen belemmeren, te identificeren en beheren. De resultaten van deze beoordelingen worden geconsolideerd en gebruikt als input voor de eigen risicobeoordeling van de Raad van Bestuur. Strategische risicobeoordeling is een integraal onderdeel van de bedrijfsplanningscyclus.

Externe ontwikkelingen kunnen de strategie van de bank beïnvloeden en vormen daardoor een strategisch risico. Met name de start van de coronapandemie in het eerste kwartaal van 2020 en de infectiegolven in 2021 als gevolg van nieuwe virusmutaties (zoals Omikron) had een grote impact op bepaalde klantgroepen (activa) en op het gedrag van investeerders (passiva). De bank heeft primair aandacht besteed aan het beheersen van de pandemie door te zorgen voor stabiele bankdiensten en het ondersteunen van onze klanten. Daarnaast heeft de aanhoudend lage rente in Europa geleid tot lagere rentemarges en bijgevolg tot een lagere winstgevendheid. Nieuwe regelgeving leidt tot extra inspanningen van medewerkers, aanpassing van systemen en processen en een toename van de bijdragen aan het depositogarantiestelsel en de afwikkelingskosten.

Het strategisch risicoklimaat vormt een van de uitgangspunten voor de bepaling van de bedrijfsstrategie, de beoordeling van de kapitaal- en liquiditeitseisen in relatie tot de risicobereidheid en het herstelplan. Businessunits worden beoordeeld op hun gevoeligheid voor risico's om de input te bepalen voor scenario's die worden gebruikt om de solvabiliteit, liquiditeit en winstgevendheid van Triodos Bank te stresstesten.

De resultaten van de gekozen stressscenario's geven aan dat Triodos Bank gevoelig is voor een scenario met aanhoudend lage rente. Dit laat zien dat de winstgevendheid de komende jaren mogelijk onder druk zal staan, gezien het geraamde volume van de bedrijfsactiviteiten en de geraamde inkomsten uit tarieven. Dit risico wordt beperkt door een focus op leningen met een hoger rendement, verdere verbetering van provisiebaten en verlaging van onze kostenbasis door hogere kostenefficiëntie bij onze bankactiviteiten.

De impact van de scenario's is berekend en beoordeeld in verband met de winstgevendheid,

kapitaal en liquiditeit van de bank. De resultaten tonen aan dat Triodos Bank een solide kapitaalbasis heeft, zoals blijkt uit de kapitaalratio's en het vermogen om onverwachte verliezen op te vangen.

Naast de gewone stressscenario's voert Triodos Bank een specifiek scenario gewijd aan het klimaatrisico uit. Dit klimaatrisico omvat twee elementen: i) transitierisico (risico met betrekking tot de transitie van fossiele energiebronnen naar duurzame energiebronnen) en ii) fysiek risico (het risico van veranderende weersomstandigheden, die acuut en blijvend van aard kunnen zijn).

Omdat duurzaamheidsaspecten een uitgangspunt vormen van de kredieten die door Triodos Bank worden verstrekt, zijn de transitierisico's in de kredietportefeuille minimaal. De leningen van Triodos Bank waren altijd al gericht op het financieren van ondernemingen die bijdragen aan een koolstofarme toekomst.

De portefeuille van Triodos Bank kan wel worden beïnvloed door de fysieke risico's van klimaatverandering. Wat betreft fysieke risico's kunnen stormen, overstromingen en droogte als gevolg van klimaatverandering effect hebben op de activa. Op lange termijn kan de impact op de weersomstandigheden wel effect hebben op de opwekking van duurzame energie (zoals wind- en zonne-energie).

Triodos Bank voert jaarlijkse klimaatstresstesten uit, die rekening houden met extreme maar niettemin denkbare scenario's. Bij het afbakenen van dergelijke scenario's wordt ook beoordeeld of extreme weersomstandigheden effect kunnen hebben op het herstellingsvermogen van de bank, uitgaande van een tijdsspanne van drie jaar. Op dit moment is de conclusie dat significante effecten binnen deze tijdshorizon als onwaarschijnlijk worden beschouwd.

Op de langere termijn moeten de samenleving en de bankensector de financiering van niet-duurzame activa drastisch verlagen om de daarmee samenhangende risico's aan te pakken, die anders grote gevolgen zouden hebben voor de samenleving als geheel.

Als bank met een missie is een goede reputatie van groot belang voor de mogelijkheid van Triodos Bank om haar activiteiten uit te voeren en haar missie te verwezenlijken. Triodos Bank is gevoelig voor gebeurtenissen die reputatierisico's met zich meebrengen. In tegenstelling tot andere risico's is reputatierisico niet beperkt tot een specifieke gedefinieerde risicobron. Reputatieschade kan het gevolg zijn van verschillende soorten risico's en kan daarom worden gezien als een algemeen risico. Reputatierisico's kunnen worden beschouwd als veroorzaakt door externe ontwikkelingen (bijv. de daling van de aandelenkoersen als gevolg van de coronapandemie, die heeft geleid tot de opschorting van de handel in certificaten van aandelen). Dergelijke omstandigheden kunnen leiden tot een veranderende perceptie van belanghebbenden en er wordt veel aandacht besteed aan de beheersing ervan.

Triodos Bank presenteert haar risicoprofiel in een geïntegreerd risicomanagementrapport, waarin alle risico's worden geïdentificeerd in relatie tot de risicobereidheid. Dit rapport is een belangrijk instrument voor risicobewaking en het bevat ook analyses en onderwerpen over de ontwikkeling van specifieke risico's. Dit verslag wordt elk kwartaal verspreid en besproken met het Audit & Risk Committee van de Raad van Commissarissen.

Op groepsniveau zijn verscheidene Risk Committees aangesteld. Elk daarvan is bestemd voor de dekking en het management van specifieke soorten risico's. Het maandelijkse Asset and Liability Committee is verantwoordelijk voor het beheer van het liquiditeitsrisico, het renterisico, het wisselkoersrisico en de toereikendheid van de kapitaalpositie van de bank. Het maandelijkse Non-Financial Risk Committee monitort en beheert de ontwikkeling van de niet-financiële risico's (d.w.z. operationele en compliancerisico's). Het Anti-Money Laundering & Counter-Terrorist Financing Risk Committee monitort en beheert de regelgeving en aanverwante onderwerpen in verband hiermee.

Het Enterprise Risk Committee van Triodos Bank is het orgaan dat door de Raad van Bestuur is gedelegeerd om de risicobereidheid voor te stellen, het feitelijke risicoprofiel te toetsen aan de risicobereidheid en onderwerpen te bespreken en beslissingen te nemen die betrekking hebben

op de ondernemingsrisico's van Triodos Bank (bijvoorbeeld strategische en reputatierisico's).

Het Credit Risk Committee speelt een belangrijke rol bij het beoordelen van het risico van nieuwe leningen en het monitoren van het kredietrisico van de kredietportefeuille van de bank. De beoordeling en het beheer van het kredietrisico van individuele leningen is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van lokale bancaire businessunits. De Group Risk-functie is verantwoordelijk voor het bepalen van het normatieve kader en voor analyse en goedkeuring van grote kredieten en het monitoren van het krediet- en concentratierisico van de kredietportefeuille van Triodos Bank.

De belangrijkste risico's in verband met de strategie van Triodos Bank staan beschreven in het hoofdstuk Risk Management in onze Engelstalige jaarrekening (Annual Accounts). Hier wordt een beschrijving gegeven van de opzet en werking van de interne risicomanagement- en beheersingssystemen voor de belangrijkste risico's gedurende het boekjaar. De groei van de Groep in de afgelopen jaren, in combinatie met nieuwe wet- en regelgeving, noopt de bank ertoe haar interne organisatie en bestuursstructuur voortdurend te evalueren, te beoordelen en aan te passen.

Kapitaal- en liquiditeitsvereisten

Toezichthouders zijn er steeds meer op gericht om banken veerkrachtiger te maken door hun solvabiliteit te versterken en strenge liquiditeitsvereisten op te leggen, die zijn opgesteld door de Basel Committee on Banking Supervision. Triodos Bank voldoet aan de kapitaal- en liquiditeitsvereisten op basis van de verordening kapitaalvereisten.

De kapitaalstrategie van Triodos Bank is gericht op gezonde en veerkrachtige kapitaalbuffers. Triodos Bank streeft naar een Common Equity Tier 1

Ratio (CET1) boven 15% en een Total Capital Ratio (TCR) boven 15,5%. Dit is ruim boven het economisch kapitaal dat volgens onze eigen berekeningen nodig is om een gezond en veilig risicoprofiel te garanderen. De kwaliteit van het kapitaal en de solvabiliteitsratio zijn belangrijk. Momenteel is 82% van het kapitaal van Triodos Bank gekwalificeerd als CET1-kapitaal. In 2021 gaf Triodos achtergestelde schuldinstrumenten (groene obligaties) uit ter waarde van € 250 miljoen, dat in overeenstemming met de prudentiële regelgeving als Tier 2-kapitaal werd beschouwd. Met de succesvolle plaatsing van de groene obligaties heeft Triodos zijn kapitaalbasis verder versterkt en gediversifieerd.

Economisch kapitaal is het bedrag aan risicokapitaal dat wordt aangehouden om moeilijkheden, zoals markt- of kredietrisico's, het hoofd te bieden. Het economisch kapitaal wordt periodiek berekend en ondersteunt de visie van Triodos Bank op haar kapitaaltoereikendheid. Deze visie wordt opgesteld ten behoeve van het jaarlijkse interne proces voor de beoordeling van de kapitaaltoereikendheid (ICAAP), dat onderworpen is aan toezicht en aan een evaluatieproces.

In 2021 steeg de Tier 1 Capital Ratio van de bank marginaal met €40 miljoen naar € 1.144 miljoen per eind december 2021 als gevolg van niet uitgekeerde winst. De CET-1 Ratio van de bank daalde van 18,7% naar 17,5% per eind december 2021 als gevolg van een bewuste groei van duurzame kredieten in onze goed gediversifieerde portefeuille. De TCR van de bank steeg van 18,8% naar 21,3% per eind december 2021, voornamelijk veroorzaakt door de uitgifte van de groene obligaties ter waarde van € 250 miljoen in het vierde kwartaal van 2021.

De liquiditeitsbuffer bestaat voornamelijk uit liquide activa bij centrale banken (meer dan tweederde eind 2021) en liquide beleggingen in obligaties (bijna 25% van de totale liquiditeit). Er is een kleine hoeveelheid liquiditeiten op zicht bij commerciële banken (1% van de totale liquiditeiten), hoofdzakelijk voor betalingsdiensten, en een aantal investeringen (ongeveer 1,1% van de totale liquiditeiten) in kaskredieten (looptijd <1 jaar) in Nederlandse en Duitse gemeenten. Ongeveer 24% van de obligatiebeleggingen bestaat uit obligaties

van de centrale overheid en 67% is belegd in obligaties van regionale overheden en overheidsinstellingen. De overige obligaties werden belegd in groene obligaties van bedrijven en banken met het oog op diversificatie en een optimaal risico-rendementverhouding. Als gevolg van de marktomstandigheden in de afgelopen jaren (gedomineerd door het neerwaartse effect van de aankopen van activa door de centrale banken op de obligatierendementen) zijn de mogelijkheden om vervallende obligaties te herbeleggen beperkt. Bijgevolg is het percentage van de liquiditeit op de lopende rekening bij de centrale banken gestegen van ongeveer 40% begin 2018 tot meer dan 70% eind 2021.

De Liquidity Coverage Ratio (LCR) en de Net Stable Funding Ratio (NSFR) liggen beide ruim boven de minimumeisen van Basel III en boven onze interne limieten. Meer gedetailleerde informatie over de risicobenadering van Triodos Bank kunt u vinden in het gedeelte Risicomanagement van de jaarrekening.

In-controlverklaring

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opzetten, implementeren en onderhouden van een adequaat systeem voor interne beheersing met betrekking tot de financiële verslaggeving. De financiële verslaggeving is het resultaat van een gestructureerd proces dat door diverse functies en eenheden onder leiding en toezicht van het financieel management van Triodos Bank wordt uitgevoerd.

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor de risicomanagement- en compliancefunctie. De risicomanagementfunctie werkt samen met het management om risicobeleidsregels en procedures te ontwikkelen en uit te voeren met betrekking tot het vaststellen, meten, beoordelen, beperken en monitoren van de financiële en niet-financiële risico's.

De compliancefunctie speelt een sleutelrol bij het toezicht op de naleving van het interne beleid en externe regelgeving door Triodos Bank. Het adequaat functioneren van de risicomanagement- en compliancefunctie als onderdeel van het interne beheersingssysteem wordt regelmatig besproken binnen de Audit & Risk Committee. Het wordt verder ondersteund door de risicocultuur van Triodos Bank als een kernelement van het raamwerk voor risicomanagement van de bank.

De interne auditfunctie van Triodos Bank biedt onafhankelijke en objectieve zekerheid met betrekking tot de corporate governance, interne beheersmaatregelen, compliance en risicomanagementsystemen van Triodos Bank. De Raad van Bestuur is, onder toezicht van de Raad van Commissarissen en de Audit & Risk Committee, verantwoordelijk voor het vaststellen van de algehele interne auditwerkzaamheden en het toezicht op de integriteit van deze systemen.

Het raamwerk voor risicomanagement is een belangrijke hoeksteen in het proces van de in-controlverklaring (zie ook Risicomanagement (pagina 101)). Triodos Bank opereert in een voortdurend veranderende omgeving. Dit vraagt om regelmatig upgrades van het controleraamwerk.

De risicomanagement en -beheersingssysteem verschaffen een redelijke maar geen absolute mate van zekerheid inzake de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving en de opstelling en getrouwe weergave van de jaarrekening van Triodos Bank.

Compliance en integriteit

Triodos Bank hanteert interne beleidsregels en procedures om te waarborgen dat de bedrijfsvoering, van SB en EB tot het niveau leadteam, voldoet aan relevante wet- en regelgeving met betrekking tot klanten en zakelijke partners. Daarnaast oefent de afdeling Compliance

onafhankelijk toezicht uit door te monitoren in welke mate Triodos Bank haar interne beleid en procedures naleeft.

De externe aspecten van de afdeling Compliance betreffen voornamelijk de procedures rond het accepteren van nieuwe klanten, het monitoren van financiële transacties en het voorkomen van witwassen. De interne aspecten betreffen voornamelijk het controleren van privétransacties van medewerkers, het voorkomen en zo nodig op transparante wijze beheersen van tegenstrijdige belangen, het afschermen van vertrouwelijke informatie en het onder de aandacht brengen en houden van bijvoorbeeld financiële regelgeving, compliance-procedures en anti-fraude- en anti-corruptiemaatregelen en de naleving van normen voor een goede bestuursstructuur, zoals de Corporate Governance Code.

Triodos Bank heeft een Europees complianceteam dat wordt geleid door de Group Director Compliance, die tevens de formele Group Data Protection Officer is. In iedere eenheid van de bank zijn Compliance Officers en Data Protection Officers benoemd met een functionele rapportagelijijn naar de centrale afdeling Compliance. De Directeur Compliance rapporteert aan de Chief Risk Officer en heeft een escalatielijijn naar de voorzitter van de Audit & Risk Committee, die zo de onafhankelijkheid van de compliancefunctie waarborgt.

In 2018 heeft De Nederlandse Bank (DNB) een thematisch, sectorbreed onderzoek verricht onder Nederlandse banken. Dit onderzoek was gericht op de maatregelen die banken hadden genomen ter voorkoming van witwassen en financiering van terrorisme. Naar aanleiding van dit onderzoek concludeerde DNB dat Triodos Bank betere maatregelen moet doorvoeren met betrekking tot klantenonderzoeksprocedures en het monitoren van klantentransacties.

Op 6 maart 2019 heeft DNB Triodos Bank N.V. een formele aanwijzing gegeven om de tekortkomingen in de naleving van de wettelijke bepalingen inzake de bestrijding van witwassen en financiering van terrorisme, alsook de wetgeving op het financiële toezicht te corrigeren. Triodos Bank heeft deze aanwijzing geaccepteerd en is momenteel bezig

met het doorvoeren van beperkende maatregelen, wat op schema ligt. Na de formele instructie, ontving Triodos Bank op 14 december 2020 een administratieve boete, die onverwijld werd betaald.

In 2020 heeft DNB een inspectie ter plaatse uitgevoerd met betrekking tot de compliancefunctie. Het eerste doel was er zeker van te zijn dat de compliancefunctie voldoende in staat is om onafhankelijk advies te geven aan, en een uitdagende rol te spelen voor, de eerste lijn en het management. Het tweede doel was om te beoordelen of het management een adequate rol heeft bij het toezicht op de implementatie van een gedocumenteerd compliancekader. Met betrekking tot het eerste doel heeft DNB de verbeteringen die werden aangebracht geaccepteerd, maar ook geconcludeerd dat de compliancefunctie niet in alle opzichten voldoende effectief is en dat voor het verbeterplan meer gedetailleerde richtlijnen nodig zijn. Met betrekking tot het toezicht door het management concludeerde DNB dat het management onvoldoende betrokken is bij het toezicht op de compliancefunctie.

Op basis van beide bevindingen werd begin 2021 een herstelplan opgesteld en het herstel ligt nu op schema.

Triodos Bank is niet betrokken geweest bij andere relevante rechtszaken of sancties in verband met niet-naleving van wet- of regelgeving op het gebied van financieel toezicht, corruptie, reclame, mededinging, gegevensbescherming of productaansprakelijkheid.

Frauderisico

Het frauderisico is een algemeen risico in de financiële sector. Triodos Bank voert jaarlijks een Systematic Integrity Risk Analysis (SIRA) uit om de kwetsbaarheid van IT voor onder andere fraude te beoordelen. Interne fraude binnen Triodos is gering in vergelijking met de sector. Triodos heeft maatregelen genomen zoals interne training en bewustwording evenals procedures voorafgaand aan en tijdens de arbeidsrelatie waardoor er een cultuur bestaat waarin het risico van fraude gering is. De afgelopen jaren zijn er weinig incidenten geweest en hun impact was minimaal. Externe fraude komt veel vaker voor, net als bij andere ondernemingen in de sector. Triodos heeft de afgelopen jaren een aantal maatregelen geïmplementeerd om fraude tegen te gaan. In 2021 werd een belangrijke stap gezet bij de Nederlandse tak van Triodos Bank door implementatie van een functie waarmee betalingen kunnen worden stopgezet. De impact van fraude op de jaarlijkse resultaten is beperkt. Binnen Triodos is een centraal KYC en Financial Crime domein opgezet met een Group Director die de bestrijding van financiële misdaad op groepsniveau aanstuurt.

Duurzaamheidsrisico's

Aandacht voor duurzaamheid is in alle activiteiten van Triodos Bank terug te vinden en vormt een integraal onderdeel van de bedrijfsvoering, met inbegrip van de evaluatie van risico's. Bij alle beslissingen die de bank in het kader van haar dagelijkse bedrijfsactiviteiten neemt, worden relevante maatschappelijke en

milieuaspecten meegewogen. Daarom heeft Triodos Bank geen aparte afdeling die zich voortdurend bezighoudt met duurzaamheid of maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Triodos Bank hanteert specifieke criteria om de duurzaamheid van producten en diensten te waarborgen. De bank hanteert zowel positieve criteria (om te garanderen dat zij actief het goede doet) als negatieve uitsluitingscriteria (om te garanderen dat zij geen schade aanricht). De negatieve criteria sluiten leningen of beleggingen uit in sectoren of activiteiten die schadelijk zijn voor de samenleving. Met behulp van de positieve criteria worden koplopers geïdentificeerd en gestimuleerd om bij te dragen aan een duurzame samenleving. Deze criteria worden regelmatig getoetst en indien nodig aangepast. Daarnaast heeft Triodos Bank duurzaamheidsprincipes voor haar interne organisatie geformuleerd. Deze zijn onderdeel van de Business Principles van Triodos Bank. Alle genoemde duurzaamheidscriteria zijn terug te vinden op de website van de bank.

Driebergen-Rijsenburg, 16 maart 2022

Raad van Bestuur van Triodos Bank

Jeroen Rijpkema, Chair
André Haag
Carla van der Weerd¹
Jacco Minnaar
Nico Kronemeijer

¹ De huidige CRO, Carla van der Weerd, zal naar verwachting een herstelperiode van maximaal 12 maanden nodig hebben om te herstellen van 'long covid'. Door haar afwezigheid was zij niet in staat deze jaarrekening te ondertekenen.

Verkort financieel verslag

Geconsolideerde balans per 31 december 2021

vóór winstverdeling In duizenden euro's	2021	2020
ACTIVA		
Geldmiddelen en kasequivalenten	4.277.589	2.955.787
Kredieten en voorschotten aan banken	265.796	164.611
Kredieten en voorschotten aan klanten	10.167.798	9.156.710
Schuldpapieren tegen geamortiseerde kostprijs	1.483.378	1.317.301
Beleggingswaarden	39.976	31.214
Immateriële activa	48.304	45.763
Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	94.664	101.490
Vastgoedbeleggingen	7.905	10.914
Activa op basis van gebruiksrecht	16.734	19.346
Niet-handelsderivaten	19.650	1.795
Uitgestelde belastingvorderingen	13.617	14.864
Kortlopende belastingvorderingen	1.730	1.764
Overige activa	54.365	47.866
Vaste activa aangehouden voor verkoop	12.679	18.972
Totaal activa	16.504.185	13.888.397
PASSIVA		
Toevertrouwde middelen van banken	1.608.306	815.140
Toevertrouwde middelen van klanten	13.285.072	11.747.207
Totaal verplichtingen	17.425	19.963
Niet-handelsderivaten	6.947	10.452
Uitgestelde belastingverplichtingen	6.318	4.337
Kortlopende belastingverplichtingen	12.872	16.540
Overige schulden	55.724	55.794
Uitgegeven schulden en overige geleende middelen	255.615	6.368
Voorzieningen	5.784	4.384
Totaal verplichtingen	15.254.063	12.680.185

vóór winstverdeling in duizenden euro's	2021	2020
EIGEN VERMOGEN		
Aandelenkapitaal	723.353	723.353
Agioreserve	200.811	200.811
Reserve koersverschillen	-4.482	-4.385
Kosten afdekkingsreserve	117	-55
Reëlewaarderreserve	82	-2.025
Overige reserves	46.431	43.806
Ingehouden winsten	233.051	219.504
Resultaat boekjaar	50.759	27.203
Eigen vermogen	1.250.122	1.208.212
Totaal eigen vermogen en verplichtingen	16.504.185	13.888.397
Voorwaardelijke schulden	72.044	73.104
Onherroepelijke faciliteiten	2.113.124	1.936.333
	2.185.168	2.009.437

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2021

In duizenden euro's	2021	2020
BATEN		
Rentebaten berekend met behulp van de effectieve-rentemethode	246.320	221.021
Rentelasten	-24.850	-22.868
Netto rentebaten	221.470	198.153
Opbrengsten uit effecten en deelnemingen	310	449
Provisiebatens	127.112	114.191
Provisielasten	-11.064	-8.066
Netto provisiebaten	116.048	106.125
Nettoresultaat uit overige financiële instrumenten tegen RWWV	2.003	-361
Overige baten	2.100	733
Overige baten	4.103	372
Totaal baten	341.931	305.099
LASTEN		
Personeelskosten	149.930	134.636
Overige beheerskosten	98.794	82.072
Afschrijvingen van en waardeverminderingen in immateriële activa	12.020	10.646
Afschrijvingen van en waardeverminderingen in vastgoed en bedrijfsmiddelen	14.458	18.056
Bedrijfslasten	275.202	245.410
Waardeverminderingsverliezen financiële instrumenten	-420	24.213
Totaal lasten	274.782	269.623

In duizenden euro's	2021	2020
Bedrijfsresultaat vóór belastingen	67.149	35.476
Belastingen bedrijfsresultaat	-16.390	-8.273
Nettowinst	50.759	27.203
Winst toe te rekenen aan:		
Eigenaren van Triodos Bank	50.759	27.203
Gemiddeld aantal uitstaande aandelen	14.260.146	14.260.146
Bedragen in EUR		
Winst per aandeel voor winst toe te rekenen aan aandeelhouders van de moedermaatschappij ¹	3,56	1,91
Dividend per aandeel	1,80	0,65

¹ De nettowinst per aandeel is berekend door de nettowinst te delen door het in het boekjaar gemiddeld aantal uitstaande aandelen.

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet- gerealiseerde resultaten 2021

In duizenden euro's	2021	2020
Nettoresultaat	50.759	27.203
<i>Posten die niet worden overgeboekt naar winst of verlies</i>		
Herwaarderingswinst/(-verlies) over eigen-vermogensinstrumenten tegen reële waarde via niet-gerealiseerde resultaten	2.784	-4.821
Bijbehorende belasting	-677	1.161
Totaal posten die niet worden overgeboekt naar winst of verlies	2.107	-3.660
<i>Niet-gerealiseerde resultaten die worden overgeboekt naar winst of verlies</i>		
Valutamarkttransacties – valutaomrekeningsverschillen	-97	-1.031
Valutamarkttransacties – kosten afdekking	172	-178
Totaal posten die worden overgeboekt naar winst of verlies	75	-1.209
Andere gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	2.182	-4.869
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	52.941	22.334
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten toe te rekenen aan:		
Eigenaren van Triodos Bank	52.941	22.334

Deze pagina is bewust leeg gelaten.

Kerncijfers per bankeenheid en per business unit

Winst-en-verliesrekening per segment over 2021

in duizenden euro's	Bank Nederland	Bank België	Bank Verenigd Koninkrijk
Externe inkomsten			
Materiële posten van inkomsten en kosten			
- Netto rentebaten	87.432	40.455	42.526
- Opbrengsten uit effecten en deelnemingen			
- Netto provisiebaten	42.308	7.517	3.150
- Nettoresultaat uit overige financiële instrumenten tegen RWWV	1.017		
- Overige reserves	47	78	-40
- Netto intercompany-inkomsten	54	-158	-121
Totaal inkomsten segment	130.858	47.892	45.515
- Personeels- en andere beheerskosten	-94.167	-32.812	-32.050
- Afschrijvingen	-515	-1.402	-1.142
- Waardeverminderingverliezen financiële instrumenten	1.116	1.881	-2.463
Totaal kosten segment	-93.566	-32.333	-35.655
Winst vóór belasting segment	37.292	15.559	9.860
- Belastingen bedrijfsresultaat	-9.013	-3.963	-739
Nettowinst	28.279	11.596	9.121
Bedrijfslasten/totaal baten	72%	71%	73%

Bank Spanje	Bank Duitsland	Totaal bank-activiteiten	Investment Management	Hoofdkantoor inclusief TRMC	Totaal
38.562	12.364	221.339	-9	140	221.470
				310	310
7.716	3.207	63.898	50.664	1.486	116.048
23		1.040		963	2.003
1.775	63	1.923	115	62	2.100
-838	-53	-1.116	-110	1.226	-
47.238	15.581	287.084	50.660	4.187	341.931
-37.387	-13.727	-210.143	-41.818	3.237	-248.724
-7.395	-552	-11.006	-327	-15.145	-26.478
-382	276	428	-8	-	420
-45.164	-14.003	-220.721	-42.153	-11.908	-274.782
2.074	1.578	66.363	8.507	-7.721	67.149
-972	-642	-15.329	-2.176	1.115	-16.390
1.102	936	51.034	6.331	-6.606	50.759
95%	92%	77%	83%		80%

Geselecteerde activa en verplichtingen per segment 2021

In duizenden euro's	Bank Nederland	Bank België	Bank Verenigd Koninkrijk
Kredieten en voorschotten aan klanten	4.640.907	1.825.889	1.345.652
Aantal kredieten	37.378	5.639	7.804
Totaal activa	8.250.779	2.618.337	2.180.016
Fondsen in beheer	902.629	1.230.139	
Totaal in beheer gegeven vermogen	9.153.408	3.848.476	2.180.016
Toevertrouwde middelen van klanten	6.229.171	2.094.492	1.910.796
Aantal rekeningen	457.829	84.892	94.933
Totaal verplichtingen	7.673.801	2.408.014	1.957.876
Gemiddeld aantal fte's gedurende het jaar	297,7	153,6	210,9

Bank Spanje	Bank Duitsland	Totaal bank-activiteiten	Investment Management	Hoofdkantoor inclusief TRMC	Eliminatie intercompany transacties	Totaal
1.759.937	628.575	10.200.960	-	-	-33.162	10.167.798
16.654	16.913	84.388			-2	84.386
2.791.707	900.530	16.741.369	39.484	2.158.366	-2.435.034	16.504.185
		2.132.768	6.365.408	66.530	-902.629	7.662.077
2.791.707	900.530	18.874.137	6.404.892	2.224.896	-3.337.663	24.166.262
2.325.401	737.284	13.297.144	-	-	-12.072	13.285.072
196.261	46.467	880.382	-	-	-8	880.374
2.601.204	824.169	15.465.064	14.043	907.351	-1.132.395	15.254.063
276,4	60,8	999,4	203,8	329,5		1.532,7

Kredietverlening per sector in 2021

2021			Totaal		
in duizenden euro's	Bruto bedrag	ECL	Netto bedrag	%	Aantal
Milieu					
Biologische landbouw	165.943	-4.688	161.255	1,6	626
Natuurvoeding	123.816	-4.303	119.513	1,2	604
Duurzame energie	1.662.965	-3.571	1.659.394	16,3	959
Duurzaam vastgoed	907.259	-2.399	904.860	8,9	454
Milieutechnologie	187.891	-5.561	182.330	1,8	310
	3.047.874	-20.522	3.027.352	29,8	2.953
Sociaal					
Detailhandel non-food	29.782	-1.470	28.312	0,3	162
Productie	25.650	-143	25.507	0,3	136
Professionele diensten	62.794	-2.405	60.389	0,6	307
Sociale woningbouw	521.540	-93	521.447	5,1	387
Gezondheidszorg	1.286.934	-5.740	1.281.194	12,6	1.389
Maatschappelijke projecten	214.352	-1.536	212.816	2,1	498
Fairtrade	5.083	-41	5.042	-	32
Ontwikkelingssamenwerking	46.589	-925	45.664	0,4	34
	2.192.724	-12.353	2.180.371	21,4	2.945
Cultuur					
Onderwijs	329.122	-832	328.290	3,2	519
Kinderopvang	15.990	-92	15.898	0,2	62
Kunst en cultuur	534.338	-5.297	529.041	5,2	1.450
Levensbeschouwing	85.644	-178	85.466	0,8	267
Recreatie	239.497	-7.562	231.935	2,3	427
	1.204.591	-13.961	1.190.630	11,7	2.725
Overige					
Particuliere hypotheek	3.621.347	-1.218	3.620.129	35,6	15.545
Gemeentelijke kredieten	138.623	-26	138.597	1,4	16
Andere faciliteiten	11.619	-900	10.719	0,1	14.693
	3.771.589	-2.144	3.769.445	37,1	30.254
Totaal	10.216.778	-48.980	10.167.798	100,0	38.877

2021	Nederland				
in duizenden euro's	Bruto bedrag	ECL	Netto bedrag	%	Aantal
Milieu					
Biologische landbouw	54.044	-361	53.683	1,2	212
Natuurvoeding	20.143	-563	19.580	0,4	142
Duurzame energie	316.202	-315	315.887	6,9	124
Duurzaam vastgoed	310.781	-1.596	309.185	6,7	191
Milieutechnologie	7.564	-25	7.539	0,2	17
	708.734	-2.860	705.874	15,4	686
Sociaal					
Detailhandel non-food	6.299	-25	6.274	0,1	49
Productie	5.636	-20	5.616	0,1	33
Professionele diensten	33.360	-1.447	31.913	0,7	93
Sociale woningbouw	42.604	-22	42.582	0,9	97
Gezondheidszorg	407.436	-553	406.883	8,8	481
Maatschappelijke projecten	4.270	-71	4.199	0,1	18
Fairtrade	842	-7	835	-	9
Ontwikkelingssamenwerking	24.718	-881	23.837	0,5	8
	525.165	-3.026	522.139	11,2	788
Cultuur					
Onderwijs	21.944	-6	21.938	0,5	49
Kinderopvang	8.683	-1	8.682	0,2	31
Kunst en cultuur	253.880	-637	253.243	5,5	261
Levensbeschouwing	16.535	-1	16.534	0,4	48
Recreatie	72.915	-3.033	69.882	1,5	155
	373.957	-3.678	370.279	8,1	544
Overige					
Particuliere hypotheeklen	2.967.899	-521	2.967.378	64,4	10.765
Gemeentelijke kredieten	40.992	-	40.992	0,9	4
Andere faciliteiten	1.228	-145	1.083	-	4.331
	3.010.119	-666	3.009.453	65,3	15.100
Totaal	4.617.975	-10.230	4.607.745	100,0	17.118

2021 in duizenden euro's	België				
	Bruto bedrag	ECL	Netto bedrag	%	Aantal
Milieu					
Biologische landbouw	4.564	-596	3.968	0,2	60
Natuurvoeding	21.203	-965	20.238	1,1	159
Duurzame energie	519.880	-1.645	518.235	28,4	364
Duurzaam vastgoed	292.297	-621	291.676	16,0	135
Milieutechnologie	22.922	-175	22.747	1,3	66
	860.866	-4.002	856.864	47,0	784
Sociaal					
Detailhandel non-food	6.585	-580	6.005	0,3	28
Productie	7.439	-6	7.433	0,4	23
Professionele diensten	7.736	-30	7.706	0,4	80
Sociale woningbouw	69.678	-57	69.621	3,8	44
Gezondheidszorg	226.405	-189	226.216	12,4	318
Maatschappelijke projecten	29.350	-27	29.323	1,6	110
Fairtrade	2.600	-2	2.598	0,1	11
Ontwikkelingssamenwerking	13.270	-22	13.248	0,7	20
	363.063	-913	362.150	19,7	634
Cultuur					
Onderwijs	102.559	-78	102.481	5,6	221
Kinderopvang	3.470	-88	3.382	0,2	16
Kunst en cultuur	62.996	-695	62.301	3,4	204
Levensbeschouwing	5.614	-4	5.610	0,3	24
Recreatie	52.245	-2.038	50.207	2,8	61
	226.884	-2.903	223.981	12,3	526
Overige					
Particuliere hypotheeklen	375.943	-540	375.403	20,6	2.100
Gemeentelijke kredieten	7.491	-	7.491	0,4	1
Andere faciliteiten	-	-	-	-	-
	383.434	-540	382.894	21,0	2.101
Totaal	1.834.247	-8.358	1.825.889	100,0	4.045

2021 in duizenden euro's	Verenigd Koninkrijk				
	Bruto bedrag	ECL	Netto bedrag	%	Aantal
Milieu					
Biologische landbouw	41.428	-1.216	40.212	3,0	180
Natuurvoeding	14.482	-288	14.194	1,1	30
Duurzame energie	286.790	-820	285.970	21,3	255
Duurzaam vastgoed	9.997	-2	9.995	0,7	22
Milieutechnologie	16.387	-91	16.296	1,2	43
	369.084	-2.417	366.667	27,3	530
Sociaal					
Detailhandel non-food	11.351	-346	11.005	0,8	9
Productie	5.645	-44	5.601	0,4	5
Professionele diensten	11.441	-113	11.328	0,8	19
Sociale woningbouw	374.449	-13	374.436	27,8	230
Gezondheidszorg	318.749	-258	318.491	23,7	127
Maatschappelijke projecten	57.448	-404	57.044	4,2	98
Fairtrade	1.068	-	1.068	0,1	4
Ontwikkelingssamenwerking	6.114	-14	6.100	0,5	2
	786.265	-1.192	785.073	58,3	494
Cultuur					
Onderwijs	73.095	-267	72.828	5,4	47
Kinderopvang	1.202	-	1.202	0,1	4
Kunst en cultuur	48.822	-2.880	45.942	3,4	49
Levensbeschouwing	42.933	-112	42.821	3,2	133
Recreatie	31.420	-518	30.902	2,3	49
	197.472	-3.777	193.695	14,4	282
Overige					
Particuliere hypotheek	-	-	-	-	-
Gemeentelijke kredieten	-	-	-	-	-
Andere faciliteiten	247	-30	217	-	907
	247	-30	217	-	907
Totaal	1.353.068	-7.416	1.345.652	100,0	2.213

2021 in duizenden euro's	Spanje				
	Bruto bedrag	ECL	Netto bedrag	%	Aantal
Milieu					
Biologische landbouw	65.821	-2.515	63.306	3,6	173
Natuurvoeding	66.892	-2.485	64.407	3,7	267
Duurzame energie	366.483	-150	366.333	20,8	158
Duurzaam vastgoed	129.356	-172	129.184	7,3	70
Milieutechnologie	45.337	-4.965	40.372	2,3	141
	673.889	-10.287	663.602	37,7	809
Sociaal					
Detailhandel non-food	5.547	-519	5.028	0,3	76
Productie	6.930	-73	6.857	0,4	75
Professionele diensten	10.257	-815	9.442	0,5	115
Sociale woningbouw	34.809	-1	34.808	2,0	16
Gezondheidszorg	219.606	-3.136	216.470	12,3	414
Maatschappelijke projecten	121.784	-1.032	120.752	6,9	268
Fairtrade	573	-32	541	-	8
Ontwikkelingssamenwerking	2.487	-8	2.479	0,1	4
	401.993	-5.616	396.377	22,5	976
Cultuur					
Onderwijs	98.441	-451	97.990	5,6	175
Kinderopvang	2.635	-3	2.632	0,1	11
Kunst en cultuur	167.518	-1.059	166.459	9,4	933
Levensbeschouwing	20.562	-61	20.501	1,2	62
Recreatie	55.370	-1.920	53.450	3,0	149
	344.526	-3.494	341.032	19,3	1.330
Overige					
Particuliere hypotheek	277.505	-157	277.348	15,8	2.680
Gemeentelijke kredieten	73.609	-26	73.583	4,2	9
Andere faciliteiten	8.640	-645	7.995	0,5	3.387
	359.754	-828	358.926	20,5	6.076
Totaal	1.780.162	-20.225	1.759.937	100,0	9.191

2021 in duizenden euro's	Duitsland				
	Bruto bedrag	ECL	Netto bedrag	%	Aantal
Milieu					
Biologische landbouw	86	-	86	-	1
Natuurvoeding	1.096	-2	1.094	0,2	6
Duurzame energie	173.610	-641	172.969	27,5	58
Duurzaam vastgoed	164.828	-8	164.820	26,2	36
Milieutechnologie	95.681	-305	95.376	15,2	43
	435.301	-956	434.345	69,1	144
Sociaal					
Detailhandel non-food	-	-	-	-	-
Productie	-	-	-	-	-
Professionele diensten	-	-	-	-	-
Sociale woningbouw	-	-	-	-	-
Gezondheidszorg	114.738	-1.604	113.134	18,0	49
Maatschappelijke projecten	1.500	-2	1.498	0,2	4
Fairtrade	-	-	-	-	-
Ontwikkelingssamenwerking	-	-	-	-	-
	116.238	-1.606	114.632	18,2	53
Cultuur					
Onderwijs	33.083	-30	33.053	5,3	27
Kinderopvang	-	-	-	-	-
Kunst en cultuur	1.122	-26	1.096	0,2	3
Levensbeschouwing	-	-	-	-	-
Recreatie	27.547	-53	27.494	4,4	13
	61.752	-109	61.643	9,9	43
Overige					
Particuliere hypotheek	-	-	-	-	-
Gemeentelijke kredieten	16.531	-	16.531	2,6	2
Andere faciliteiten	1.504	-80	1.424	0,2	6.068
	18.035	-80	17.955	2,8	6.070
Totaal	631.326	-2.751	628.575	100,0	6.310

Duurzaam bankieren

is het inzetten van geld van spaarders en beleggers die een positieve verandering teweeg willen brengen, op een manier die rekening houdt met de gevolgen voor natuur, cultuur en samenleving. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar de behoeften van de huidige, maar ook van toekomstige generaties